

**Katalog pomników
w Gminie Miejskiej Kraków**

Część 2

**Autor
Elżbieta Lang**

**Kraków
2019**

KATALOG POMNIKÓW

CZEŚĆ 2

156	1	Nazwa pomnika	Obywatelom, 79, dzielnicy XX Dąbie zamordowanym przez Niemców 15 I 1945 r.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	krzyż
	4	Lokalizacja	na skraju zielonego terenu Bulwarów na Dąbiu, w pobliżu Szkoły Podstawowej nr 18 im. św. Anny, ul. Półkole 11; (dz. 15/17, ob. 16 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZDMK); Dz. II Grzegórzki
	5	Zleceniodawca. Fundator	
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1946 r. lub 1948 r. ?
	10	Data odsłonięcia	31 stycznia 1946 r. lub 22 lipca 1948 r. ?
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	granit czerwony- postument; beton malowany- krzyż; brąz- medalion;
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,50 m
	14	Ogólny opis	Pomnik martyrologiczny w formie betonowego krzyża ustawionego na wysokim postumencie w formie graniastosłupa zwężającego się ku górze. Krzyż dekorowany okrągłym medalionem z głową Chrystusa. Na licu postumentu ryty, złożony napis: / DNIA 15 STYCZNIA 1945/ NIEMCY ZAMORDOWALI NA TYM MIEJSCU/ 79 OSÓB PRZEWAŻNIE OBYWATELI/ DZIELNICY XX DĄBIE//. Obok krzyża ustawione dwa stalowe znicze i uchwyty pod maszty flag. Pomnik wzniesiony na prostokątnym terenie otoczonym ogrodzeniem z metalowych prętów rozpiętych pomiędzy betonowymi słupkami, z ażurową bramką dekorowaną motywem krzyża.
	15	Nota historyczna	

	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
157	1	Nazwa pomnika	Obywatelom polskim, 65000, narodowości żydowskiej, z Krakowa i okolic zamordowanym przez hitlerowców w czasie II wojny światowej
	2	Inne nazwy	Pomnik Pamięci Krakowskich Żydów, Głaz Pamięci
	3	Forma	głaz z tablicą
	4	Lokalizacja	przy zieleńcu, naprzeciw Synagogi Remu, skwer przed mykwą, ul. Szeroka; (dz. 139/3, ob. 12 Śródmieście; wł. Gmina Wyznaniowa Żydowska); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca Fundator	Fundacja Rodzinny Nissenbaumów
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Wyznaniowa Żydowska
	9	Termin powstania	1995 r.
	10	Data odsłonięcia	1995 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	kamień; brąz- tablica;
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 1 m

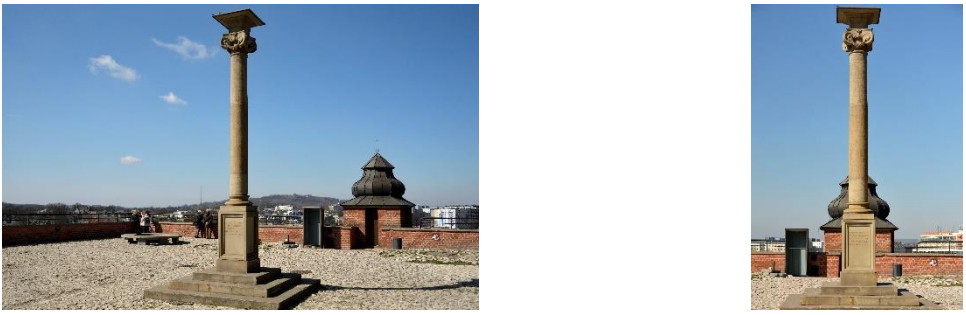
	14	Ogólny opis	Ustawiony na niskim postumencie głaz z tablicą brązową od frontu z Gwiazdą Dawida oraz wypukłym napisem kolejno w języku polskim, angielskim i hebrajskim: /MIEJSCE ZADUMY NAD MĘCZEŃSKĄ ŚMIERCIA / 65 TYSIĘCY OBYWATELI POLSKICH NARODOWOŚCI / ŻYDOWSKIEJ Z KRAKOWA I OKOLIC ZAMORDOWANYCH / PRZEZ HITLEROWCÓW W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ //. Całość otoczona metalowym ogrodzeniem, zwieńczonym półkolistym ażurem.
	15	Nota historyczna	
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
158	1	Nazwa pomnika	Obywatelom Prokocimia poległym i pomordowanym w latach 1939-1945
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	kompozycja pomnikowa
	4	Lokalizacja	przed budynkiem Szkoły Podstawowej nr 61, ul. Popławskiego 15; (dz. 537/3, ob. 53 Podgórze; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: Szkoły Podstawowej nr 61); Dz. XII Bieżanów-Prokocim
	5	Zlecniodawca. Fundator	Krakowska Fabryka Kabli i Maszyn Kablowych, PKP Lokomotywownia Prokocim, rodziny poległych, członkowie Koła ZBOWiD-Prokocim
	6	Autor Projektant	dr hab. inż. arch. Józef Jamroz (-) dr inż. Leon Obtulowicz- konstrukcja
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1977 r.

	10	Data odsłonięcia	29 maja 1977 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja społeczna
	12	Materiał. Technika wykonania	kamień; brąz- tablica
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 1,50 m
	14	Ogólny opis	<p>Pomnik martyrologiczny złożony z dwóch stojących obok siebie obelisków zbudowanych z sześciu kamiennych, ułożonych na sobie schodkowo sześcianów/ bloków kamienia, podtrzymujących na 1/3 wysokości pomnika brązową tablicę z wypukłym napisem: u góry- / „TO ONI WOLA NIEPOJĘTĄ UCZYLI NAS JAK ŻYĆ, JAK BIĆ SIĘ / JAK GARDZIĆ ŻYCIEM, KOCHAĆ ŻYCIE, AŻEBY SYN I WNUK PAMIĘTAŁ” / WŁ. BRONIEWSKI //, poniżej- /PAMIĘCI / POLEGŁYCH I POMORDOWANYCH / OBYWATELI PROKOCIMIA 1939-45 //; dalej wymienione 80 nazwisk oraz u dołu: / W MIEJSCACH WOLA GUTOWSKA, JANÓW LUBELSKI, RADŁÓW, NARWIK, BATTLE OF BRITAIN, FRANCJA, TOBRUK, OŚWIĘCIM / BELGIA, WŁOCHY, KRAKÓW, BERLIN / KOŁO OSIEDLOWE ZBOWID – KRAKÓW PROKOCIM 1977//. Z drugiej strony tablicy krzyż ZBoWiD oraz napis: / GŁÓWNY PROJEKTANT DR HAB. INŻ. ARCH. JÓZEF JAMROZ / PROJEKTANT KONSTR. DR INŻ. LEON OBTUŁOWICZ / GŁ. KOORDYNATOR BUDOWY KPT. REZ. MIECZYŚLAW KONIECZNY / INSP. NADZOR. INŻ. EDWARD FIGIEL / FUNDATORZY: KRAK. FABR. KABLI I MASZYN KABLOWYCH / PKP LOKOMOTYWOWNIA PROKOCIM / RODZINY POLEGŁYCH / CZŁONKOWIE KOŁA ZBOWID-PROKOCIM / OPIEKUN POMNIKA SZKOŁA PODSTAWOWA NR 61 / 1977//. Pomnik ustawiony na niskiej, szerokiej podstawie.</p>
	15	Nota historyczna	
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
159	1	Nazwa pomnika	Odlewnika

2	Inne nazwy	
3	Forma	figura na postumencie
4	Lokalizacja	przed budynkiem METALODLEW S.A., ul. Ujastek 1; (dz. 1/610, ob. 20 Nowa Huta; wł. Skarb Państwa, użytkowanie wieczyste: Arcerol Mittal Poland S.A.); Dz. XVIII Nowa Huta
5	Zleceniodawca Fundator	METALODLEW S.A.
6	Autor Projektant	
7	Wykonawca	pracownicy odlewni METALODLEW S.A.
8	Właściciel	METALODLEW S.A.
9	Termin powstania	1997 r.
10	Data odsłonięcia	26 września 1997 r.
11	Formuła fundacji	fundacja okolicznościowa
12	Materiał. Technika wykonania	metal- figura, kamień?- postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,50 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie potężnej figury na prostopadłościennym postumencie. Rzeźba wyobraża młodego odlewnika w fartuchu i kaloszach podczas wlewania ciekłego metalu do formy. Pomnik ustawiony na placu przed budynkiem firmy.
15	Nota historyczna	Pomnik wykonany przez pracowników METALODLEW S.A. jest kopią niemieckiej, XIX-wiecznej (?) statuetki ofiarowanej dyrektorowi prof. Zbigniewowi Górnemu z okazji 40-lecia Instytutu Odlewnictwa (zał.: 1946 r.), przez firmę „Gisag” w Lipsku (skradziona podczas targów Metal’97 w Kielcach).
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	

	<p>19 Zdjęcie poglądowe z linkiem do zdjęcia *) https://www.google.pl/search?q=metalodlew&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwYvhYCt06HmAhXb8qYKHT3zA68Q_AUoAnoECBAQBA&biw=1536&bih=806&dpr=1.25#imgrc=yy0naj9_PHHuSM [dostęp 30.11.2019]</p>	
160	<p>1 Nazwa pomnika</p>	<p>Odzyskaniu niepodległości w 1918 r.</p>
	<p>2 Inne nazwy</p>	<p>Kolumna Niepodległości</p>
	<p>3 Forma</p>	<p>kolumna</p>
	<p>4 Lokalizacja</p>	<p>Wzgórze Wawelskie, taras- platforma kleszczowego narożnika fortyfikacji Wzgórza; na placu przed wejściem do Smoczej Jamy; (dz. 533, ob. 1 Śródmieście; wł. Skarb Państwa, zarząd: Zamek Królewski na Wawelu- Państwowe Zbiory Sztuki); Dz. I Stare Miasto</p>
	<p>5 Zleceniodawca. Fundator</p>	
	<p>6 Autor Projektant</p>	<p>Adolf Szyszko Bohusz ? (1883-1948)</p>
	<p>7 Wykonawca</p>	
	<p>8 Właściciel</p>	<p>Zamek Królewski na Wawelu</p>
	<p>9 Termin powstania</p>	
	<p>10 Data odsłonięcia</p>	<p>1918 r.; zniszczenie w l. 60. XX w.; powtórne odsłonięcie w 2000 r.</p>
	<p>11 Formuła fundacji</p>	
	<p>12 Materiał. Technika wykonania</p>	
	<p>13 Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste</p>	<p>wys. ok. 7 m</p>
	<p>14 Ogólny opis</p>	<p>Kolumna w porządku jońskim, o kapitelu dekorowanym girlandami, ustawiona na trzech niskich stopniach. W bazie kolumny w profilowanej płycinie napis: /KOLUMNNA USTAWIONA/ W ROKU ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI 1918/ PRZYWRÓCONA W ROKU JUBILEUSZOWYM 2000//.</p>
	<p>15 Nota historyczna</p>	<p>Kolumna, obecnie nazywana „Kolumną Niepodległości”, według współczesnej inskrypcji została ufundowana w 1918 r. i „przywrócona” w 2000 r. Zgodnie jednak z przekazami historycznymi stojąca niegdyś w tym miejscu kolumna była potocznie określana jako „kolumna nad Smoczą Jamą” od swojej lokalizacji lub „kolumną konfederatów barskich” od rzekomej jej fundacji dla upamiętnienia</p>

		<p>wydarzeń w 1868 r. Wskazywana data fundacji wydaje się jednak mało prawdopodobna ze względu na stacjonujące w tym czasie na Wawelu wojsko austriackie. Prawdopodobnie kolumna została ustawiona podczas prac konserwatorskich prowadzonych na Wzgórzu Wawelskim przez A. Szyszko-Bohusza. Jej ustawienie wiąże się z uporządkowaniem i zagospodarowaniem terenu przy wejściu do Smoczej Jamy w 1918 r.. Na sprowadzonej, najprawdopodobniej z któregoś krakowskiego kościoła barokowej kolumnie, Szyszko-Bohusz planował umieścić figurę Kraka zabijającego smoka. Kolumna została usunięta w l. 60. XX w., a jej fragmenty zachowały się w wawelskich zbiorach. Została ona odtworzona w 2000 r., zyskując nowe, pomnikowe znaczenie.</p>	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji		
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>	
161	1	Nazwa pomnika	Ofiarom komunizmu
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	kompozycja rzeźbiarska- krzyż
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu Rakowickim, ul. Rakowicka 26; obok kaplicy cmentarnej; (dz. 162, ob. 7 Śródmieście, wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca Fundator	Rada Miasta Krakowa, Urząd Wojewódzki w Krakowie
	6	Autor Projektant	Prof. Stefan Dousa (1945-)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1991-1995 r.
	10	Data odsłonięcia	8 kwietnia 1995 r.

	11	Formuła fundacji	drogą konkursu, społecznych składek	
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz	
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 3 m	
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie potężnego krzyża oplecionego sznurem i podtrzymywanego przez kilkanaście, ekspresyjnie wyobrażonych ludzkich dłoni. Krzyż „wyrasta” z pomiędzy dwóch marmurowych płyt- symbolicznego grobu, z napisem z nakładanych liter: (strona lewa) /OFIAROM/, (strona prawa) /KOMUNIZMU/. Pomnik ustawiony przy głównej cmentarnej alei, za kaplicą cmentarną.	
	15	Nota historyczna	Pomnik upamiętniający wszystkie ofiary komunizmu powstał w miejscu stojącego od 1986 r. przy cmentarnej kaplicy brązowego krzyża z wizerunkiem ks. J. Popiełuszki. Idea fundacji narodziła się na początku lat 90. XX w. wśród krakowskich organizacji niepodległościowych, wspieranych przez małopolską „Solidarność”. Powołano wówczas Komitet Budowy Pomnika, na czele którego stanął Jacek Smagowicz (pierwszy komitetowy przewodniczący) i rozpoczęto zbiórkę funduszy. W 1992 r. rozstrzygnięto pomnikowy zamknięty konkurs. Zwycięski projekt spotkał się z krytyką (obelisk- piramida o wysokości ok. 5,60m). Z tego powodu w 1993 r. ogłoszono drugi, otwarty konkurs, w którym zwyciężył projekt prof. Stefana Dousy. Z powodu braku funduszy pomnik odsłonięto jednak dopiero 8 kwietnia 1995 r. w 55. rocznicę zbrodni katyńskiej. W wydarzeniu tym uczestniczyli m.in.: wicemarszałek Senatu RP i przewodniczący małopolskiej „Solidarności” Stefan Jurczak, wicewojewoda Jerzy Miler, prezydent Krakowa Józef Lasota, kardynał Franciszek Macharski oraz przedstawiciele rodzin Katyńskich i organizacji niepodległościowych.	
	16	Stan zachowania	wys.: ok. 3,5 m	
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
	162	1	Nazwa pomnika	Małysiakowi Albinowi (1917-2011), ks. bp
		2	Inne nazwy	
		3	Forma	tablica /głaz

4	Lokalizacja	na zieleńcu, w sąsiedztwie kościoła Parafii pw. św. Rafała Kalinowskiego, ul. Biskupa Albina Małysiaka; Dz. X Swoszowice
5	Zleceniodawca Fundator	
6	Autor Projektant	
7	Wykonawca	
8	Właściciel	
9	Termin powstania	2017 r.
10	Data odsłonięcia	11 czerwca 2017 r.
11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	wapień- gład; marmur- tablice;
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,20 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie tablicy z naturalnego kamienia. Wąska, prostokątna płyta o nieregularnych krawędziach, ustawiona pionowo. Na licu pomnika dwie tablice z czarnego marmuru z laserowym grawerunkiem: u góry - portret bp. Albina Małysiaka w stroju biskupim, poniżej tablica z herbem bp. Małysiaka i napisem - /Patron tej ulicy/ KS. BISKUP ALBIN MAŁYSIAK/ 1917-2011/ BISKUP POMOCNICZY KRAKOWSKI/ GORLIWY I RADOSNY DUSZPASTERZ/ NIEZŁOMNY KAPŁAN I PATRIOTA/ SPRAWIEDLIWY WŚRÓD/ NARODÓW ŚWIATA/ HONOROWY OBYWATEL/ MIASTA KRAKOWA/ IGNIS ARDENS/ TABLICĘ POŚWIĘCIŁ/ KS. INFUŁAT JERZY BRYŁA/ 11.06.2017//. Pomnik ustawiony na zieleńcu w sąsiedztwie kościoła.
15	Nota historyczna	Pomnik patrona ulicy na Klinach i Honorowego Obywatela Miasta Krakowa został ufundowany z okazji jubileuszu 100. rocznicy urodzin bp. Albina Małysiaka. Pomnik odsłonił ks. infułat Jerzy Bryła i przewodniczący Rady Miasta Krakowa Bogusław Kośmider.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
163	1	Nazwa pomnika	Ofiarom stanu wojennego 13 XII 1981 r.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	założenie pomnikowe
	4	Lokalizacja	przed Bazyliką Najświętszego Serca Pana Jezusa oo. Jezuitów, ul. Kopernika 26; (ob. 4/6, dz. 51 Śródmieście; wł. Kolegium Księża Jezuitów w Krakowie); Dz. II Grzegórzki
	5	Zlecniodawca. Fundator	„Solidarność” Grzegórzki / Rada Miasta Krakowa
	6	Autor Projektant	prof. Czesław Dźwigaj (1950-)
	7	Wykonawca	prof. Czesław Dźwigaj
	8	Właściciel	Kolegium Księża Jezuitów w Krakowie
	9	Termin powstania	1989/ 2005 r.
	10	Data odsłonięcia	30 września 1989 r. 2005 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- tablica; granit- postument.
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.:
	14	Ogólny opis	Założenie pomnikowe składające się ze dwóch, ułożonych w literę „L” ścian wkomponowanych w bieg schodów oraz dwóch brązowych tablic. Pierwsza od lewej tablica w formie kartusza zwieńczonego niemal pełnoplastyczną figurą Orła Polskiego w koronie oraz znak związku zawodowego: /SOLIDARNOŚĆ/. Poniżej napis wypukłymi literami: /WIARA - NADZIEJA - MIŁOŚĆ/ „WOLNOŚCI NIE MOŻNA TYLKO POSIADAĆ, TRZEBA JĄ STAŁE ZDOBYWAĆ I TWORZYĆ.”/ <i>Jan Paweł II papież/ W 25 ROCZNICĘ POWSTANIA SOLIDARNOŚCI I 15 ROCZNICĘ ODRODZONEGO SAMORZĄDU/ HOŁD SKŁADAJĄ RADNI STOŁECZNEGO MIASTA KRAKOWA/ KADENCJI 1990 – 2005//</i> ; poniżej herb Miasta Krakowa. Druga,

		<p>bliżej schodów, prostokątna tablica z krzyżem i napisem poniżej wypukłymi literami: /PAMIĘCI/ OFIAR/ STANU WOJENNEGO/ 13 XII 1981// W MIEJSCU WSPÓLNYCH MODLITW ZA OJCZYZNĘ/ TABLICĘ TĄ ODTWORZYŁA/ SOLIDARNOŚĆ GRZEGÓRZEK/ KRAKÓW 29 IX 1982/.</p>	
15	Nota historyczna	<p>Kościół oo. Jezuitów od początku stanu wojennego pełnił ważną funkcję miejsca, spotkań, wspólnych modlitw i comiesięcznych mszy św. za Ojczyznę członków „Solidarności”, głównie z sąsiadującej Akademii Medycznej UJ i Państwowego Szpitala Klinicznego. W 1982 r. z inicjatywy dr Janusza Kutyby-przewodniczącego „S” AM oraz Juliana Baczyńskiego i Jerzego Zdebskiego ufundowano tablicę upamiętniającą ofiary stanu wojennego, którą pracownicy szpitala wmurowali obok kościoła oo. Jezuitów w nocy 29/30 września 1982 r. Z przyczyn politycznych tablica została zdemontowana przez funkcjonariuszy SB. W 1983 r. dwukrotnie podjęto próbę ponownego zamontowania kopii tablicy- bezskutecznie. Udało się to dopiero w 1989 r. Miejsce to, tak ważne dla krakowskiej „Solidarności”, postanowili w 2005 r., w 25-lecie jej istnienia upamiętnić Radni Miasta Krakowa oraz Bogdan Klich- przewodniczący NZZS AM w 1980 r. Powstało w ten sposób interesujące założenie/ miejsce pamięci upamiętniające „Solidarność” i ofiary stanu wojennego. Tablicę zaprojektował i wykonał prof. Czesław Dźwigaj.</p>	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji	UCHWAŁA NR LXXXV/872/05 Rady Miasta Krakowa z dnia 31 sierpnia 2005 r. w sprawie tablicy pamiątkowej poświęconej 25. rocznicy powstania Solidarności i 15. rocznicy odrodzonego samorządu terytorialnego.	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>	
164	1	Nazwa pomnika	Ofiarom zbrodni katyńskiej
	2	Inne nazwy	Krzyż Katyński, Katyń 1940-1990
	3	Forma	krzyż
	4	Lokalizacja	na pl. im. Ojca Adama Studzińskiego, u wylotu ul. Grodzkiej pod Wawelem; (dz. 1595/2, ob. 1 Śródmieście; wł. Skarb Państwa ?); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca. Fundator	Zarząd Regionu Małopolska NSZZ „Solidarność” oraz Komitet Opieki nad Kopcem Józefa Piłsudskiego w Krakowie

6	Autor Projektant	Jacek Marek (1960-2016)
7	Wykonawca	
8	Właściciel	
9	Termin powstania	1990 r.
10	Data odsłonięcia	19 maja 1990 r.
11	Formuła fundacji	fundacja społeczna
12	Materiał. Technika wykonania	drewno- krzyż; granit- tablica; mosiądz- litery
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 4 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie krzyża z napisem z mosiężnych liter na poprzecznym ramieniu: /1940/ KATYŃ/ 1990//. Przed Krzyżem tablica z napisem: „KOZIELSK OSTASZKÓW/ STAROBIELSK/ WORKUTA DONBAS SYBIR/ ŁUBIANKA WRONKI RAWICZ MOKOTÓW/ MONTELUPICH/ POZNAŃ/ GDYNIA SZCZECIN/ KWK WUJEK/ LUBIN/ NOWA HUTA/ N.N.”.
15	Nota historyczna	Krzyż Katyński został ufundowany przez Zarząd Regionu Małopolska NSZZ „Solidarność” oraz Komitet Opieki nad Kopcem Józefa Piłsudskiego w Krakowie i uroczystie odsłonięty 19 maja 1990 r. oraz poświęcony przez kard. Franciszka Macharskiego. Pod Krzyżem Katyńskim odbywają się uroczystości upamiętniające ofiary zbrodni katyńskiej oraz organizowane były Marsze Smoleńskie od 2010 do 2018 r. * Krzyż ustawiony jest pod ścianą kościoła św. Idziego, na której zawieszane są kolejno tablice pamiątkowe tworząc z placu miejsce pamięci: - tablica w hołdzie zesłańcom Sybiru (2016) - tablica upamiętniająca ofiary operacji polskiej NKWD z lat 1937-1938. (2018)
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
165	1	Nazwa pomnika	Ojczyźnie, Polsce, w 100-lecie odzyskania niepodległości 1918-2018
	2	Inne nazwy	Kamień Pamięci
	3	Forma	głaz
	4	Lokalizacja	na zieleńcu u zbiegu ulic ks. Jerzego Popiełuszki i Braci Jamków; (dz. 592/2, ob. 101 Podgórze; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM?); Dz. XIII Podgórze
	5	Zleceniodawca Fundator	Stowarzyszenie Rodzin Katolickich w Krakowie - inicjatywa
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	
	9	Termin powstania	2018 r.
	10	Data odsłonięcia	10 listopada 2018 r.
	11	Formuła fundacji	zbiórka publiczna
	12	Materiał. Technika wykonania	wapień- głaz
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 1,60 m
	14	Ogólny opis	Wapienny, naturalny głaz z tabliczką z Orłem Polskim i napisem: / 1918-2018/ „Ojczyzna jest naszą matką ziemską... / Polska jest matką szczególną... / Jest matką, która wiele przecierpiała/ i wciąż na nowo cierpi. / Dlatego ma prawo do miłości szczególnej”. / św. Jan Paweł II/ W stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości / Społeczeństwo Krakowa – Bieżanowa/ 11 listopada 2018 r.//.
	15	Nota historyczna	Pomnik został ufundowany z inicjatywy Stowarzyszenia Rodzin Katolickich, dzięki zbiórce przeprowadzonej podczas odpustu 9 września 2018 r. w kościele parafialnym.

	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
166	1	Nazwa pomnika	Okulickiego Leopolda (1898-1946), gen., ps. Niedźwiadek
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy głównej alei parku; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca. Fundator	Maria, Danuta i Krzysztof Witkowsy - właściciele firmy Termalica Bruk-Bet z Niecieczy
	6	Autor Projektant	Stanisław Słonina -absolwent warszawskiej ASP (1936-)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
	9	Termin powstania	2012 r.
	10	Data odsłonięcia	27 maja 2012 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja prywatna
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; kamień- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m

	14	Ogólny opis	Popiersie dojrzałego mężczyzny na prostopadłościennym postumencie z rytym napisem na licu: / GENERAL/ LEOPOLD/ OKULICKI/ 1898-1946// i dwustopniowej podstawie. U podstawy rzeźby fragmentarycznie ukazany krwawiący Orzeł Polski. Pomnik ustawiony w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy głównej alei parku. Obok niska tabliczka z biogramem.
	15	Nota historyczna	Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską ideę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki. Pomnik powstał w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy głównej alei parku, z inicjatywy prezesa Towarzystwa Kazimierza Cholewy i fundacji prywatnej Mari, Danuty i Krzysztofa Witkowskich. W uroczystości udział wzięli m.in.: bratanica generała Irena Okulicka – Kaczmarek, fundatorka Maria Witkowska, wdowa po prezesie IPN Zuzanna Kurtyka, gen. dyw. Jerzy Biziewski- dowódca 2. Korpusu Zmechanizowanego w Krakowie, o. Jerzy Pająk, kapucyn, kapelan żołnierzy AK.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- UCHWAŁA NR XXIII/285/07 Rady Miasta Krakowa z dnia 10 października 2007 r. w sprawie budowy pomników upamiętniających postacie: rotmistrza Witolda Pileckiego, Karoliny Lanckorońskiej, gen. Stanisława Maczka, Henryka Sienkiewicza, gen. Leopolda Okulickiego, św. Maksymiliana Marii Kolbego. - materiały Towarzystwa
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
167	1	Nazwa pomnika	Oracewicz Marcina (1720-1789)
	2	Inne nazwy	

3	Forma	popiersie na postumencie
4	Lokalizacja	w Parku Strzeleckim, ul. Lubicz 16; (dz. 137, ob. 50 Śródmieście; wł. Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie); Dz. II Grzegórzki
5	Zleceniodawca Fundator	Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie
6	Autor Projektant	Michał Stefan Korpala (1854-1915) ?
7	Wykonawca	Michał Stefan Korpala ?
8	Właściciel	Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie
9	Termin powstania	ok. 1890 r.
10	Data odsłonięcia	po 1890 r.
11	Formuła fundacji	dar ?
12	Materiał. Technika wykonania	wapień- rzeźba, postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: 1,80 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie popiersia mężczyzny w stroju kontuszowym, z garłaczem w dłoni. Rzeźba ustawiona na niewysokim, architektonicznie opracowanym postumencie, przytwierdzonym do zewnętrznej ściany ganku Celestatu. W płycinie postumentu wtórnie przytwierdzona brązowa, współczesna tablica z wypukłym napisem:/ BRAT KURKOWY/ MARCIN/ ORACEWICZ/ PASAMONIK/ OBROŃCA KRAKOWA/ W CZASIE KONFEDERACJI BARSKIEJ/ 22 CZERWCA 1768 ROKU/ GDY ZABRAKŁO MU KUL/ GUZEM OD ŻUPANA/ ZABIŁ DOWÓDCĘ/ WOJSK ROSYJSKICH,/ KTÓRE ODSTAPIŁY/ OD OBLĘŻENIA KRAKOWA/ 17 IV 2004/ KRAKOWSKIE/ BRACHTWO KURKOWE//; poniżej wizerunek Srebrnego Kura. Pomnik ustawiony na małym klombie przed Celestatem, frontem do ogrodu.
15	Nota historyczna	Najprawdopodobniej popiersie autorstwa Michała Korpala, pierwotnie przeznaczone było do jednej z nisz w murach obronnych, dla upamiętnienia bohaterskiego obrońcy Krakowa. Ostatecznie z nieznanых przyczyn na murach zawisła tablica pamiątkowa (1897), a popiersie zostało ofiarowane (?) Bractwu Kurkowemu i ustawione w brackim ogrodzie.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	

	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - materiały w Archiwum Narodowym w Krakowie - dokumentacja konserwatorska
	19	Zdjęcia pogładowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
168	1	Nazwa pomnika	Ormianom, zasłużonym Rzeczypospolitej, ofiarom ludobójstwa w Turcji 1915 r., Ormianom i Polakom zamordowanym przez ukraińskich nacjonalistów z UPA 19-21 IV 1944 r. w Kutach nad Czeremoszem
	2	Inne nazwy	Chaczkar; Ormianom i Polakom zamordowanym przez ukraińskich nacjonalistów z UPA 19-21 IV 1944 r. w Kutach nad Czeremoszem
	3	Forma	tablica/ stela, ormiański chaczkar
	4	Lokalizacja	na placu obok kościoła św. Mikołaja, ul. Kopernika 9; (dz. 70/3, ob. 2 Śródmieście; wł. Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Mikołaja w Krakowie); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca. Fundator	Ormiańskie Towarzystwo Kulturalne w Krakowie oraz Krajowe Duszpasterstwo Ormian w Polsce
	6	Autor Projektant	Jacek Chrzęszczewski (-)
	7	Wykonawca	Pracownia Kamieniarska Stanisława Cekiery
	8	Właściciel	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Mikołaja w Krakowie ?
	9	Termin powstania	2003 - 2004 r.
	10	Data odsłonięcia	17 kwietnia 2004 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja
	12	Materiał. Technika wykonania	piaskowiec
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 2,40 m

14	Ogólny opis	<p>Pomnik w tradycyjnej dla kultury ormiańskiej formie chaczkaru, czyli „kamienia krzyżowego”, upamiętniającego ważne wydarzenia historyczne oraz osoby zmarłe. Blok żółtego piaskowca w formie prostokątnej tablicy/ steli zwieńczonej wydatnym gzymsem stalaktytowym tzw. mukarnasem. Pośrodku w głębokiej płycinie, zwieńczonej łukiem „ośli grzbiet” wyrzeźbiony kwitnący krzyż ormiański oraz dwa medaliony ze skrótami imion Pańskich: HISUS KRISTOS. Po bokach z dwóch stron niszy dwie pionowe płyciny z przeplatającym się półwałkiem tzw. „łańcuchem seldzuckim”. Na licu cokołu ryty napis w języku ormiańskim, poniżej polskim: /ORMIANOM/. Z tyłu pomnika, w płycinie ryty napis: /TEN CHACZKAR,/ CZYLI/ "KAMIEŃ KRZYŻOWY"/ Z ORMIAŃSKIM "KRZYŻEM KWITNĄCYM"/ UPAMIĘTNIA ORMIAN,/ KTÓRZY/ OD XIV WIEKU MIESZKALI W POLSCE/ I POŁOŻYLI WIELE ZASŁUG/ DLA RZECZYPOSPOLITEJ./MONUMENT JEST POŚWIĘCONY RÓWNIEŻ:/ OFIAROM LUDOBÓJSTWA DOKONANEGO/ NA ORMIANACH W TURCJI W 1915 ROKU./ORMIANOM I POLAKOM ZAMORDOWANYM/ PRZEZ UKRAIŃSKICH NACJONALISTÓW Z UPA/ 19-21 IV 1944 W KUTACH NAD CZEREMOSZEM,/ ORAZ W INNYCH MIEJSCOWOŚCIACH KRESOWYCH,/ KSIĘŻOM ORMIAŃSKOKATOLICKIM ARESZTOWANYM,/ ZABITYM LUB WYWIEZIONYM NA SYBIR / PRZEZ SOWIECKIE WŁADZE OKUPACYJNE / W LATACH II WOJNY ŚWIATOWEJ.</p>
15	Nota historyczna	<p>Idea pomnika narodziła się w 24 kwietnia 2003 r. podczas tradycyjnie obchodzonej każdego roku w tym dniu rocznicy Genocydu, czyli ludobójstwa dokonanego na około 1,5 mln ludności ormiańskiej w Turcji w 1915 roku. Polscy Ormianie w tym dniu wspominają również swoich zmarłych na wschodnich kresach Rzeczypospolitej, szczególnie aresztowanych i wywiezionych na Sybir przez NKWD i zamordowanych przez UPA w czasie II wojny światowej. Uroczystości w Krakowie odbywają się tradycyjnie obok kościoła św. Mikołaja. Jednym z pomysłodawców pomnikowego upamiętnienia Ormian był ormiański ambasador- dr Aszot Howakimian. Zadanie powierzono Jackowi Chrzęszczewskiemu. Patronat honorowy nad jego budową objęli: kard. Franciszek Macharski, prof. Andrzej Zoll- rzecznik praw obywatelskich, Janusz Sepioł- marszałek małopolski, Piotr Boroń- przewodniczący Sejmiku Małopolskiego, Paweł Pytko- przewodniczący Rady Miasta Krakowa i prof. Leon Kieres- prezes IPN. Fundacja pomnika wzbudziła wiele kontrowersji. Ambasada Turcji domagała się usunięcia z inskrypcji na steli słowa „ludobójstwo”. Pod naciskiem MSZ marszałek małopolski został zmuszony do wycofania swojego patronatu nad uroczystościami. Pomnik odsłonięto w przeddzień 89. rocznicy mordu Ormian w Turcji. W uroczystości udział wzięli m.in. przedstawiciele władz miejskich z przewodniczącym Rady Miasta Krakowa Pawłem Pytko, metropolita krakowski kard. Franciszek Macharski, ks. Tadeusz Zaleski, ambasador Armenii w Polsce Ashot Hovakimian oraz Ormianie z Polski i z Armenii. Obecnie przed chaczkaem corocznie odbywają się obchody upamiętniające wydarzenia z 1915 r.</p>
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	Ormiańskie Towarzystwo Kulturalne w Krakowie

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	
		<i>Foto E. Lang</i>	
169	1	Nazwa pomnika	Ostrogskiego Konstantego (ok.1460-1530), Ks. het.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w alei od strony ul. Reymonta; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca Fundator	dr Henryk Jordan (1942-1907)
	6	Autor Projektant	Stanisław Lewandowski (1850-1940)
	7	Wykonawca	Stanisław Lewandowski
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	przed 1901 r. ?
	10	Data odsłonięcia	przed 1901 r.
	11	Formuła fundacji	Fundacja dra Henryka Jordana
	12	Materiał. Technika wykonania	marmur- popiersie, kamień- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
	14	Ogólny opis	Realistyczne popiersie brodatego mężczyzny w renesansowym kontusz i nakryciu głowy. Rzeźba ustawiona na wąskiej podstawie z rytym napisem: /KONST. X. OSTROGSKI/ oraz na prostym, prostopadłościennym postumencie w alei biegnącej od tzw. Wielkiego Koła, na tle żywopłotu z grabu.
	15	Nota historyczna	Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się

		<p>44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską idę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki.</p> <p>Pomnik Konstantego Ostrogskiego był jednym z pierwszych ufundowanych przez dr Jordana pomników przed 1901 r.</p> <p>* Konstanty Ostrogski (ok. 1460- 10.08.1530)- książę kresowy, hetman litewski</p>	
16	Stan zachowania	dobry- zabrudzenia kamienia	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579	
18	Spis istniejącej dokumentacji	<p>- „Biała Karta” – oprac. A. Kydryńska, 1985 r.</p> <p>- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ</p> <p>- akta konserwatorskie</p>	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>	
170	1	Nazwa pomnika	Pacjentkom i pacjentom, 535, szpitala w Kobierzynie zamordowanym przez Niemców 23/24 VI 1942 r.
	2	Inne nazwy	Pamięci zamordowanych pacjentów szpitala psychiatrycznego w Krakowie-Kobierzynie;
	3	Forma	kompozycja rzeźbiarsko- architektoniczna: tablice/ stele oraz kompozycja figuralna na postumencie
	4	Lokalizacja	na terenie Szpitala Klinicznego SPZOZ im. Józefa Babińskiego, Kraków-Kobierzyn, ul. Józefa Babińskiego 29; (dz. 1/31, ob. 70 Podgórze, wł. Województwo Małopolskie, użytkownik: Małopolskie Parki Przemysłowe); Dz. VIII Dębniaki
	5	Zleceniodawca. Fundator	Szpital im. Józefa Babińskiego w Kobierzynie, niemieckie Zakłady im. von Bodelschwingsche w Bethel oraz prezydent Krakowa Jacek Majchrowski.

6	Autor Projektant	Józef Sękowski (1939-)
7	Wykonawca	Józef Sękowski ?
8	Właściciel	Województwo Małopolskie/ Szpital Kliniczny SPZOZ im. Józefa Babińskiego
9	Termin powstania	2002 r.
10	Data odsłonięcia	23 czerwca 2002 r.
11	Formuła fundacji	fundacja
12	Materiał. Technika wykonania	żelbeton- cokół, żeliwo- tablice, blacha spawana- grupa figuralna
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	tablice: wys.: ok. 2 m, szer.: ok.4 m figura: wys. ok. 2 m
14	Ogólny opis	Dwie „siostrzane” prostokątne, żeliwne tablice ustawione obok siebie, z inskrypcją w języku polskim i niemieckim, z odlanych, wypukłych liter: (tablica lewa) /PAMIĘCI PACJENTEK I PACJENTÓW, KTÓRZY/ ZOSTALI ZAMORDOWANI PRZEZ NIEMCÓW/ 23/24 CZERWCA 1942 I MIELI ZOSTAĆ BEZIMIENNI//; poniżej nazwiska 535 zamordowanych pacjentów; (tablica prawa) /ZUM GEDENKEN NA DIE PATIENNTIMEN UND PATIENTEN/ DIE VON DEUTSCHEN AM 23/24 JUNE 1942 ERMORDET/ WURDEN UND NAMENLOS BLEIBEN SOLLTEN// jw.. Pomiędzy tablicami, nieco z przodu, figura Matki Boskiej podtrzymującej w ramionach ciało Chrystusa. Rzeźba ustawiona na prostokątnym niskim postumencie. Pomnik usytuowany przy jednej ze szpitalnych alei, na tle drzew.
15	Nota historyczna	Pomnik został ufundowany w 60. rocznicę likwidacji Krajowego Zakładu dla Umysłowo i Nerwowo Chorych w Kobierzynie, z inicjatywy Polsko-Niemieckiego Towarzystwa Zdrowia Psychicznego, Szpitala im. Józefa Babińskiego w Kobierzynie oraz niemieckich Zakładów im. von Bodelschwingsche w Bethel, zajmujących się opieką nad chorymi psychicznie. Na podstawie listy, odręcznie sporządzonej w czasie wojny przez jednego z pracowników szpitala i odnalezionej po latach w Archiwum Narodowym w Krakowie, na tablicach upamiętniono nazwiska 535 pacjentów wywiezionych do KL Auschwitz i tam straconych. Model projektowanego pomnika poświęcił podczas mszy św. na Błoniach papież Jan Paweł II podczas swojej ostatniej pielgrzymki w 2002 r. Tablice z nazwiskami ufundowali niemieccy psychiatry, a rzeźbę Prezydent Miasta Krakowa. W uroczystości odsłonięcia pomnika uczestniczył metropolita krakowski kard. Franciszek Macharski, odczytując specjalnie na tę okazję wystosowany list papieża Jana Pawła II.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Zespół szpitala psychiatrycznego w Kobierzynie: A-893 (z dn. 17.09.1991)

	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
171	1	Nazwa pomnika	Pacjentom Szpitala Psychiatrycznego im. dr Józefa Babińskiego, zamordowanym przez Niemców w latach 1940-1942
	2	Inne nazwy	Pomnik pracowników i pacjentów szpitala psychiatrycznego im. dr J. Babińskiego w Krakowie-Kobierzynie
	3	Forma	głaz
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu Kobierzyn- Maki Czerwone, ul. Czerwone Maki; (dz. 11/2, ob. Podgórze; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. VIII Dębniki
	5	Zlecniodawca Fundator	społeczeństwo gminy Kobierzyn
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1967 r.
	10	Data odsłonięcia	2 czerwca 1967r./ 23 czerwca 2002 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja społeczna
	12	Materiał. Technika wykonania	kamień/ wapień-głaz, marmur-tablica, bruk
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 1,5 m
	14	Ogólny opis	Naturalny głaz z marmurową, czarną tablicą z rytą, dwujęzyczną, polsko-niemiecką inskrypcją ułożoną w dwóch kolumnach: (strona lewa) /NA TYM CMENARZU POCHOWANO KILKUSET / PACJENTÓW / SZPITALA PSYCHIATRYCZNEGO / IM. DR. JÓZEFA BABIŃSKIEGO / ZAMORZONYCH GŁODEM PRZEZ NIEMCÓW / 1940-1942 // W TEJ

		<p>MOGILE / 23 CZERWCA 1942 R. / W DNIU LIKWIDACJI SZPITALA POGRZEBANO / 30 ZAMORDOWANYCH PACJENTÓW / ORAZ / 25 ŻYDÓW Z GMINY SKAWINA / ZMUSZONYCH DO POMOCY PRZY / GRZEBANIU CHORYCH I NA KONIEC / ZASTRZELONYCH // NIECH OFIARA ŻYCIA TYCH LUDZI / NIE ZOSTANIE ZAPOMNIANA I NIGDY WIĘCEJ / SIĘ NIE POWTÓRZY / W 60. ROCZNICĘ WYDARZEŃ, 23 CZERWCA 2002 //, (strona prawa) tłumaczenie w języku niemieckim. Głaz ustawiony na niewysokim stopniu, na trawniku. Do pomnika prowadzi brukowana alejka.</p>	
15	Nota historyczna	<p>W 1967 r. mieszkańcy gminy Kobierzyn ufundowali symboliczny pomnik dla zamordowanych pacjentów w formie kamiennego obelisku z tablicą inskrypcyjną: /PAMIĘCI/ OFIAR HITLERYZMU/ CHORYCH I PRACOWNIKÓW/ SZPITALA W KOBIERZYNIE/ 1939-1945//. Został on zastąpiony obecnym głazem w 2002 r. w 60. rocznicę wydarzeń w kobierzyńskim szpitalu.</p>	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji		
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>	
172	1	Nazwa pomnika	Pacjentom żydowskim szpitala w Kobierzynie zgładzonym w obozie w Treblince w 1942 r.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	płyty/ stale
	4	Lokalizacja	na terenie Szpitala Klinicznego SPZOZ im. Józefa Babińskiego, Kraków-Kobierzyn, ul. Józefa Babińskiego 29; (dz. 1/31, ob. 70 Podgórze, wł. Województwo Małopolskie, użytkownik: Małopolskie Parki Przemysłowe); Dz. VIII Dębniki
	5	Zleceniodawca. Fundator	
	6	Autor Projektant	Józef Sękowski (1939-)

7	Wykonawca	Józef Sękowski ?
8	Właściciel	Województwo Małopolskie/ Szpital Kliniczny SPZOZ im. Józefa Babińskiego
9	Termin powstania	2007 r.
10	Data odsłonięcia	28 czerwca 2007 r.
11	Formuła fundacji	fundacja
12	Materiał. Technika wykonania	żelbeton- cokół, żeliwo- tablice
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie dwóch prostokątnych, betonowych tablic, ustawionych obok siebie, jedna za drugą, bezpośrednio na ziemi. Na ich licu żeliwne płyty w formie żydowskich macew. W górnej, półokrągłej części Gwiazda Dawida, poniżej wypukły tekst w języku polskim (lewa tablica) i w jidysz (prawa tablica): pośrodku - /PAMIĘCI ŻYDOWSKICH PACJENTÓW SZPITALA W KOBIERZYNIE/ OFIAR NIEMIECKIEGO LUDOBÓJSTWA/ WYWIEZIONYCH W DNIACH 8 I 11 WRZEŚNIA 1942 R./ DO SZPITALA W ZOFIÓWCE POD PRUSZKOWEM/ NASTĘPNIE 18.08.1942 R. DO OBOZU NATYCHMIASTOWEJ ZAGŁADY W TREBLINCE//, poniżej- nazwiska zgładzonych pacjentów kobierzyńskiego szpitala.
15	Nota historyczna	W 2005 r., w trzy lata po odsłonięciu pomnika 535 pacjentów Krajowego Zakładu dla Umysłowo i Nerwowo Chorych w Kobierzynie zamordowanych przez Niemców, odnaleziono w Instytucie Yad Vashem w Jerozolimie, kolejną listę. Znalazły się na niej nazwiska pacjentów pochodzenia żydowskiego, którzy zostali wywiezieni 8 i 11 września 1941 r. do żydowskiego Szpitala Psychiatrycznego w Zofiówce pod Pruszkowem, a następnie do Treblinki, gdzie zginęli 18 sierpnia 1942 roku. Jerozolimskie odkrycie stało się powodem ufundowania dwóch kolejnych tablic z nazwiskami pacjentów Kobierzyna, którzy ponieśli śmierć w czasie II wojny światowej. Ustawione po prawej stronie wcześniejszego pomnika, nawiązując do niego stylistyką, stworzyły razem interesujące pomnikowe założenie w szpitalnym parku. W uroczystości odsłonięcia pomnika 28 czerwca 2007 r. udział wzięli m.in.: rabin Michael Schudrich, kardynał Franciszek Macharski, Marszałek Województwa Małopolskiego Marek Nawara, sekretarz generalny Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa Andrzej Przewoźnik, Prezydent miasta Krakowa Jacek Majchrowski oraz przedstawiciele polsko-izraelsko-niemieckich Towarzystw Psychiatrycznych. Wydarzeniu towarzyszyła międzynarodowa konferencja pt. „Holokaust chorych psychicznie: podwójnie zapomniani pacjenci”. Organizatorami uroczystości byli: Szpital im. J. Babińskiego w Krakowie, Polsko-Niemieckie Towarzystwo Zdrowia Psychicznego, Polsko-Izraelskie Towarzystwo Zdrowia Psychicznego, Partnerstwo Betel-Kraków, Katedra Psychiatrii Collegium Medium UJ.
16	Stan zachowania	dobry

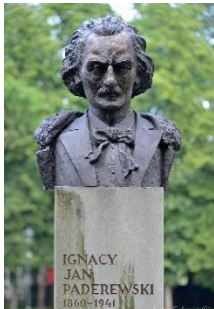

	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
173	1	Nazwa pomnika	Paderewskiego Ignacego Jana (1860-1941)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	figura na postumencie
	4	Lokalizacja	przed siedzibą Instytutu Muzykologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Westerplatte 10; (dz. 55/4, ob. 2 Śródmieście, wł. Uniwersytet Jagielloński); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca Fundator	Harry E. Blythe
	6	Autor Projektant	Jesse Corsauta (1924-2016)
	7	Wykonawca	Jesse Corsauta ?
	8	Właściciel	Uniwersytet Jagielloński
	9	Termin powstania	pierwotna wersja przed 2004 r.
	10	Data odsłonięcia	24 czerwca 2011 r.
	11	Formuła fundacji	dar
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 2 m
	14	Ogólny opis	Brązowa, całopostaciowa figura mężczyzny we fraku podczas przemowy, ustawiona na niskim, kilkustopniowym postumencie. Pomnik usytuowany w ogrodzie Instytutu Muzykologii UJ na tle ściany budynku.

	15	Nota historyczna	<p>Rzeźba polskiego pianisty została ofiarowana Uniwersytetowi Jagiellońskiemu przez obywatela amerykańskiego Harry'ego E. Blythe'a- miłośnika twórczości i kolekcjonera pamiątek po I. Paderewskim. Jest to czwarty odlew posągu autorstwa kalifornijskiego artysty- pozostałe znajdują się: na rancho Santa Helena w Paso Robles w Kalifornii, w ogrodach Ambasady Polskiej w Waszyngtonie (2004) i na terenie Thornton School of Music przy University of Southern California w Los Angeles (2007). Odsłonięcie pomnika I. J. Paderewskiego było częścią uroczystych obchodów 100-lecia Muzykologii Krakowskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim. W uroczystości udział wzięli m.in.: rektor UJ prof. dr hab. Karol Musioł w obecności Dziekana Wydziału Historycznego UJ prof. dr hab. Andrzeja Banacha oraz Dyrektora Instytutu Muzykologii UJ dr hab. Renaty Suchowiejko, goście ze Stanów Zjednoczonych: wicemerc Paso Robles John Hamon, Dyrektor Polish Music Center w Los Angeles prof. Marek Żebrowski, Konsul Generalny USA w Krakowie Allen S. Greenberg, a także Wicemarszałek Województwa Małopolskiego Roman Ciepiera, Wicewojewoda Małopolski Andrzej Haręźlak i absolwenci Instytutu.</p> <p>*Ignacy Paderewski (6 listopada 1860, Kuryłówka- 29 czerwca 1941 Nowy York, USA)- polski kompozytor i pianista o światowej sławie, mąż stanu i polityk, premier i minister spraw zagranicznych RP.</p>
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	Uniwersytet Jagielloński
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>
174	1	Nazwa pomnika	Paderewskiego Ignacego Jana (1860-1941)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy alei parku; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
	5	Zleceniodawca. Fundator	Towarzystwo Parku i Fundacja im. dra Henryka Jordana, Samorząd województwa małopolskiego, przewodniczący Komitetu Budowy Pomników Kazimierz Cholewa, Zakład Gospodarki Komunalnej w Krakowie Sp. z o. o.

		w Krakowie (prezes Waław Stańczykowski), dyrektor Oddziału PTE Fabryk Kostki Brukowej i Galanterii Betonowej JADAR Marcina Gromka
6	Autor Projektant	Piotr Ochelski (-)
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
9	Termin powstania	2003 r.
10	Data odsłonięcia	11 listopada 2003 r.
11	Formuła fundacji	fundacja
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; piaskowiec- postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
14	Ogólny opis	Popiersie mężczyzny na prostopadłościennym postumencie z rytym napisem na licu: / IGNACY/ JAN/ PADEREWSKI/ 1860-1941// i dwustopniowej podstawie. Pomnik ustawiony w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” w alei parku od strony Oleandrów i Błoni. Obok niska tabliczka z biogramem.
15	Nota historyczna	Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską idę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki. Pomnik powstał w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” w ramach Festynu Niepodległości. W uroczystości odsłonięcia pomnika uczestniczyli m.in.: ks. Kardynał Franciszek Macharski, Marszałek województwa małopolskiego Janusz Sepioł, przewodniczący sejmiku Piotr Boroń.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579

	18	Spis istniejącej dokumentacji	- materiały Towarzystwa
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
175	1	Nazwa pomnika	Paderewskiego Ignacego Jana (1860-1941)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	kompozycja rzeźbiarska na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku Strzeleckim, ul. Lubicz 16; (dz. 137, ob. 50 Śródmieście; wł. Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie); Dz. II Grzegórzki
	5	Zlecniodawca Fundator	Józef Hojda- Marszałek Bractwa Kurkowego Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie
	6	Autor Projektant	prof. Czesław Dźwigaj (1950-)
	7	Wykonawca	Czesław Dźwigaj
	8	Właściciel	Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie
	9	Termin powstania	2010 r.
	10	Data odsłonięcia	17 lipca 2010 r.
	11	Formuła fundacji	dar
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- rzeźba, liternictwo; granit- podstawa;
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 4 m
	14	Ogólny opis	Pomnik przedstawia pełnfigurálną postać młodego, eleganckiego mężczyzny- muzyka podczas komponowania, uderzającego dłonią w klawisze fortepianu. Figura ustawiona na tle dynamicznej formy na kształt wachlarza (abstrakcyjne wyobrażenie muzyki ?) , na niskim postumencie z czerwonego granitu. Na postumencie pięciolinia i „wypływający” z niej napis z nakładanych liter: /IGNACY PADEREWSKI/ ARTYSTA - MAŻ STANU/ 1840-1961//. Poniżej pełnplastyczna rzeźba globusa ziemskiego, z umieszczoną na nim bramą ze Srebrnym Kurem i napisem na „framudze”: / WIELKIEMU POLAKOWI/ A.D.

		2010/ BRACTWO KURKOWE W KRAKOWIE//. Z tyłu pomnika dwie tablice z inskrypcjami: pierwsza- dotycząca postaci Ignacego Paderewskiego, druga - fundacji pomnika. Monument ustawiony na okrągłym placu, pośrodku parku.	
15	Nota historyczna	Potężna rzeźbiarska kompozycja pomnikowa została ufundowana w ramach uroczystych krakowskich obchodów 600-lecia bitwy pod Grunwaldem i 100-lecia odsłonięcia pomnika Grunwaldzkiego. Pomnik poświęcił ks. infułat Jerzy Bryła. W odsłonięciu monumentu udział wzięli m.in.: Prezydent Krakowa Jacek Majchrowski, wojewoda małopolski Stanisław Kracik, przewodniczący Rady Miasta Krakowa Józef Pilch, szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego i zastępca dowódcy Wojsk Lądowych gen. dyw. Andrzej Malinowski, straszny Bractwa Kurkowego Leszek Gołda oraz Król Kurkowy Krzysztof Wójcik.	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	park Strzelecki- A-578 (z dn.13.05.1976 r.)	
18	Spis istniejącej dokumentacji	- Pomniki współczesne w obrębie tzw. Krakowa- Śródmieścia. Oprac. Korczyńska I., Kraków 2017 r., Arch. MKZ - materiały artysty	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
176	1	Nazwa pomnika	Paderewskiego Ignacego Jana (1860-1941)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na podstawie
	4	Lokalizacja	na dziedzińcu Collegium Paderevianum Wydziału Filologicznego UJ, al. Adama Mickiewicza 9; (dz. 27/7, ob. 62 Śródmieście, wł. Uniwersytet Jagielloński w Krakowie); Dz. I Stare Miasto
	5	Zleceniodawca. Fundator	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
	6	Autor Projektant	Andrzej Pityński (1947-)
	7	Wykonawca	Andrzej Pityński
	8	Właściciel	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

	9	Termin powstania	1973 r.
	10	Data odsłonięcia	18 maja 1974 r. ?
	11	Formuła fundacji	fundacja okolicznościowa
	12	Materiał. Technika wykonania	kamień- popiersie, tabliczka; granit- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,50 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie kamiennego popiersia dojrzałego mężczyzny ustawionego na prostym postumencie z szarego granitu. Na licu postumentu ryte, złożone litery: / IGNACEMU/ PADEREWSKIEMU/ UNIWERSYTET/ JAGIELLOŃSKI//. Pomnik na skutek remontu zmienił nieco swoją pierwotną lokalizację. Obecnie stoi na wewnętrznym dziedzińcu Collegium Paderevianum, na specjalnie zaaranżowanym placu w ciągu alei.
	15	Nota historyczna	Pomnik został ufundowany dla upamiętnienia jednego z największych darczyńców Uniwersytetu Jagiellońskiego - Ignacego Paderewskiego, który w 1930 r. zapisem testamentalnym przekazał znaczną część majątku na rzecz uczelni. Stał przed budynkiem wybudowanym w 1964 r., który otrzymał imię kompozytora. Rzeźba, autorstwa Andrzeja Pityńskiego, powstała w 1973 r., jeszcze w czasie jego studiów na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Był to pierwszy pomnik artysty, który większość życia spędził w USA. Pomnik został uroczystie odsłonięty przez rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Mieczysława Karasia w 1974 r.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
177	1	Nazwa pomnika	Panka Stanisława (1916-1999), prof.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	założenie pomnikowe / kompozycja architektoniczno-rzeźbiarska/ popiersie

4	Lokalizacja	Akademii Wychowania Fizycznego- na ścianie zewn. budynku auli przy al. Jana Pawła II 7; (dz. 1/18, ob. 52 Nowa Huta; wł. Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie); Dz. XVIII Nowa Huta
5	Zleceniodawca Fundator	Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie
6	Autor Projektant	Bronisław Chromy (1925-2017)
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie
9	Termin powstania	2000 r.
10	Data odsłonięcia	9 (?) listopada 2000 r.
11	Formuła fundacji	fundacja
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie, tablice
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 1 m
14	Ogólny opi	Przestrzenna kompozycja zaaranżowana na ścianie budynku auli akademii, złożona z potężnego popiersia mężczyzny w stroju rektorskim oraz dwóch brązowych tablic z wypukłą inskrypcją: /STANISŁAW PANEK/ 1916-1999//, poniżej: /UCZONY PRZYRODNIK REKTOR I BUDOWNICZY KRAKOWSKIEJ AWF/ PRZYJACIEL MŁODZIEŻY ŻOŁNIERZ AK ŻARLIWY PATRIOTA//.
15	Nota historyczna	Popiersie zostało ufundowane przez uczelnię dla upamiętnienia zmarłego rok wcześniej zasłużonego rektora w l. 1968-78 (m.in. za jego czasów rozbudowywano AWF), prof. Stanisława Panka. Aula otrzymała wówczas jego imię. W uroczystości odsłonięcia udział wzięli m.in. rektor AWF Marian Bukowiec, ks. proboszcz Jan Gwizdoń oraz żona profesora- Janina Panek z przyjaciółmi.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
178	1	Nazwa pomnika	Parpanowi Tadeuszowi (1919-1990)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	głaz- tablica/stela z tablicą pamiątkową i medalionem popiersiowym
	4	Lokalizacja	na stadionie KS Armatura ul. Chmielna10, przed murem oporowym linii tramwajowej (tymczasowa lokalizacja); (dz. 416/44, ob. 18 Podgórze, wł. Gmina Miasta Krakowa, Zarząd: Infrastruktura Sportowa); Dz. XI Podgórze Duchackie
	5	Zlecniodawca. Fundator	Fundacja: KS Armatura
	6	Autor Projektant	Andrzej Kołaczyński (-)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	KS Armatura
	9	Termin powstania	
	10	Data odsłonięcia	9 października 1999 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	granit- stela, marmur- tablica, materiał gipsopodobny- medalion, beton- cokół.
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 2 m
	14	Ogólny opis	Nieregularna, prostopadłościenna płyta z różowego granitu z medalionem popiersiowym oraz czarną tablicą inskrypcyjną. Kamień ustawiony tymczasowo na niskim, betonowym cokole. Inskrypcja na tablicy: /TADEUSZ PARPAN/ 1919-1990/WYBITNY SPORTOWIEC-/PIŁKARZ, WYCHOWANEK/ KS"ŁAGIEWIANKA" WILOLETNI/ ZAWODNIK KS „CRACOVIA"/ KAPITAN NARODOWEJ/ REPREZENTACJI W LATACH/ 1945-50 WIELKI PATRIOTA/ ŻOŁNIERZ ARMII KRAJOWEJ./ WIELCE ZASŁUŻONY DLA POLSKIEGO SPORTU/KS „ARMATURA" KRAKÓW- 1999 r./

	15	Nota historyczna	<p>Pomnik ufundowany z inicjatywy Zarządu KS Armatura z ówczesnym prezesem Janem Izerskim na czele oraz Łagiewnickiego Towarzystwa Kulturalnego. Idea upamiętnienia najwybitniejszego zawodnika KS Łagiewianki (obecnie KS Armatura) narodziła się w środowisku sportowym w połowie lat 90. XX w. Prowadzono wówczas rozmowy nad nadaniem imion stadionom krakowskim oraz fundacją pomników najważniejszych zawodników klubów: KS Cracovi, TS Wisły, KS Armatury i KS Nadwiślan. Ostatecznie w 1999 r. ufundowano pomnik z okazji nadania stadionowi Klubu imienia Tadeusza Parpana, decyzją Zarządu KS Armatura. W uroczystości jego odsłonięcia udział wzięli m.in.: prezes Krakowskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej Ryszard Niemiec, proboszcz parafii łagiewnickiej Bronisław Bułka, Zarząd i zawodnicy KS Armatura oraz rodzina piłkarza. Początkowo pomnik ustawiono na kilku schodach obok budynku Klubu, jednak na skutek budowy Trasy Łagiewnickiej w 2019 r. tymczasowo przestawiono go w obecne miejsce. Około 2015 r. z pomnika skradziono medalion portretowy, który tymczasowo zastąpiono odlewem z tworzywa gipsopodobnego.</p> <p>Co roku, 28 października w dzień imienin Tadeusza Parpana, Łagiewnickie Towarzystwo Kulturalne wraz z przedstawicielami KS Armatura oraz rodziną zawodnika składają pod pomnikiem kwiaty.</p> <p>* Tadeusz P. Parpan (ur. 16 listopada 1919 w Krakowie, zm. 21 kwietnia 1990 tamże; pochowany na Cmentarzu Rakowickim) – inż., pracownik Politechniki Krakowskiej, żołnierz Armii Krajowej, polski piłkarz (środkowy pomocnik), nazywany Wielkoludem z Cracovii; zawodnik: KS Łagiewianka Kraków (1934–1939), KS Cracovia (1945–1950) i KS Garbarnia (1951-1952); zawodnik i kapitan narodowej reprezentacji Polski (1947-1950).</p>
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
179	1	Nazwa pomnika	Partyzantom AK. Akcje i pola walk oddziałów partyzanckich Okręgu Krakowskiego Armii Krajowej
	2	Inne nazwy	Pomnik ku czci poległych żołnierzy w walce z niemieckim okupantem na terenie ziemi krakowskiej; Pomnik partyzantów Armii Krajowej, Armii Ludowej, Gwardii Ludowej, Batalionów Chłopskich, poległych w walkach partyzanckich w okręgu krakowskim;
	3	Forma	kompozycja przestrzenna architektoniczno- rzeźbiarska

4	Lokalizacja	na Cmentarzu Rakowickim, w kw. 69b I., Rakowicka 26; (dz. 144, ob. 7 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); [dz. I Stare Miasto]
5	Zleceniodawca Fundator	Józef Fiszer- inicjatywa
6	Autor Projektant	Ryszard Szczypczyński- rzeźba? inż. Adam Baczyński i Andrzej Rey- projekt
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	1956/ 1957 r.
10	Data odsłonięcia	1956/ 1957 r.
11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	kamień
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 3,50 m
14	Ogólny opis	Kompozycja pomnikowa ustawiona w kwaterze partyzantów. Centralny element stanowi prostokątna płyta z niemal pełnoplastycznymi figurami trzech bojowników-kobiety i dwóch mężczyzn uzbrojonych w pistolety maszynowe „Sten” i „Pepeszę” oraz pancernownicę PIAT i granaty. Tablica ustawiona na niewysokiej podstawie z płyt kamiennych i napisem z nakładanych brązowych liter: /CI CO POLEGLI W WALCE/ NIE GINA//. Na bocznych ścianach wyryte napisy o stoczonych bitwach przez poszczególne oddziały. Dodatkowym elementem pomnikowej kompozycji jest umieszczona z drugiej strony kwatery rzeźba przedstawiająca półleżącego partyzanta.
15	Nota historyczna	Pomnik ku czci poległych żołnierzy w walce z niemieckim okupantem na terenie ziemi krakowskiej postawiony został w kwaterze ze wspólną mogiłą 39 partyzantów, w czasie „odwilży politycznej” na przełomie 1956 i 1957 r. Inicjatorem oraz koordynatorem pomnikowej idei był Józef Fiszer, który uzyskał zgodę na budowę oraz pomoc przy jej realizacji dyrektora Inwestycji Miejskich w Krakowie Marka Birnfelda. Projekty nieodpłatnie wykonał inż. Adam Baczyński i Andrzej Rey. Pomnik został odsłonięty nieoficjalnie z przyczyn politycznych na przełomie 1956 i 1957 r.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
180	1	Nazwa pomnika	Patriotom polskim, 80, rozstrzelanym w Grębałowie 29 I 1944 r. przez faszystów hitlerowskich
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	rzeźba, założenie rzeźbiarsko- architektoniczne
	4	Lokalizacja	przed bud. m. os. Na Wzgórzach 37, ul. Kocmyrzowska, w okolicach pętli tramwajowej; (dz. 276/2, ob. 10 Nowa Huta; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZDMK, ZZM); Dz. XVII Wzgórza Krzesławickie
	5	Zleceniodawca. Fundator	Koło ZBoWiD Huty im. W. Lenin- inicjatywa załoga Huty im. W. Lenina- fundacja
	6	Autor Projektant	Jadwiga Horodyska (1905-1973), M. Grodzicki (-) ?, Z. Trzebiatowski (-)?
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1963 r.
	10	Data odsłonięcia	29 stycznia 1963 r.
	11	Formuła fundacji	czyn społeczny / fundacja społeczna
	12	Materiał. Technika wykonania	kamień
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 1,70 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie kamiennej kompozycji rzeźbiarskiej na czterostopniowym, betonowym postumencie otoczonym ażurowym, metalowym ogrodzeniem. Centralny element stanowi abstrakcyjna rzeźba przedstawiająca upadającego człowieka oraz kamienny znicz. Na tablicy ryty napis: /PAMIĘCI/ SIEDEMDZIESIĘCIU PATRIOTÓW POLSKICH/ ROZSTRZELANYCH NA GRĘBAŁOWIE PRZEZ/ FASZYTÓW HITLEROWSKICH W DNIU/ 29 STYCZNIA 1944 ROKU/ ZAŁOGA HUTY IM. LENINA.//

	15	Nota historyczna	Pomnik upamiętnia egzekucję 29 stycznia 1944 r. przeprowadzoną przez hitlerowców w odwecie za napad partyzantów na dwa pociągi niemieckie między Krakowem a Miechowem oraz zabicie dwóch strażników kolejowych.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
181	1	Nazwa pomnika	Peszkowskiego Zbigniewa (1918-2007), ks.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy alei parku prowadzącej w kierunku al. 3 Maja; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca Fundator	Krystyna Korytowska z Krakowa
	6	Autor Projektant	Leszek Kruczek- ks. salezjanin SDB (1953-)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
	9	Termin powstania	2010 r.
	10	Data odsłonięcia	17 września 2010 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja prywatna
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; piaskowiec- postument

	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
	14	Ogólny opis	Popiersie starego kapłana z różańcem i trupa czaszką w dłoniach, w geście błogosławieństwa. Rzeźba ustawiona na prostopadłościennym postumencie z rytym napisem na licu: / KSIĄDZ/ ZDZISŁAW/ PESZKOWSKI/ 1918-2007// i dwustopniowej podstawie. Pomnik usytuowany w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” w alei parku biegnącej w kierunku al. 3 Maja. Obok niska tabliczka z biogramem.
	15	Nota historyczna	Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską ideę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki. Pomnik powstał z inicjatywy Kazimierza Cholewy w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” w 71. rocznicę agresji Sowieckiej na Polskę. Uwieczniona postać ks. Peszkowskiego upamiętnia ofiary zbrodni katyńskiej. W uroczystości odsłonięcia pomnika uczestniczyli m.in.: ks. bp. Albina Małysiaka, o. Jerzy Pająk OFM Cap - kapelan Żołnierzy Armii Krajowej i Sybiraków.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- UCHWAŁA NR C/1349/10 RADY MIASTA KRAKOWA z dnia 12 maja 2010 r. budowy pomników upamiętniających postacie: Ks. Zdzisława Peszkowskiego, Danuty Siedzikówny "INKI", Andrzeja Małkowskiego - materiały Towarzystwa
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
182	1	Nazwa pomnika	Pierwszemu strzelaniu o godność Króla Kurkowego Krakowskiego Bractwa Kurkowego po II wojnie światowej

2	Inne nazwy	Kolumna
3	Forma	kolumna
4	Lokalizacja	w Parku Strzeleckim, ul. Lubicz 16; (dz. 137, ob. 50 Śródmieście; wł. Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie); Dz. II Grzegórzki
5	Zleceniodawca. Fundator	brat kurkowy Reginald Sas Jaworski, marszałek Towarzystwa Strzeleckiego „Bractwo Kurkowe” w Krakowie
6	Autor Projektant	prof. Czesław Dźwigaj (1950-)
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie
9	Termin powstania	2014 r.
10	Data odsłonięcia	2014 r.
11	Formuła fundacji	dar
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- rzeźba; beton ?- kolumna;
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 4 m
14	Ogólny opis	Smukła kolumna z jasnego kamienia zwieńczona stylizowanym, ażurowym kapitelem odlanym w brązie. Kapitel tworzą stylizowane cyfry tworzące datę: 14 06 1964 oraz pomiędzy nimi medalion z wypukłym napisem: /50/LAT/. Na trzonie kolumny medalion z wizerunkiem Srebrnego Kura i tablica z wypukłą inskrypcją: / OBELISK WZNIESIONO W ROKU 2014, PÓŁ WIEKU/ OD PIERWSZEGO STRZELANIA O GODNOŚĆ KRÓLA/ KRAKOWSKIEGO BRACHTWA KURKOWEGO/ PO DRUGIEJ WOJNIE ŚWIATOWEJ, KTÓRE MIAŁO MIEJSCE/ 14 CZERWCA 1964 ROKU NA STADIONIE WISŁY/ KRÓLEM ZOSTAŁ ŻOŁNIERZ AK WINCENT BOGDANOWSKI, / PRZEDWOJENNY PREZYDENT MIASTA KRAKOWA/ MARSZAŁKAMI EDWARD JAWORSKI I ZBIGNIEW SZUBA//. Na prostej bazie kolumny wypukły napis: /KOLUMNĘ UFUNDOWAŁ REGINALD SAS JAWORSKI MARSZAŁEK KBK A.D. 2013//. Na kolumnie widoczna ryta sygnatura artysty: / Cz. Dźwigaj//. Kolumna ustawiona na niskiej podstawie przy głównej parkowej alei tzw. Alei Królów.
15	Nota historyczna	Pomnik ufundowany dla upamiętnienia 50. rocznicy pierwszego brackiego strzelania o tytuł króla kurkowego, po II wojnie światowej w 1964 r.
16	Stan zachowania	dobry

	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	park Strzelecki: A-578 (z dn.13.05.1976 r.)
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Pomniki współczesne w obrębie tzw. Krakowa- Śródmieścia. Oprac. Korczyńska I., Kraków 2017 r., Arch. MKZ - materiały artysty
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
183	1	Nazwa pomnika	Pileckiego Witolda (1901-1948), rotm.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy głównej alei parku; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca Fundator	Kazimierz Cholewa, prezes Towarzystwa Parku im. dr. H. Jordana
	6	Autor Projektant	Józef Opala (-) - absolwent warszawskiej ASP
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
	9	Termin powstania	2008 r.
	10	Data odsłonięcia	25 maja 2008 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; kamień- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
	14	Ogólny opis	Popiersie dojrzałego mężczyzny w mundurze z odznaczeniami wojskowymi, na prostopadłościennym postumencie z rytym napisem na licu: / ROTMISTRZ/

		WITOLD/ PILECKI/ 1901-1948// i dwustopniowej podstawie. Pomnik ustawiony w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy głównej alei parku. Obok niska tabliczka z biogramem.	
15	Nota historyczna	<p>Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską idę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki.</p> <p>Pomnik powstał w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy głównej alei parku z inicjatywy prezesa Towarzystwa Kazimierza Cholewa. W uroczystości odsłonięcia pomnika uczestniczyli m.in.: o. Jerzy Pająk- kapelan żołnierzy Armii Krajowej, dzieci rotmistrza- Zofia Pilecka - Optułowicz i Andrzej Pilecki, Dariusz Gorajczyk - IPN</p>	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579	
18	Spis istniejącej dokumentacji	<p>- UCHWAŁA NR XXIII/285/07 Rady Miasta Krakowa z dnia 10 października 2007 r. w sprawie budowy pomników upamiętniających postaci: rotmistrza Witolda Pileckiego, Karoliny Lanckorońskiej, gen. Stanisława Maczka, Henryka Sienkiewicza, gen. Leopolda Okulickiego, św. Maksymiliana Marii Kolbego.</p> <p>- materiały Towarzystwa</p>	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>	
184	1	Nazwa pomnika	Piłsudskiego Józefa (1867-1935), marsz.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	rzeźba na postumencie
	4	Lokalizacja	na terenie Fortu 51 ½ Swoszowice, ul. Sawiczewskich 46;

		(dz. 183/3, ob. 92 Podgórze ; wł. Skarb Państwa ?, użytkownik: Muzeum Spraw Wojskowych; zarząd: ZBK); Dz. XIII Podgórze
5	Zleceniodawca. Fundator	Fundacja „Gloria Fortibus”
6	Autor Projektant	Władysław Dudek (1952-) Edward Osiecki (-)
7	Wykonawca	pracownia odlewnictwa artystycznego Stefana Kowalówki (zm. 2000 r.) w Węgrzcach pod Krakowem
8	Właściciel	Skarb Państwa? / Muzeum Spraw Wojskowych w Krakowie
9	Termin powstania	po 1994 r.
10	Data odsłonięcia	8 września 2018 r.
11	Formuła fundacji	zakup
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- rzeźby, tablice; marmur- cokoły;
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 3 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie realistycznej rzeźby młodego Józefa Piłsudskiego w mundurze legionowym i lekko rozwianym płaszczu, ustawionej na szerokim, niskim postumencie- podeście. Piłsudski przedstawiony w swobodnej pozie, z jedną ręką podpartą pod bok, a drugą wspartą o szablę, wpatrzony w dal. Postument nawiązując do architektury fortecznej, wykonany z cegły i kamiennych płyt, został wkomponowany w forteczny wał ziemny. Na froncie postumentu napis: /Panie Marszałku, / dziękujemy!//. Rzeźba usytuowana na terenie fortu, przy głównej fortecznej drodze.
15	Nota historyczna	Rzeźba Józefa Piłsudskiego powstała ok. 1994 r. w odlewni Stefana Kowalówki w Węgrzcach pod Krakowem. Jest dziełem autorstwa Stanisława Dudka i Edwarda Osieckiego wykonanym na zlecenie Społecznego Komitetu Budowy Pomnika Józefa Piłsudskiego w Opatowcu. Pomnik został odsłonięty 25 września 1994 r. w Opatowcu nad Wisłą, w miejscu przeprawy 1. Pułku Piechoty Legionów Polskich. Był to pierwszy figuralny pomnik Piłsudskiego w Polsce. Kowalówka wykonał najprawdopodobniej w l. 90. XX w. wierną kopię rzeźby na zamówienie Polonii, która nigdy nie została odebrana. Po latach, w 2017 r., staraniem Fundacji „Gloria Fortibus” odkupiono od rodziny zmarłego odlewnika rzeźbę dla krakowskiego Muzeum Spraw Wojskowych (zakup przez osobę prywatną – sponsora Fundacji). Dnia 5 lipca 2017 r. Rada Miasta Krakowa wyraziła zgodę na ustawienie rzeźby na terenie swoszowickiego fortu , w ramach obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Pomnik został odsłonięty 8 września 2018 r. przy udziale Prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego i dyrektora Muzeum Spraw Wojskowych oraz prezesa zarządu Fundacji „Gloria Fortibus”- Zbigniewa Feliksiewicza. Uroczystość otrzymała Honorowy Patronat Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy

	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	UCHWAŁA NR CVII/2777/18 RADY MIASTA KRAKOWA z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na posadowienie posągu Marszałka Józefa Piłsudskiego na nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa w obszarze należącym do Fortu 51 1 Swoszowice z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
185	1	Nazwa pomnika	Piłsudskiego Józefa (1867-1935), marsz.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	przed bud. Politechniki Krakowskiej, ul. Podchorążych 1; (dz. 236/13, ob. 3 Krowodrza; wł. Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca Fundator	Miasto Kraków- fundacja
	6	Autor Projektant	prof. Tadeusz Błotnicki (1958-1928 Stefan Dousa (1945-)
	7	Wykonawca	Leon Dyrek- odlew
	8	Właściciel	Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki
	9	Termin powstania	ok. 1928 r. / 1996 r.
	10	Data odsłonięcia	22 kwietnia 1928 r. / 29 listopada 1996 r.
	11	Formuła fundacji	z budżetu miasta
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie, tablice; granit- postument, podstawa;

	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,20 m
	14	Ogólny opis	Realistyczne popiersie Marszałka Józefa Piłsudskiego umieszczone na prostopadłościennym postumencie i kilkustopniowej podstawie. U dołu podstawy dwie odlane w brązie płaskorzeźby: (od frontu) Orzełek Legionowy, (na lewym boku) Odznaka 1 Kompani Kadrowej. Z lewej strony postumentu rytu nieczytelny napis. Pomnik ustawiony na głównej alei prowadzącej do budynku Politechniki.
	15	Nota historyczna	Pomnik powstał w miejscu poprzedniego, zburzonego w czasie II wojny światowej. 22 kwietnia 1928 r., w mieszczącej się w obecnych budynkach Politechniki Krakowskiej Szkole Podchorążych Rezerwy Piechoty w Łobzowie, odsłonięto pomnik- popiersie Marszałka J. Piłsudskiego, autorstwa Tadeusza Błotnickiego. Popiersie stanęło na postumencie, na którym wcześniej stał wizerunek cesarza Franciszka Józefa. Idea przywrócenie pomnika powróciła po wojnie. Inicjatorem przywrócenia pomnika było Towarzystwo im. Józefa Piłsudskiego. Jednak dopiero, dzięki finansowemu wsparciu miasta, 29 listopada 1996 r. odsłonięto pomnik zrekonstruowany na podstawie fotografii przez Stefana Dousę. W uroczystości udział wziął Prezydent m. Krakowa Józef Lasota i Przewodniczący Rady Miasta Krakowa Stanisław Hanzlik, a pomnik poświęcił ks. infułat Stanisław Małysiak.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	UCHWAŁA NR LXIII/625/96 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 listopada 1996 r. w sprawie rekonstrukcji pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego przed d. Szkołą Kadetów na Łobzowie w Krakowie.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
186	1	Nazwa pomnika	Piłsudskiego Józefa (1867-1935), marsz.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy głównej alei parku; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza

5	Zleceniodawca. Fundator	Grzegorz Hajdarowicz- przedsiębiorca, wnuk legionisty
6	Autor Projektant	Stefan Dousa (1945-), prof. PK
7	Wykonawca	Artystyczna Odlewnia Piotra Piszczkiewicza
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
9	Termin powstania	2000 r.
10	Data odsłonięcia	11 listopada 2000 r.
11	Formuła fundacji	fundacja
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; kamień- postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
14	Ogólny opis	Popiersie mężczyzny w mundurze legionowym, na prostopadłościennym postumencie z rytym napisem na licu: / MARSZAŁEK/ JÓZEF/ PIŁSUDSKI/ 1867-1935// i dwustopniowej podstawie. Pomnik ustawiony w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” w alei parku od strony Oleandrów i Błoni. Obok niska tabliczka z biogramem.
15	Nota historyczna	Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską ideę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki. Pomnik powstał w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” z inicjatywy prezesa Towarzystwa Kazimierza Cholewa. W uroczystości odsłonięcia pomnika uczestniczyli m.in.: ks. infułat Stanisław Małyśiak .
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579

	18	Spis istniejącej dokumentacji	- materiały Towarzystwa
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
187	1	Nazwa pomnika	Piłsudskiego Józefa (1867-1935), marsz. i Legionistów
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	założenie pomnikowe, rzeźby na postumencie
	4	Lokalizacja	na placu między ulicami Józefa Piłsudskiego, Wenecja, a Garncarską; (dz. 132/1, ob. 61 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZDMK, ZMK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca Fundator	Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie- inicjatywa/ fundacja, Miasto Kraków
	6	Autor Projektant	Czesław Dźwigaj (1950-)
	7	Wykonawca	Firma ART-MEA Czesław Dźwigaj
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	2008 r.
	10	Data odsłonięcia	10 listopada 2008 r.
	11	Formuła fundacji	dar, współfundacja miejska
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- rzeźby, tablice; marmur- cokoly; piaskowiec
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 4 – 8 m
	14	Ogólny opis	Kompozycja pomnikowa, rzeźbiarsko- architektoniczna składająca się z odlanej w brązie figury na postumencie, kompozycji rzeźbiarskiej na cokole oraz masztu, ustawionych na niewielkim placu u zbiegu ulic. Plac wyłożony kostką oraz kamiennymi płytami. Centralny element kompozycji stanowi cokół z czerwonego marmuru o nieregularnej, ostrej formie z figurą Naczelnika w mundurze legionowym, z ekspresyjnie wyobrażonym Orłem Polskim w koronie u jego stóp. Orzeł zrywający się do lotu trzyma w szponach odznakę I Kompani Kadrowej z 1914 r. Na licu postumentu ryty napis: /MARSZAŁEK/

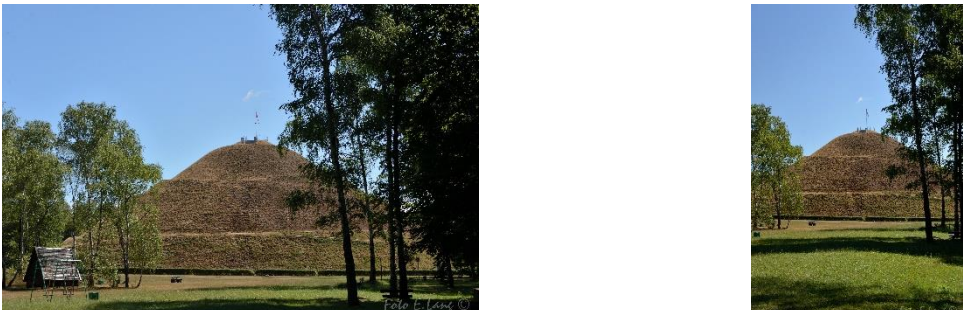
		<p>JÓZEF PIŁSUDSKI/ 1867-1935//. Figura ustawiona frontem do ul. Piłsudskiego, Za pomnikiem, po lewej stronie- maszt nawiązujący kształtem do laski marszałkowskiej, opleciony girlandą z liści dębu i lauru oraz kwiatów. Na podstawie masztu marmurowa tablica:/ Pomnik Marszałka/ JÓZEFA/ PIŁSUDSKIEGO/ Został uroczystie odsłonięty/ 10 listopada 2008 roku/ przez Prezydenta Miasta Krakowa/ prof. Jacka Majchrowskiego./ Poświęcony/ przez Metropolitę Krakowskiego/ Ks. Stanisława kard. Dziwisza./ Inicjatorem postawienia pomnika/ było Towarzystwo Strzeleckie/ „Bractwo Kurkowe” w Krakowie./ Odsłonięcia dokonano w ramach/ 90. Rocznicy odzyskania niepodległości/ objętych patronatem Rady Miasta.//.Po lewej stronie placu, przed pomnikiem dodatkowo kompozycja rzeźbiarska ustawiona niemal bezpośrednio na ziemi na niskim, pochylonym cokole- czterech legionistów przygotowanych do marszu, z karabinami na ramieniu. Poniżej na postumencie wypukły napis na brązowej płycie – słowa pieśni „My, pierwsza Brygada”: / <i>Legiony to – żołnierska buta, / Legiony to – ofiarny stos, / Legiony to – żołnierska nuta, / Legiony to straceńców los!</i>// .</p>
15	Nota historyczna	<p>Idea fundacji pomnika ku czci Józefa Piłsudskiego i Czynu Niepodległościowego w Krakowie, narodziła się jeszcze za życia Naczelnika w 1922 roku. Pomnik, projektu Henryka Kuny, miał stanąć w miejscu wymarszu „Kadrówki”, na Błoniach w pobliżu Oleandrów. Pomysł ten, podobnie jak inicjatywa Związku Legionistów Polskich z 1989 r., nie został zrealizowany. Ponownie do niego powrócono w 2008 r., tym razem za sprawą Towarzystwa Strzeleckiego „Bractwo Kurkowe” w Krakowie, które postanowiło ufundować pomnik w 90. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Rzeźba autorstwa Czesława Dźwigaja miała zgodnie z założeniami fundatorów stanąć na skrzyżowaniu ul. Retoryka i Piłsudskiego, w miejscu przemarszu I Kadrowej. Dnia 23 kwietnia 2008 r. Rada Miasta Krakowa podjęła stosowną uchwałę w sprawie budowy pomnika. Ostatecznie, ze względów konserwatorskich pomnik ustawiono pomiędzy ulicami J. Piłsudskiego, Wenecją, a Garncarską, a koszty jego budowy częściowo przejęło na siebie miasto. Pomnik odsłonięto 10 listopada 2008 r., przy udziale Ministra Obrony Narodowej RP Bogdana Klicha, kardynała Stanisława Dziwisza, Prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego, Starszego Bractwa Kurkowego Leszka Gołdy, Janusza Onyszkiewicza, gen. Mieczysława Bieńka oraz licznie zgromadzonych przedstawicieli władz miasta i Bractwa Kurkowego.</p> <p>Pomnik wywołał kontrowersje, szczególnie w kwestii zbyt dosłownego nawiązaniu do rzeźby Jana Raszki „Czwórka” z 1917 r.</p>
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	<ul style="list-style-type: none"> - UCHWAŁA NR XLI/511/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie wzniesienia pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego. - UCHWAŁA NR L/644/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 10 września 2008 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLI/511/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie wzniesienia pomnika Marszałka Piłsudskiego. - materiały ZDMK

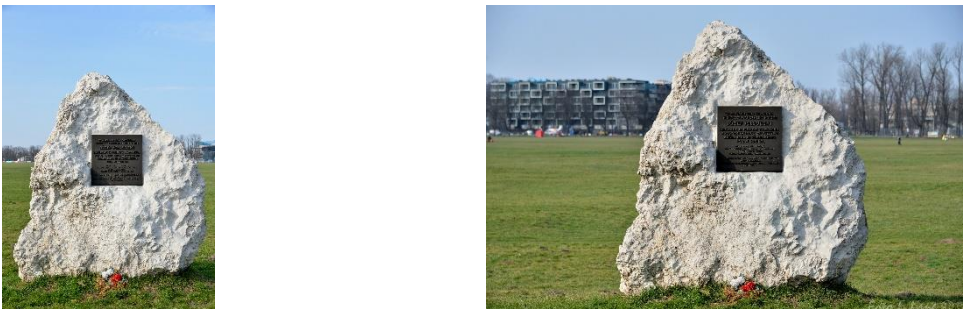

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
--	----	--	--	--

188	1	Nazwa pomnika	Piłsudskiemu Józefowi (1867-1935), marsz. - Kopiec	
	2	Inne nazwy	Kopiec Niepodległości, Kopiec Niepodległości im. Józefa Piłsudskiego; Mogiła Mogił	
	3	Forma	kopiec/ cenotaf- pomnik oraz głaz pamiątkowy	
	4	Lokalizacja	cenotaf, na szczycie wzgórza Sowiniec w Lesie Wolskim; (dz. 24, ob.18 Krowodrza, wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM); Dz. VII Zwierzyniec	
	5	Zlecniodawca. Fundator		
	6	Autor Projektant	Franciszek Mączyński (1874-1947)	
	7	Wykonawca		
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków	
	9	Termin powstania	1934-1936 r.	
	10	Data odsłonięcia	9 lipca 1936 r.	
	11	Formuła fundacji	fundacja okolicznościowa	
	12	Materiał. Technika wykonania	ziemia- kopiec; granit- głaz;	
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 35 m średnica podstawy: ok. 111 m	
	14	Ogólny opis	Budowla ziemna w Paśmie Sowińca, usypana z lokalnych ziem. Bryła w formie stromego, ściętego stożka o wysokości 35 m i średnicy u podstawy ok. 111 m. Na szczycie ustawiony, na kilkustopniowej kamiennej podstawie, naturalny głaz granitowy z wykutym Krzyżem Legionowym. U stóp kopca umieszczony pamiątkowy głaz z wyrytą datą: / 6 VIII 1934/ oraz drewniany krzyż. Kopiec wzniesiony w zachodniej części Krakowa jest najwyższym położonym krakowskim kopcem.	
	15	Nota historyczna	Idea usypania Kopca Niepodległości, dla upamiętnienia czynów Legionów Polskich walczących o niepodległość zniewolonego kraju, narodziła się w 1934 r. Nawiązano w ten sposób do wcześniejszego monumentu T. Kościuszki.	

		<p>Podobnie, jak 100 lat wcześniej, sypanie kopca była wyrazem patriotyzmu, dlatego uczestniczyli w nim Polacy z całego kraju. Po śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego w 1935 r. postanowiono ostatecznie nazwać kopiec jego imieniem. Prace zakończono 9 lipca 1937 roku, symbolicznym umieszczeniem w stoku 3 tysięcy urn z pól bitewnych z lat 1794-1920 oraz ustawieniem na szczycie granitowego głazu, bloku kamienia z wrytym krzyżem legionowym. W czasie II wojny światowej Kopiec próbowali zrównać z ziemią Niemcy, a powojenne, ówczesne władze ukryć go poprzez zalesienie okolicy. W 1980 r. zawiązał się Komitet Opieki Nad Kopcem Józefa Piłsudskiego, staraniem którego w 1991 r. zakończono prace restauracyjne kopca, równocześnie przywracając na szczyt, usunięty przez Niemców, symboliczny kamień upamiętniający Polskie Legiony.</p>	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji	- materiały w Archiwum Narodowym w Krakowie - dokumentacja konserwatorska	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
189	1	Nazwa pomnika	Piłsudskiemu Józefowi (1867-1935), marsz. w miejscu odebrania defilady 12 Pułków Kawalerii
	2	Inne nazwy	Głaz Piłsudskiego
	3	Forma	głaz z tablicą
	4	Lokalizacja	na Błoniach Krakowskich, od strony al. Ferdynanda Focha; (dz. 1/ 2, ob. 14 Krowodrza, wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM); Dz. VII Zwierzyniec
	5	Zlecniodawca Fundator	Rada Miasta Krakowa (z miejskiego budżetu)
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1999 r.

	10	Data odsłonięcia	12 maja 1936 r. / 11 listopada 1999 r.
	11	Formuła fundacji	uchwała Rady Miasta Krakowa- z miejskiego budżetu
	12	Materiał. Technika wykonania	głaz/ wapień, marmur- tablica
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 2,50 m
	14	Ogólny opis	Naturalny, nieobrobiony gładz wapienny, o stożkowej formie, z prostokątną tablicą na froncie z rytą inskrypcją: <i>”W MIEJSCU TEM ODEBRAŁ/ PIERWSZY MARSZAŁEK POLSKI/ J Ó Z E F P I Ł S U D S K I/ DEFILAD Ę 12 PUŁKÓW KAWALERII/ W 250 ROCZNICĘ ZWYCIĘSTWA/ KRÓLA JANA III SOBIESKIEGO/ POD WIEDNIEM// GŁAZ Z TĄ INSKRYPCJĄ /POSADOWIONY 12 V 1936 R. NA BŁONIACH/ ZOSTAŁ ZNISZCZONY/ PRZEZ OKUPANTÓW NIEMIECKICH/ PONOWNIE UMIESZCZONY NA PODSTAWIE DECYZJI/ RADY I ZARZĄDU/ STOŁECZNEGO, KRÓLEWSKIEGO MIASTA KRAKOWA/ 11.XI.1999 R.”//</i>
	15	Nota historyczna	W 1936 r. na krakowskich Błoniach odsłonięto gładz pamiątkowy na kilkustopniowej kamiennej podstawie upamiętniający Józefa Piłsudskiego oraz rewię 12 Pułku Kawalerii na Błoniach w 250. rocznicę Wiktorii Wiedeńskiej. Podczas II wojny światowej gładz został usunięty. W 1989 r. pojawiła się inicjatywa Komitetu Upamiętnienia Marszałka Józefa Piłsudskiego przywrócenia pamiątkowego kamienia. Rozpoczęto wówczas zbiórkę informacji o jego wojennym losie. W 1999 r. Rada Miasta Krakowa podjęła uchwałę o przywróceniu pomnika, a na ten cel przekazała wapienny gładz po zlikwidowanym gładzie Milicjantów z Ronda Mogilskiego. Pomnik odsłonięto 11 listopada 1999 r. przy udziale wiceprezydenta miasta Pawła Zorskiego i ks. infułata Stanisława Małysiaka.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	UCHWAŁA NR XXIX/222/99 Rady Miasta Krakowa z dnia 29 września 1999 r. w sprawie upamiętnienia Marszałka Józefa Piłsudskiego poprzez przywrócenie gładzu na Błoniach Krakowskich.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
190	1	Nazwa pomnika	Pio Ojca (1887-1968), św., ks.
	2	Inne nazwy	Pomnik Świętego Ojca Pio

3	Forma	figura na postumencie
4	Lokalizacja	na dziedzińcu kościoła pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny i Klasztoru Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów, ul. Loretańska 11; (dz. 77, ob. 61 Śródmieście; wł. Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów); Dz. I Stare Miasto
5	Zlecniodawca. Fundator	Klasztor Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów
6	Autor Projektant	Jerzy Krzysztoń (-)
7	Wykonawca	Jerzy Sosiński – odlewnia metali kolorowych
8	Właściciel	Klasztoru Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów
9	Termin powstania	1999 r.
10	Data odsłonięcia	19 maja 1999 r.
11	Formuła fundacji	dar/ fundacja klasztorna
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- figura, granit- postument odlew
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 2,5 m
14	Ogólny opis	Brązowa figura błogosławiącego zakonnika w habitie kapucyńskim na wąskim postumencie- płycie z rytym napisem: /ŚWIĘTY OJCIEC PIO/. Posąg ustawiony na sześciennym cokole z różowego granitu, na tle ściany kościoła, po prawej stronie głównego wejścia.
15	Nota historyczna	Posąg Ojca Pio wyrzeźbił w gipsie Jerzy Krzysztoń w l. 90. XX w. i ofiarował go krakowskiemu Zakonowi Kapucynów. Przez lata stał on w klasztornych krużgankach. W związku z beatyfikacją Ojca Pio 2 maja 1999 r., Kapucyni postanowili odlać rzeźbę w trwalszym materiale. Ostatecznie brązowa figura stanęła na kościelnym dziedzińcu i została poświęcona 19 maja 1999 r. przez bp. Stanisława Padewskiego, w trzecim dniu Tridum dziękczynnego za beatyfikację zakonnika. * Pio Ojca (25.05.1887, Pietrelcinie -23.09.1968, San Giovanni Rotondo)- właściwie: Francesco Forgione, znany jako Święty Ojciec Pio; włoski zakonnik, kapucyn, stygmatyk i święty Kościoła Katolickiego.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	

	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
191	1	Nazwa pomnika	Polakom, 7, powieszonym 26 VI 1942 r. przez okupanta hitlerowskiego
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	obelisk
	4	Lokalizacja	na zieleńcu, ul. Wodna; (dz. 288, ob. 52 Podgórze; wł. Skarb Państwa; użytkowanie wieczyste: Polskie Koleje Państwowe S.A.); Dz. XIII Podgórze
	5	Zlecniodawca Fundator	
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	
	9	Termin powstania	1947 r.
	10	Data odsłonięcia	1947 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	cegła, tynk malowany- obeliski; czarny marmur- tablica
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 3 m
	14	Ogólny opis	Pomnik martyrologiczny w formie klasycznego obelisku z wrytym krzyżem w górnej części oraz z marmurową płytą z rytym napisem w podstawie: /MIEJSCE UŚWIĘCONE/ MĘCZEŃSKĄ ŚMIERCIA/ 7 POLAKÓW/ POWIESZONYCH PRZEZ/ OKUPANTA HITLEROWSKIEGO/ 26.VI.1942/ CZEŚĆ ICH PAMIĘCI!//. Pomnik ustawiony na nasypie kolejowym, na który prowadzi kilka stopni, w pobliżu dworca kolejowego w Płaszowie.

	15	Nota historyczna	Pomnik upamiętnia ofiary egzekucji, która miała miejsce 26 czerwca 1942 r. w Krakowie. Zachowały się jedne z nielicznych zdjęć właśnie tego wydarzenia.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
192	1	Nazwa pomnika	Polakom, 10, rozstrzelanym przez niemieckiego barbarzyńcę 29 X 1943 r.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	głaz z tablicą
	4	Lokalizacja	przy nasypie kolejowym, obok wiaduktu kolejowego, ul. Prądnicka; (dz. 232/18, ob. 45 Krowodrza; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZDMK, ZZM); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca Fundator	pracownicy szpitala im. G. Narutowicza oraz instytucje i mieszkańcy dzielnicy Krowodrza
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1945 r.
	10	Data odsłonięcia	28 października 1945 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja społeczna
	12	Materiał. Technika wykonania	granit- głaz; lastrico- podstawa

	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 1,70 m
	14	Ogólny opis	Pomnik martyrologiczny w formie granitowego głazu ustawionego na dwustopniowej, lastrykowej podstawie. Na oszlifowanym licu kamienia napis: /DNIA 29 X 1943/ NA MIEJSCU TYM/ NIEMIECKI BARBARZYŃCA/ ROZSTRZELAŁ 10 POLAKÓW/ NA WIECZNĄ PAMIĘĆ/ POLEGŁYM A HAŃBĘ/ MORDERCOM KAMIENI/ TEN POŁOŻYLI/ PRACOWNICY SZPITALA/ IM. G. NARUTOWICZA/ INSTYTUCJE ORAZ/ MIESZKAŃCY DZIEL. XVII – KRAKÓW/ DNIA 29 X.1945.//. Na podstawie pomnika tablica z rytym wizerunkiem orła AK. Pomnik ustawiony na zieleńcu.
	15	Nota historyczna	Pomnik upamiętnia 10 Polaków zamordowanych w pobliżu na skarpie w odzwieczeniu za stracenie z wyroku sądu podziemnego kierownika technicznego Szpitala im. Gabriela Narutowicza, członka NSDAP. * Umiejscowienie pomnika zostało nieco zmienione w 1973 r. na skutek budowy estakady tramwajowej.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
193	1	Nazwa pomnika	Polakom, 13, zamordowanym 10 IX 1939 r. w pierwszej zbiorowej egzekucji w Krakowie
	2	Inne nazwy	Pomnik ofiar z 10 IX 1939 r.; Pomnik martyrologii
	3	Forma	głaz- tablica/ stela z tablicą inskrypcyjną
	4	Lokalizacja	teren byłego obozu KL Płaszów; na terenie zielonym, przy ul. Abrahama, na pld. od skrzyżowania z ulicami Jerozolimską i Wiktora Heltmana, w pobliżu Szarego Domu; (dz. 119/4, ob. Podgórze, wł. Gmina Żydowska ?) Dz. XIII Podgórze
	5	Zleceniodawca. Fundator	

6	Autor Projektant	
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Wyznaniowa Żydowska w Krakowie?
9	Termin powstania	
10	Data odsłonięcia	10 września 1984 r.
11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	kamień: granit, marmur- tablica inskrypcyjna
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	
14	Ogólny opis	Pomnik w formie głazu o nieregularnych krawędziach z czarną tablicą inskrypcyjną. Na tablicy ryty napis: /10 IX 1939 R. OKUPANT / HITLEROWSKI DOKONAŁ / PIERWSZEJ W KRAKOWIE / ZBIOROWEJ EGZEKUCJI / POLAKÓW // poniżej mniejszymi literami: / ŚMIERĆ WÓWCZAS PONIEŚLI / J. BEREZICKI · A. BILSKI · K. GÓRSKI / W. DROŻDŻ / S. MASNY F. NAWROT / J. OWSIANY A. PIETRZYK W. PIETRYKA / CZ. RÓWNOWARCZYK J. ZIEMBIŃSKI / ORAZ DWAJ NIEZNANI MĘŻCZYŻNI // 10 IX 1984 R. // CZEŚĆ ICH PAMIĘCI/. Pomnik ustawiony na prostokątnym, szerokim stopniu z dwukolorowej kostki brukowej (tzw. kostka Bauma), otoczonym pachółkami z rozciągniętym pomiędzy nimi łańcuchem. Do pomnika prowadzi wąski, również brukowany chodnik.
15	Nota historyczna	Pomnik usytuowano w miejscu nieistniejącego dziś muru nowego cmentarza żydowskiego przy ul. Jerozolimskiej, pod którym Niemcy rozstrzelali trzynastu przypadkowych Polaków mieszkających w okolicy. Był to odwet dokonany najprawdopodobniej za kradzież dokonaną na dworcu w Płaszowie i równocześnie pierwsza zbiorowa egzekucja w Krakowie. Odnalezione w 1940 r. ciała zamordowanych zostały ekshumowane i przeniesione na Nowy Cmentarz Podgórski. Zidentyfikowano tylko 11 osób- dwie wciąż pozostają nieznanne. Pomnik odsłonięto w 45. rocznicę egzekucji w ramach Krakowskiego Dnia Pamięci Narodowej. Nad płaszowskim miejscem pamięci, wykonanym w czynie społecznym przez młodzież szkolną, objął patronat ówczesny Król Kurkowy Aleksander Adamski. W odsłonięciu uczestniczył Prezydent Krakowa i przewodniczący Krakowskiego Komitetu Walk i Męczeństwa, Tadeusz Salwa.
16	Stan zachowania	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Gminny rejestr zabytków nr A1120 z dn. 24 października 2002r., Rejestr Cmentarzy i Grobów Wojennych prowadzonym przez Wojewodę Małopolskiego
18	Spis istniejącej dokumentacji	

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
194	1	Nazwa pomnika	Polakom, 20, rozstrzelanym 20 X 1943 r. przez hitlerowców	
	2	Inne nazwy		
	3	Forma	głaz z tablicą	
	4	Lokalizacja	na skwerze w al. Artura Grottgera, między ul. Sienkiewicza, a ul. Wyspiańskiego, z tyłu budynku ul. Mazowiecka 30A; (dz. 184, ob. 46 Krowodrza; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM); Dz. VII Zwierzyniec	
	5	Zleceniodawca Fundator		
	6	Autor Projektant		
	7	Wykonawca		
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków	
	9	Termin powstania	1946 r.	
	10	Data odsłonięcia	4 sierpnia 1946 r.	
	11	Formuła fundacji		
	12	Materiał. Technika wykonania	kamień	
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m	
	14	Ogólny opis	Pomnik martyrologiczny w formie naturalnego głazu z rytym napisem na oszlifowanym licu: /MIEJSCE UŚWIĘCONE/ MĘCZEŃSKĄ KRWIĄ/ POLAKÓW WALCZĄCYCH/ O WOLNOŚĆ/ TU DNIA 20 PAŹDZIERNIKA 1943 R./ HLTLEROWCY ROZSTRZELALI 20 POLAKÓW.// Głaz ustawiony bezpośredni na specjalnie zaaranżowanym skwerze wyłożonym blokami marmuru i brukiem, na tle zieleni.	
	15	Nota historyczna	Pomnik ku czci 20 osób zamordowanych 20 października 1943 r. przez hitlerowców w odwecie za zlikwidowanie pracownika Arbeitsamtu. Udało się	

			zidentyfikować zaledwie dwa nazwiska. Pomnik, na skutek wywłaszczeń terenu w 1980 r. został nieco przesunięty względem pierwotnego położenia
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
195	1	Nazwa pomnika	Polakom, 21, zamordowanych przez barbarzyńców niem. podczas likwidacji Karnego Obozu Pracy Służby Budowlanej w przedsiębiorstwie Krakowskie Wapienniki i Kamieniołomy Ska Akc. B. Libana
	2	Inne nazwy	Więżniom Obozu Liban
	3	Forma	założenie pomnikowe
	4	Lokalizacja	na terenie Zarządu Dróg Miasta Krakowa, ul. Za Torem 22; (dz. 11/4, ob. 29 Podgórze; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM); Dz. XIII Podgórze
	5	Zlecniodawca. Fundator	robotnicy kamieniołomu
	6	Autor Projektant	robotnicy kamieniołomu
	7	Wykonawca	robotnicy kamieniołomu
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1948 r.
	10	Data odsłonięcia	22 lipca 1948 r.
	11	Formuła fundacji	czyn społeczny

	12	Materiał. Technika wykonania	naturalny skała wapienna
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 4 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie niszy - kaplicy wykutej w skałe wapiennej. W niszy na tle płaskorzeźbionego krzyża ustawiony ołtarz z prostą mensą i pełnoplastyczną figurą orła z rozpostartymi skrzydłami. Na mensie mała tablica z napisem: /MIEJSCE PAMIĘTNE MĘCZEŃSTWA POLAKÓW/ KATOWANYCH I POMORDOWANYCH/ PRZEZ HITLEROWCÓW/ NA TERENIE OBOZU KARNEGO, KTÓRY MIEŚCIŁ SIĘ W TUTEJSZYCH ZAKŁADACH/ 1939-1944/ TABLICĘ TĘ DLA UCZCZENIA PAMIĘCI/ NIEWINNYCH OFIAR KRWAWEJ OKUPACJI/ WMUROWANO DNIA 22 LIPCA 1948 ROKU/ CHWAŁA MĘCZENNIKOM!//. Na skrzyżowaniu ramion krzyża umieszczony witraż z wizerunkiem Chrystusa w koronie cierniowej.
	15	Nota historyczna	Pomnik został ufundowany dla uczczenia ofiar karnego obozu pracy Służby Budowlanej (Baudienst) w dawnym podgórskim kamieniołomie, nazywanym od nazwiska właściciela - Liban. W kamieniołomie, który funkcjonował od 15 kwietnia 1942 r. do 22 lipca 1944 r., pracowało ponad 2 tysiące Polaków i Ukraińców. Podczas likwidacji zamordowano tutaj 21 osób. Dziś znajduje się tutaj zbiorowa mogiła, gdzie co roku w rocznicę likwidacji obozu odbywa się kameralna uroczystość z symbolicznym zapaleniem znicza.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
	196	1	Nazwa pomnika
2		Inne nazwy	Ofiarom pacyfikacji Woli Justowskiej w 1943 r.
3		Forma	głaz z tablicą
4		Lokalizacja	na zieleńcu przy ul. 28 lipca; (dz. 110/1, ob. 9 Krowodrza; wł. Gmina Miejska Kraków); Dz. VII Zwierzyniec

	5	Zleceniodawca Fundator	
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1950 r.
	10	Data odsłonięcia	12 listopada 1950 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	kamień
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
	14	Ogólny opis	Pomnik martyrologiczny w formie kamiennej bryły/ prostopadłościanu ze szlifowaną ścianą frontową z rytym, zaciemnianym napisem: / PAMIĘCI/ BOJOWNIKÓW O WOLNOŚĆ/ POLEGŁYM Z RĄK/ HITLEROWSKIEGO OKUPANTA/ W DNIU 28 VII 1943//; poniżej w dwóch kolumnach 24 nazwiska zabitych. Kamień ustawiony na wysokiej podstawie z bloków kamiennych, wśród zieleni. Z tyłu pomnika ustawiony krzyż symbolizujący miejsce kaźni.
	15	Nota historyczna	Pomnik upamiętnia grupę 21 osób aresztowanych w nocy 27/ 28 lipca 1943 r., przesłuchiowanych i zamordowanych przez Niemców oraz trzy kobiety wywiezione do obozu koncentracyjnego w Auschwitz.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.
	19	Zdjęcia pogładowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
197	1	Nazwa pomnika	Polakom, 30, rozstrzelanym 28 X 1943 r. przez hitlerowców

2	Inne nazwy	
3	Forma	głaz z tablicą
4	Lokalizacja	przed Starą Synagogą, ul. Szeroka; (dz. 139/1, ob. 12 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków); Dz. I Stare Miasto
5	Zleceniodawca. Fundator	
6	Autor Projektant	
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	
10	Data odsłonięcia	po 7 grudnia 1948 r.
11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	granit- pomnik; brąz- nogi,
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 1,20 m
14	Ogólny opis	Pomnik martyrologiczny w formie prostego, granitowego sześcianu ustawionego na czterech stylizowanych nogach z brązu, w formie kul z wyrastającymi na narożach bryłami liśćmi akantu. Na cokole ryty, złożony napis: „NA TYM MIEJ/SCU DNIA 28/ X 1943 ROKU/ ROZSTRZELALI/ HITLEROWCY/ 30 POLAKÓW.”. Pomnik ustawiony na niskiej podstawie, na placu przed Starą Synagogą.
15	Nota historyczna	Pomnik powstał dla upamiętnienia 30 więźniów politycznych z więzienia na Montelupich, którzy zostali zamordowani przez hitlerowców 29 października 1943 r. w odwecie za zabicie przez żołnierzy AK pracownika Arbeitsamtu-urzędniczki pocztowej i konfidentki.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
198	1	Nazwa pomnika	Polakom, 40, rozstrzelanym przez hitlerowców 27 V 1944 r., Patriotom, Żołnierzom AK, Harcerzom Szarych Szeregów wymienionym w hitlerowskich afiszach śmierci
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	kompozycja przestrzenna
	4	Lokalizacja	w podcieniu budynku ul. Lubicz 27 i wylotu ul. Botanicznej; (wł. prywatna ?); Dz. II Grzegórzki
	5	Zleceniodawca Fundator	
	6	Autor Projektant	Jerzy Napieracz (1929-2018) - tablica z 1994 r.
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	
	9	Termin powstania	1945 r./ 1983 r./ 1994 r.
	10	Data odsłonięcia	1945 r./ 1983 r./ 1994 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	
	14	Ogólny opis	Forma przestrzennej kompozycji utworzonej w podcieniu budynku z kilku tablic pamiątkowych.
	15	Nota historyczna	Upamiętnienie miejsca egzekucji na skrzyżowaniu ulic Botanicznej i Lubicz pojawiło się już powojnie, kiedy w miejscu dzisiejszego budynku znajdowała się niezabudowana parcela. Pamiątkową tablicę ustawiono w pierwszą rocznicę masakry przy ul. Botanicznej z inicjatywy XI drużyna Harcerzy z drużynowym Andrzejem Szymańskim. Harcerze uporządkowali miejsce egzekucji, ufundowali płytę i ogrodzili miejsce stracenia. Płyta pamiątkowa została poświęcona

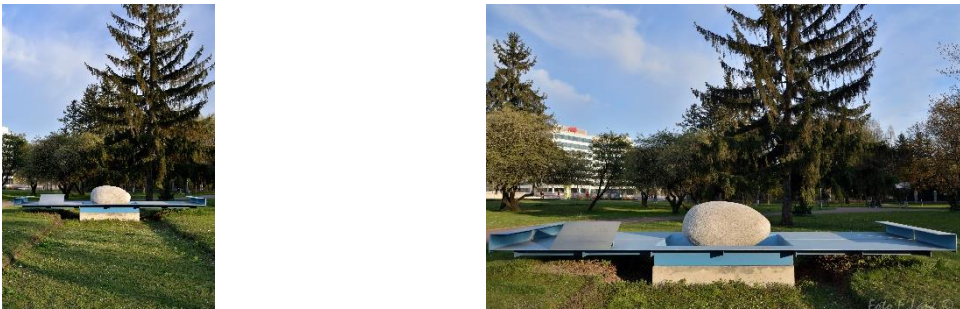
		<p>i odsłonięta. Po wybudowaniu obecnego budynku w jego podcieniu wbudowano starą tablicę, a miejsce to stało się miejscem pamięci. Dnia 8 maja 1983 r. odsłonięto kolejną tablicę upamiętniającą miejsce aresztowania hm. Edwarda Heila przy ul. Grzegórzeckiej 14. Nowa tablica pojawiła się 27 maja 1994 r., z okazji 50. rocznicy tragicznych wydarzeń- płyta z podanymi nazwiskami rozstrzelanych. Obecnie podcienie z tablicami tworzy swego rodzaju założenie pomnikowe, którym opiekuje się Stowarzyszenie Szarych Szeregów. Co roku, w tym miejscu, 27 maja organizowane są uroczystości ku czci rozstrzelanych, w których udział biorą przedstawiciele władz miasta i II dzielnicy, a przede wszystkim harcerze.</p> <p>* W tym miejscu 27 maja 1944 r. Niemcy zamordowali 40 zakładników przywiezionych z ul. Montelupich, a wśród nich komendanta Krakowskiej Chorągwi Szarych Szeregów kpt. hm. Edwarda Heila pseudonim „Jerzy”. Był to odwet za zastrzelenie na ul. Lubicz dwóch niemieckich policjantów.</p>	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji		
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>	
199	1	Nazwa pomnika	Polakom, 40, zamordowanym 6 VI 1944 r. przez hitlerowskiego okupanta
	2	Inne nazwy	Ku czci mieszkańców Os. „Czarodziejska” rozstrzelanych 6.06.1944 r
	3	Forma	założenie pomnikowe, tablica
	4	Lokalizacja	na zieleńcu u zbiegu ulic Praskiej 69 i Tynieckiej, obok wału Wisły; (dz. 52/3, ob. 8 Podgórze; wł. Gmina Miejska Kraków; zarząd: ZDMK); Dz. VIII Dębniki
	5	Zleceniodawca. Fundator	
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	

	9	Termin powstania	
	10	Data odsłonięcia	
	11	Formuła fundacji	fundacja społeczna
	12	Materiał. Technika wykonania	beton
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	1 x 1,20 m - tablica
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie niskiego murka otaczającego czworoboczną, leżącą płytę z inskrypcją: /PAMIĘCI POMORDOWANYCH / PRZEZ HITLEROWSKIEGO OKUPANTA / W DN. 6 VI 1944// (kolumna lewa) /PŁACHCIŃSKI JAN / MIKA JÓZEF / ŚWIĄTEK TADEUSZ / KAIM STANISŁAW / MAGIERSKI CZESŁAW / ŻYLSKI STANISŁAW / CHMIEL KAROL / KASTELIK BRONISŁAW / SZYMONIAK ADAM / KAHL EUGENIUSZ / WRONA EUGENIUSZ / ADAMUS ZYGMUNT / JARZYNA MIECZYŚLAW / ELGET TADEUSZ / KOLAK BOLESŁAW / JARZĄBEK STANISŁAW / NOWACKI WŁADYSŁAW / ZIEMBLA WŁADYSŁAW / HORABIK JAKUB / JARZĄBEK ADOLF//, (kolumna prawa:) /PIASECKI JÓZEF / PUCHAŁKA FRANCISZEK / HOLDUN RUDOLF / STARZYK STANISŁAW / SUŁKOWSKI JÓZEF / KRYGIER TADEUSZ / MIKA JAN / ŚWIĄTEK FRANCISZEK / SALA JAN / KAWULA FILIP / BIEL KAZIMIERZ / FIJAŁKOWSKI STANISŁAW / ROITHBERG-HOERNER FRANCISZEK / ZACHUŁA SZCZĘSNY / BATKO STANISŁAW / SITKO AUGUSTYN / KOWALIK RUDOLF / ZIEMBIŃSKI STEFAN / SZCZEPANIEC WOJCIECH / GWÓDŹ STANISŁAW//.
	15	Nota historyczna	
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
200	1	Nazwa pomnika	Polakom, 440, rozstrzelanym przez hitlerowców w latach 1939-1941

2	Inne nazwy	Mauzoleum straconych w egzekucjach
3	Forma	założenie pomnikowe architektoniczno- rzeźbiarskie, pomnik- mauzoleum
4	Lokalizacja	na Cmentarzu wojennym obok Fortu 49 „Krzesławice”, ul. Architektów; (dz. 2008, ob. 10 Nowa Huta; wł. Gmina Miejska Kraków); Dz. XVII Wzgórza Krzesławickie
5	Zleceniodawca Fundator	społeczność Krakowa i Nowej Huty
6	Autor Projektant	Władysław Leonowicz (-), Bolesław Mikołajski (1921-1992), Tadeusz Ptaszycki (1908-1980) - pomnik Anna Reynoch (-), Fryderyk Toth (1896-1982) - rzeźba
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	
10	Data odsłonięcia	27 maja 1956 r. – tablica 6 lipca 1957 r.– pomnik
11	Formuła fundacji	fundacja społeczna
12	Materiał. Technika wykonania	beton, okładzina kamienna- pomnik; brąz- litery;
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 3 m; dł.: ok. 5 m
14	Ogólny opis	<p>Monumentalne założenie martyrologiczne ustawione na ziemnym podwyższeniu na tarasie, do którego prowadzą szerokie schody. Centralnym elementem jest potężna, obłożona kamienną, kwadratową okładziną ściana. Po jej lewej stronie zawieszona pełnoplastyczna, syntetycznie opracowana figura leżącego człowieka z podkurczonymi nogami i spętanymi za plecami rękoma. Z lewej strony, w dolnej części pomnika napis z nakładanych liter: /PAMIĘCI 440 POLAKÓW ROZSTRZELANYCH/ PRZEZ HITLEROWCÓW W LATACH 1939-1941/ SPOŁECZEŃSTWO KRAKOWA I NOWEJ HUTY/. Przed ścianą po lewej stronie na zieleńcu powbijane krzyże oraz leżące tablice, a wśród nich pierwotne upamiętnienie tego miejsca - tablica brązowa w wypukłą inskrypcją: / TU SPOCZYWA/ 440 / PATRIOTÓW POLSKICH/ POMORDOWANYCH/ PRZEZ BARBARZYŃCÓW/ HITLEROWSKICH/ W LATACH 1940-1945/ W KRZESŁAWICACH/ CZEŚĆ ICH PAMIĘCI!/ N. HUTA dn. 27 maja 1956 r.//. Obok ściany, po prawej stronie ustawionych pionowo sześć prostokątnych tablic (wys. ok. 2,20 m) z rytymi napisami: (na pierwszej tablicy)- /CMENTARZ WOJENNY/ NA KTÓRYM POCHOWANO/ WIĘŹNIÓW Z MONTELUPICH/ I WIĘZIENIA ŚW. MICHAŁA/ W WIĘKSZOŚCI MIESZKAŃCÓW/ KRAKOWA/ I POLSKI POŁUDNIOWEJ, ZAMORDOWANYCH PRZEZ/ NIEMCÓW/ PODCZAS EGZEKUCJI/ OD JESIENI 1939 r./ DO LISTOPADA 1941 r.// W EKSHUMACJACH/ PROWADZONYCH/ OD 15 PAŹDZIERNIKA/ DO 6 GRUDNIA 1945 r./ WYDOBYTO ŁĄCZNIE 440 ZWŁOK// NAZWISKA OSÓB/</p>

		ZIDENTYFIKOWANYCH/ UMIESZCZONO NA/ KOLEJNYCH TABLICACH/ / CZĘŚĆ ICH PAMIĘCI!//; na kolejnych tablicach wymienione nazwiska zamordowanych. Pomnik usytuowany na zadrzewionym, ogrodzonym terenie.	
15	Nota historyczna	Fort Krzesławice podczas II wojny światowej był głównym miejscem straceń polskich więźniów politycznych w okolicach Krakowa. W latach 1939 -1941 w dwunastu zbiorowych egzekucjach poniosło tutaj śmierć 440 osób. * W 2018 r. zakończyła się remont cmentarza wojennego w Krzesławicach wraz z wybudowaniem tablic pamiątkowych (finansowany przez Małopolski Urząd Wojewódzki).	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
201	1	Nazwa pomnika	Polakom deportowanym, osadzonym w obozach jenieckich, zmuszanych do pracy niewolniczej na obszarze III Rzeszy i terenach okupowanych w latach 1939-1945
	2	Inne nazwy	Pomnik upamiętniający Polaków poszkodowanych w czasie II wojny światowej przez III Rzeszę
	3	Forma	kompozycja pomnikowa
	4	Lokalizacja	na skwerze przy zbiegu ulic Lubicz i Mikołaja Kopernika przed Rondem Mogilskim; (dz. 604, ob. 5 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM); Dz. II Grzegórzki
	5	Zlecniodawca. Fundator	Miasto Kraków, Stowarzyszenia Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	

	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków	
	9	Termin powstania	2008 r.	
	10	Data odsłonięcia	20 października 2008 r.	
	11	Formuła fundacji		
	12	Materiał. Technika wykonania	naturalny kamień; blacha	
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 1,50 m	
	14	Ogólny opis	Nieoczywista kompozycja pomnikowa składająca się z blaszanej, niebieskiej formy przypominającej skrzydło samolotu, spoczywającej na specjalnie zaaranżowanym podeście. Na „skrzydle” położony pękato-owalny, naturalny, potężny kamień oraz przymocowana tabliczka z napisem: /PAMIĘCI POLAKÓW DEPORTOWANYCH,/ OSADZONYCH W OBOZACH JENIECKICH,/ ZMUSZANYCH DO PRACY NIEWOLNICZEJ/ NA OBSZARZE III RZESZY I TERENACH/ OKUPOWANYCH W LATACH 1939 – 1945/ KRAKÓW 2008/ STOWARZYSZENIE POLAKÓW/ POSZKODOWANYCH PRZEZ III RZESZĘ/ ODDZIAŁ WOJEWÓDZKI/ W KRAKOWIE//. Pomnik ustawiony na zielonym skwerze tuż obok Ronda Mogińskiego, w pobliżu Ogrodu Botanicznego.	
	15	Nota historyczna	Pomnik odsłonił 20 października 2008 r. Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski wraz ze Stanisławem Wasikiem - Prezesem Stowarzyszenia Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę. Nowy monument poświęcił ks. kard. Franciszek Macharski.	
	16	Stan zachowania	dobry	
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
	18	Spis istniejącej dokumentacji		
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
	202	1	Nazwa pomnika	Polakom, kilkuset, rozstrzelanym przez hitlerowców, więźniom obozu przejściowego, w czasie jego likwidacji
		2	Inne nazwy	Pomnik Pamięci Narodowej

3	Forma	tablica na postumencie
4	Lokalizacja	na zieleńcu przy ul. Pielęgniarek 2; (wł. Gmina Miejska Kraków?); Dz. IV Prądnik Biały
5	Zleceniodawca. Fundator	Związek Kombatanów RP i Byłych Więźniów Politycznych- inicjatywa i fundacja Wojewoda Małopolski- współfundacja
6	Autor Projektant	
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
9	Termin powstania	2003 r.
10	Data odsłonięcia	27 września 2003 r.
11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 1,20 m
14	Ogólny opis	Marmurowa tablica umieszczona na niskim postumencie, z napisem: /MIEJSCE / UŚWIĘCONE / MĘCZEŃSKĄ / KRWIĄ POLAKÓW / WALCZĄCYCH / O WOLNOŚĆ // TU ROZSTRZELALI HITLEROWCY / KILKuset POLAKÓW//.
15	Nota historyczna	Pomnik powstał w miejscu hitlerowskiego obozu przejściowego dla robotników przymusowych. Wcześniej upamiętniała go powojenna tablica, która pod wpływem czasu uległa znaczącemu zniszczeniu. W 2003 r. uroczyste nowo, kameralny pomnik odsłonił jeden z inicjatorów jego budowy płk Julian Zięba, prezes koła Krowodrza Górka Związku Kombatanów Rzeczpospolitej i Byłych Więźniów Politycznych. W uroczystości udział wzięli członkowie ZKRPiBWP, żołnierze 2. Korpusu Zmechanizowanego, przedstawiciele wojewody i władze Dzielnicy IV.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
203	1	Nazwa pomnika	Polakom, mieszkańcom południowo-wschodnich województw Rzeczypospolitej, ofiarom ukraińskiego ludobójstwa	
	2	Inne nazwy	Pomnik ofiar ukraińskiego ludobójstwa na Wołyniu	
	3	Forma	kompozycja rzeźbiarska na postumencie	
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu Rakowickim, w pasie 49 przy płd.-zach. murze, ul. Rakowicka 26; (dz. 144, ob. 7 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. I Stare Miasto	
	5	Zleceniodawca Fundator	Towarzystwo Pamięci Narodowej im. Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Krakowie- inicjatywa, fundacja	
	6	Autor Projektant	Czesław Dźwigaj (1950-)	
	7	Wykonawca		
	8	Właściciel		
	9	Termin powstania	2004 r.	
	10	Data odsłonięcia	17 września 2004 r	
	11	Formuła fundacji		
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- rzeźba; marmur- tablice, postument	
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,40 m	
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie pionowej, wąskiej kompozycji rzeźbiarskiej ustawionej na niskim postumencie oraz dwóch płyt niesymetrycznie przytwierdzonych do jej boków. Rzeźba przedstawia sylwetki ludzi/popiersia, ułożone jedna nad drugą, pnące się ku górze w płomieniach. Po bokach dwie pionowe kamienne płyty opracowane rzeźbiarsko z napisami. Na płycie po lewej stronie: / NIE O ZEMSTĘ/ LECZ O PAMIĘĆ/ WOŁAJĄ OFIARY//; poniżej - /DLA NARODOWEJ PAMIĘCI/ ORAZ W HOŁDZIE OFIAROM LUDOBÓJSTWA./ KTÓREGO DOPUŚCIŁY SIĘ W LATACH/ DRUGIEJ WOJNY ŚWIATOWEJ/	

		NA POLAKACH MIESZKAŃCACH/ POŁUDNIOWO WSCHODNICH WOJEWÓDZTW/ RZECZYPOSPOLITEJ,/ ORGANIZACJA/ UKRAIŃSKICH NACJONALISTÓW/ I UKRAIŃSKA POWSTAŃCZA ARMIA/ W 61 ROCZNICĘ TEJ TRAGEDII/ KRAKÓW 2004//. Na płycie po prawej stronie: /OJCZYŻNA/ TO ZIEMIA/ I GROBY /– NARODY/ TRACĄC/ PAMIĘĆ/ TRACĄ ŻYCIE//; poniżej zarys przedwojennej granicy wschodniej Polski z zaznaczonymi miastami wschodniego pogranicza Polski.	
15	Nota historyczna	Pomnik odsłonięty 17 września 2004 r. w 61 rocznicę masowej rzezi Polaków zamieszkujących kresy wschodnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz w 76 rocznicę aneksji wschodnich terenów II Rzeczypospolitej.	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji	UCHWAŁA NR XLVIII/467/04 Rady Miasta Krakowa z dnia 26 maja 2004 r. w sprawie budowy pomnika upamiętniającego 60 rocznicę masowej rzezi Polaków zamieszkujących kresowe województwa Rzeczypospolitej Polskiej.	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
204	1	Nazwa pomnika	Polakom, ponad 1000, ofiarom zamordowanym przez hitlerowców w okresie XI 1939-22 X 1944 r.
	2	Inne nazwy	Glinnik; W hołdzie ofiarom hitlerowskiego terroru
	3	Forma	założenie memoratywne: 1. tablica na postumencie 2. głaz/ stela 3. mauzoleum/ kompozycja architektoniczna, pamiątkowa ściana
	4	Lokalizacja	Przegorzały-Glinnik, ul. Bruzdowa; (dz. 177/2, ob. 16 Krowodrza; wł. Gmina Miejska Kraków); Dz. V Krowodrza
	5	Zleceniodawca. Fundator	mieszkańcy dz. Zwierzyniec
	6	Autor Projektant	1. ? 2. Andrzej Zdzienicki, dr Roman Husarski (Buda) ? 3. Andrzej Zdzienicki, dr Roman Husarski (Buda)
	7	Wykonawca	

8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
9	Termin powstania	1956-1967 r.
10	Data odsłonięcia	1. 1956 r. 2. 19 października 1967 r. 3. 19.10.1967 r.
11	Formuła fundacji	fundacja społeczna (w czynie społecznym) mieszkańców dz. Zwierzyniec
12	Materiał. Technika wykonania	1.kamień- wapień ? 2. kamień- granit, wapień 3. kamień- granit
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	1. wys. ok. 2 m 2. wys. ok. 2 m 3. wys. ok. 4 m; dł. ok 15 m
14	Ogólny opis	<p>1. Naturalny, nieobrobiony gład z polerowanym licem z rytą inskrypcją : /MIEJSCE UŚWIĘCONE / MĘCZEŃSKĄ KRWIĄ / POLAKÓW WALCZĄCYCH / O WOLNOŚĆ // TU W LATACH OKUPACJI HITLEROWCY / ROZSTRZELALI PONAD 1000 POLAKÓW/. Gład ustawiony bezpośrednio na trawie z doprowadzoną wybetonowaną ścieżką.</p> <p>2. Prostokątna, o nieregularnych krawędziach tablica z czarnego marmuru osadzona na prostopadłościennym, niskim rzeźbiarsko opracowanym postumencie. Na tablicy ryty napis: /TEREN TEN ZWANY GLINNIKIEM/ JEST UPAMIĘTNIONY KRWIĄ MĘCZEŃSKĄ/ POLAKÓW/ TU W LATACH OKUPACJI 1939-1945 HITLEROWCY/ ZAMORDOWALI PONAD 1000 PATRIOTÓW POL-/ SKICH. MORDOWANO ŻOŁNIERZY RUCHU OPORU/ KOBIETY, DZIECI. PRZYWOŻONE OFIARY DOPRO-/ WADZANO W GRUPACH 20-30 OSOBOWYCH BOSO/ZE ZWIĄZANYMI RĘKAMI DOKONYWANO EGZEKUCJE. ŚCIANY WYSADZANE ŁADUNKAMI WYBU-/ CHOWYMIZASYPYWAŁY ZWŁOKI POMORDOWA-/ NYCH TWORZAC ICH MOGIŁY.// POLEGLI ZA WOLNOŚĆ NASZEJ OJCZYZNY// POMNIK MĘCZEŃSTWA WZNIEŚLI W CZYNIE SPOŁECZNYM/ MIESZKAŃCY DZIELNICY ZWIERZYNIEC 19. X.1967//. Pomnik ustawiony bezpośrednio na trawie.</p> <p>3. Pomnik w formie długiej, prostokątnej ściany obłożonej płytami granitowymi, na postumencie. Na ścianie ryte napisy: (str. lewa) /W HOŁDZIE/ OFIRAROM/ HITLEROW/+SKIEGO+/ TERRORU/ +SPOŁE+/ +CZEŃSTWO/ + MIASTA+/ KRAKOWA//.; (pośrodku) /W tym miejscu/ 29 X 2014 r. i 25 X 2015 r./ pochowano szczątki/ 125 osób/ ekshumowanych/ w latach 2014-2016/. Po stronie prawej wyrzyty krzyż w formie Orderu Krzyża Wojskowego (?), poniżej wmontowane 2 tablice pamiątkowe: /STANISŁAW WITKOWSKI/ żołnierz AK lat 34/ zginął 11 III 1944 r. Glinnik/ w 65-tą rocznicę stracenia/ Rodzina//, obok: / PRZECHODNIU, TU W GLINNIKIY STĄPASZ PO ZIEMI KRYJĄCEJ/ SZCZĄTKI SETEK OSÓB ZAMORDOWANYCH/ PRZEZ NIEMCÓW W LATACH 1939-1944/ † CZESŁAW PYRDEK/ 21 LETNI LITOGRAF Z KRAKOWA/ ZOSTAŁ ROZSTRZELANY 11.02.1944 R./ ZA SPORZĄDZANIE PISM KONSPIRACYJNYCH/ A.D. 2011 R.I.P. RODZINA//. Pomnik ustawiony na formie tarasu na podwyższeniu, do którego prowadzą schody.</p>

			Dodatkowo w pobliżu na szczycie Glinnika umieszczony ok. 2 m krzyż.
	15	Nota historyczna	Założenie memoratywne powstało na terenie dawnego wyrobiska gliny, nazywanym Glinikiem. Stroma ściana wyrobiska była w l. 1939-1944 miejscem masowych rozstrzeliwań Polaków przez hitlerowców. Szacuje się, że zostało tutaj zamordowanych około 1300 osób, których ciała grzebano na miejscu pod wysadzonymi skałami. Glinnik stał się masowym cmentarzem wojennym. Na jego terenie powstały różne formy upamiętnienia będącego społeczną inicjatywą, począwszy od prostego głazu z 1956 r. i krzyża po ścianę - mauzoleum. Wszystkie pomnik powstały z fundacji mieszkańców dz. Zwierzyniec. W odsłonięciu mauzoleum w 1967 r. udział wziął m.in.: przewodniczący Rady Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa minister Janusz Wieczorek. W latach 2013-2015, dzięki współpracy Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie oraz Instytutu Ekspertyz Sądowych i Instytut Pamięci Narodowej w Krakowie, przeprowadzono prace archeologiczne obejmujące ekshumacje szczątków, które zostały pochowane podczas uroczystości w 2014 i 2015 r. pod płytą pomnika. W latach 2016- 2017 z budżetu Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego przeprowadzono remont kompleksowy cmentarza tj.: konserwację głównego pomnika z wymianą nawierzchni oraz rewitalizację otoczenia.
	16	Stan zachowania	1. dobry; 2. dobry; niewielkie pęknięcia płyty postumentu; 3. dobry;
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ. - dokumentacja w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim i krakowskim IPN.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
205	1	Nazwa pomnika	Polakom rozstrzelanym przez zbrodniarzy hitlerowskich w 1943 r. w Krzesławicach
	2	Inne nazwy	Pomnik Rozstrzelanych w Krzesławicach
	3	Forma	tablica na podstawie
	4	Lokalizacja	w miejscu kaźni, na zieleńcu, w sąsiedztwie ogródków działkowych, ul. Melchiora Wańkowicza, pobliżu budynku nr 198; (dz. 465, ob. 44 Nowa Huta; wł. Skarb Państwa); Dz. XVII Wzgórza Krzesławickie

5	Zleceniodawca Fundator	Członkowie Koła ZBoWiD przy Zakładach Tytoniowych w Czyżynach - inicjatywa; Załoga Huty im. Lenina; Wykonanie: członkowie Koła ZBoWiD przy Zakładach Tytoniowych w Czyżynach - fundacja;
6	Autor Projektant	Tadeusz Zalewiński (-)
7	Wykonawca	
8	Właściciel	
9	Termin powstania	po 1945 r.
10	Data odsłonięcia	po 1945 r.
11	Formuła fundacji	fundacja społeczna
12	Materiał. Technika wykonania	cegła, beton - pomnik; żelazo - krzyż;
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
14	Ogólny opis	Pomnik przypominający kształtem nagrobek - gruba tablica w formie ściętego sześciangu na prostokątnej, szerokiej podstawie. Na tablicy metalowy krzyż, a na jego tle tablica z wypukłym napisem: /MIEJSCE UŚWIĘCONE/ KRWIĄ POLAKÓW/ ROZSTRZELANYCH/ PRZEZ ZBRODNIARZY/ HITLEROWSKICH/ W 1943 R.//. Pomnik ustawiony na betonowej wylewce, otoczony metalowymi słupkami z łańcuchami, na zieleńcu w pobliżu drogi.
15	Nota historyczna	Pomnik ustawiony w miejscu masowej egzekucji dokonanej przez hitlerowców w 1943 r.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
206	1	Nazwa pomnika Poległym w obronie Ojczyzny w walkach 1914-1920

2	Inne nazwy	Pomnik Chwały, Pomnik poległych uczestników pierwszej wojny światowej i wojny polsko- sowieckiej
3	Forma	
4	Lokalizacja	na Cmentarzu wojennym nr 388, w kw. XXIII, na Cmentarzu Rakowickim, ul. Rakowicka 26; (dz. 144, ob. 7 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. I Stare Miasto
5	Zlecaniodawca. Fundator	Polskie Towarzystwo Opieki nad Grobami Bohaterów
6	Autor Projektant	
7	Wykonawca	
8	Właściciel	
9	Termin powstania	1930 r.
10	Data odsłonięcia	1930 r.
11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	kamień
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 3,20 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie wysokiego, czworobocznego słupa / graniastosłupa na niskim cokole i kilkustopniowej podstawie. Na bokach kamiennego słupa głębokie płyciny tworzone przez zaakcentowane naroża. Na frontowej płycinie, w górnej części umieszczone płaskorzeźbione panoplium (rzymski hełm i miecz); poniżej ryty, zaczerniony krzyż oraz napis: / PAMIĘCI TYCH/ KTÓRZY OFIARNIE/ ZŁOŻYLI ŻYCIE/ W OBRONIE OJCZYZNY/ W WALKACH 1914-1920//. Poniżej dodatkowa marmurowa, wtórnie dodana tablica pamiątkowa - gen. Jakuba Gąsieckiego - prezesa Towarzystwa.
15	Nota historyczna	
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	

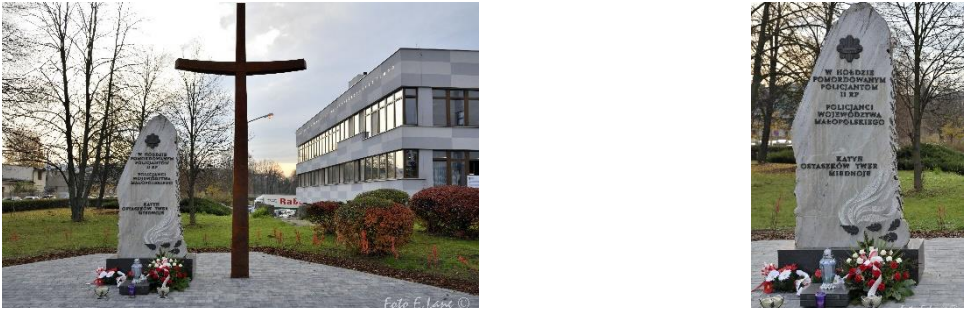
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
207	1	Nazwa pomnika	Poległym w wojnie światowej 1914-1918
	2	Inne nazwy	Pomnik – mauzoleum uczestników pierwszej wojny światowej, Mauzoleum Austriackie
	3	Forma	założenie architektoniczne, pomnik - mauzoleum
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu wojennym nr 388, w pasie 51, na Cmentarzu Rakowickim, ul. Rakowicka 26; (dz. 144, ob. 7 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zleceniodawca Fundator	Władze austriackie
	6	Autor Projektant	inż. Hans Mayr (1877-1918) ?
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1918 r.
	10	Data odsłonięcia	1918 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	kamień
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 6 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie potężnego założenia architektonicznego z długim murem na wysokim cokole, do którego prowadzi kilkanaście schodów. Na cokole centralnie ustawiona forma „pylonu” - trapezowatej ściany o silnie zaakcentowanym gzymsie wieńczącym, występującego poza lico muru w tle. Na „pylonie”, flankowanym przez boczne ściany tworzące formę ław, umieszczona prostokątna tablica z rytym napisem:/ PAMIĘCI/ POLEGŁYCH/ W WOJNIE ŚWIATOWEJ/ 1914–1918//. Pomnik ustawiony na szczycie kwatery po stronie zachodniej, na tle drzew.

	15	Nota historyczna	Pomnik - mauzoleum powstał z inicjatywy władz austriackich w 1918 r. na szczycie kwatery cmentarnej, gdzie w latach 1914 - 1920 pochowano 9010 uczestników I wojny światowej z armii rosyjskiej i austro-węgierskiej. Jest on częścią cmentarza wojennego nr 388.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	A-584- Cmentarz Rakowicki
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- dokumentacja konserwatorska
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
208	1	Nazwa pomnika	Poległym za Ojczyznę 1863 r.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu Rakowickim, Kw. Ra Polonia, ul. Rakowicka 26; (dz. 144, ob. 7 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zleceniodawca. Fundator	
	6	Autor Projektant	Edward Stehlik (1825-1888)
	7	Wykonawca	Edward Stehlik
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	po 1865 r.
	10	Data odsłonięcia	po 1865 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	kamień

	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 5 m
	14	Ogólny opis	Smukły, kamienny obelisk na wysokim postumencie i kilkustopniowej podstawie. Na licu obelisku płaskorzeźbiony krzyż łaciński i wieniec laurowy, a u jego podstawy pełnoplastyczna figura siedzącego orła o rozpostartych skrzydłach. Postument o silnie zaakcentowanych, zwieńczonych łukiem naczółkach - na frontowym rzeźbiona data: / 1863//. Na postumencie w płycinach umieszczone rzeźbione herby: Polski, Litwy i Rusi oraz, od frontu, brązowa płyta z wypukłym napisem: / POLEGŁYM/ ZA/ OJCZYZNĘ//, a z tyłu tablica z nazwiskami zmarłych. Pomnik otoczony kamiennymi pachołkami z łańcuchami, ustawiony na trawniku przy głównej cmentarnej alei, obok kaplicy cmentarnej.
	15	Nota historyczna	Pomnik upamiętnia 33 powstańców poległych w bitwach w okolicach Krakowa lub zmarłych na skutek ran w latach 1863 -1865.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Cmentarz Rakowicki: A-584
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- dokumentacja konserwatorska
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
209	1	Nazwa pomnika	Policjantom II RP pomordowanym w Katyniu, Ostaszkanie, Twerze, Miednoje
	2	Inne nazwy	Policjantom zamordowanym przez NKWD w 1940 r., Policjantom II RP, Obelisk ku czci pomordowanych i poległych policjantów II RP
	3	Forma	głaz - tablica na cokole
	4	Lokalizacja	na terenie Wojewódzkiej Komendy Policji, ul. Mogilska 109; (dz. 31/3, ob. 16 Śródmieście; wł.: Skarb Państwa, Zarząd: Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego; Trwały Zarząd: Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie); Dz. II Grzegórzki
	5	Zleceniodawca Fundator	

6	Autor Projektant	Mariusz Wasilewski (projekt obelisku oraz przyległego terenu); wykonawca: P.P.U.H Dolmar Jan Siuta oraz Wasilewski Mariusz. Pracownia artystycznej rzeźby i medalierstwa s.c.
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie
9	Termin powstania	2000 r.
10	Data odsłonięcia	29 września 2000 r.
11	Formuła fundacji	środki pozyskane przez Stowarzyszenie Prewencji Kryminalnej im. Marka Woźniczki.
12	Materiał. Technika wykonania	marmur- obelisk, granit- cokół, mosiądz- liternictwo, detal rzeźbiarski, blacha cortenowa- krzyż
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 2,5 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie prostokątnej tablicy/ stali o nieregularnych krawędziach ustawiony na prostokątnym cokole. Na gładkim licu pomnika inskrypcja z nakładanych liter: /W HOŁDZIE/ POMORDOWANYM/ POLICJANTOM/ II RP/ POLICJANCI / WOJEWÓDZTWA/ MAŁOPOLSKIEGO// KATYŃ/ OSTASZKÓW TWER/ MIEDNOJE/. Powyżej w zwieńczeniu mosiężna plakietka w formie odznaki policyjnej, poniżej u podstawy- cztery stylizowane liście. Na cokole napis, także z nakładanych liter: /1940- 2000/. Przed pomnikiem niski czworoboczny, granitowy postument- podstawa pod znicz. Obok, po prawej stronie pomnika ustawiony krzyż z blachy cortenowej. Po lewej stronie maszt. Pomnik usytuowany na niewielkim, trapezowym placu obok głównego budynku Komendy.
15	Nota historyczna	Idea upamiętnienia pomordowanych i poległych policjantów II RP narodziła się w 24 marca 2000 r., kiedy decyzją Małopolskiego Komendanta Wojewódzkiej Policji mł. insp. Eugeniusza Szczerbaka rozpoczęto przygotowania obchodów 60. Rocznicy Zbrodni Katyńskiej. Początkowo planowano ufundować tablicę pamiątkową w holu głównego gmachu Komendy, jednak ostatecznie formę pomnikowego upamiętnienia uznano za właściwszą. Równocześnie podjęto decyzję o sprowadzeniu ziemi z cmentarza wojennego w Miednoje, gdzie spoczęli policjanci małopolscy pomordowani przez NKWD w Kalninie-Twerze. Pobraną ziemię poświęcił ks. prałat Zdzisław Peszkowski- kapelan Federacji Rodzin Katyńskich. Przewieziona urna została wmurowana w cokół pomnika. Dodatkowo z inicjatywy Stowarzyszenia „Rodzina Policyjna 1939” ustawiono obok pomnika krzyż tzw. Krzyż Martyrologiczny. W uroczystości odsłonięcia pomnika udział wzięli m.in.: kard. Franciszek Macharski oraz przedstawiciele Ogólnopolskiego Stowarzyszenia „Rodzina Policyjna 1939”. Początkowo pomnik znajdował się z drugiej strony budynku; w czerwcu 2019 r. został przesunięty w obecne miejsce.
16	Stan zachowania	dobry

	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
210	1	Nazwa pomnika	Policjantom polskim II Rzeczypospolitej, ok. 40, żołnierzom ZWZ-AK rozstrzelanym w latach 1943-1944 na terenie obozu KL Płaszów
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	głaz- tablica/ stela
	4	Lokalizacja	teren byłego obozu KL Płaszów”; na terenie zielonym, przy dawnej fortyfikacji - Szańcu FS-22, w rejonie ulic Kamińskiego, Swoszowickiej, Abrahama, w pobliżu pomnika „Wyrwanych Serc”; (dz. 185/3, ob. 51 Podgórze, wł. Gmina Miejska Kraków, Zarząd: Zarząd Zieleni Miejskiej); Dz. XIII Podgórze
	5	Zlecniodawca Fundator	Wojewódzki Komitet Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa z budżetu Wojewody Małopolskiego; fundator kamieni- autor W. Wesołowski
	6	Autor Projektant	Magdalena Majkowska Tracz (wnuczka F. Banasia)
	7	Wykonawca	Tomasz Wesołowski
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków?
	9	Termin powstania	2011-2012
	10	Data odsłonięcia	13 listopada 2012 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	kamień- granit
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	

14	Ogólny opis	<p>Pomnik w formie prostopadłościanu o nieregularnym zwieńczeniu i szlifowanym, gładkim licu. Na pomniku ryta inskrypcja: /W HOŁDZIE/ OKOŁO 40 POLICJANTOM POLSKIM/ II RZECZYPOSPOLITEJ/ ŻOŁNIERZOM ZWZ- AK/ KTÓRZY SŁUŻYLI NARODOWI/ I ODDALI ŻYCIE ZA POLSKĘ/ ROZSTRZELANI PRZEZ NIEMCÓW/ W 1943 I 1944 ROKU/ NA TERENIE OBOZU KONCENTRACYJNEGO/ PŁASZÓW W KRAKOWIE/ GDZIE SPOCZYWAJĄ/ mjr FRANCISZEK ERHARDT/ mjr LUDWIK DROŻAŃSKI/ kpt. SZOPA/ pst. JAN KITA/ pst. PRASZAŁOWICZ/ pst. BRESZCZ/ pst. TEODOR HŁADKI/ pst. WOJCIECH SIUTA/ pst. MIKOŁAJ CHILKIEWICZ/ I INNI NN/ RODZINA POLICYJNA 1939/ 13 LISTOPADA 2012/ KRAKÓW/. Ponad nią trzy ryte przedstawienia: Orzeł Polski, Krzyż i symbol Polski Walczącej. Pomnik ustawiony na prostym czworobocznym cokole z płyt granitowych na tle pomnika „Wyrwanych Serc”.</p>
15	Nota historyczna	<p>Pomnik poświęcony został 40 tzw. granatowym policjantom, członkom Związku Walki Zbrojnej Armii Krajowej (ZWZ AK), zamordowanym na terenie obozu koncentracyjnego w Płaszowie w 1943 i 1944 r.. Inicjatorką jego budowy była Anna Sikora, córka „granatowego policjanta” Franciszka Banasia, autora książki „Moje wspomnienia” z 2009 r. Idea spotkała się z uznaniem ówczesnego Wojewody Małopolskiego Stanisława Kracika, który w 2011 r. podjął decyzję o fundacji pomnika na terenie obozu. Działaniami kierowała dyrektor Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego Wydziału Rewaloryzacji Zabytków Krakowa Joanna Florckiewicz- Kamieniarczyk. Lokalizacja pomnika została wytyczona w konsultacji z prof. Witoldem Cęckiewiczem. Na pomniku wyryto 10 nazwisk, pozostawiając miejsce na kolejne nazwiska zidentyfikowanych w przyszłości osób (w 2008 r. pion śledczy Instytutu Pamięci Narodowej wszczął śledztwo w sprawie zbrodni popełnionej przez funkcjonariuszy III Rzeszy potwierdzając informacje o pomordowanych w KL Płaszów policjantach; nie znane są jednak wciąż wszystkie nazwiska). W uroczystości odsłonięcia pomnika w 2012 r. udział wzięli m.in. członkowie rodzin policjantów, wojewoda małopolski Jerzy Miller, małopolski komendant policji nadinsp. Mariusz Dąbek, prezes krakowskiego oddziału Ogólnopolskiego Stowarzyszenia "Rodzina Policyjna 1939" Grażyna Tęczar, przedstawiciele organizacji wchodzących w skład Małopolskiej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych, przedstawiciele władz samorządowych oraz młodzież z klas mundurowych XVI LO im. Kamila Baczyńskiego w Krakowie. Modlitwy za poległych celebrował ks. infułat Franciszek Kołacz wraz z ks. Andrzejem Waksmańskim.</p> <p>* Granatowa Policja, czyli Policja Polska Generalnego Gubernatorstwa-powołana rozporządzeniem generalnego gubernatora Hansa Franka w grudniu 1939 r. Należeli do niej, pod groźbą kary śmierci, przedwojenni polscy policjanci.</p>
16	Stan zachowania	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	<p>Gminny rejestr zabytków nr A1120 z dn. 24 października 2002r., Rejestr Cmentarzy i Grobów Wojennych prowadzonym przez Wojewodę Małopolskiego.</p>
18	Spis istniejącej dokumentacji	

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
211	1	Nazwa pomnika	Pomordowanym w hitlerowskich obozach koncentracyjnych i obozach zagłady
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	tablica/ stela
	4	Lokalizacja	skwer im. Więźniów Obozu Zagłady przy pl. Teodora Axentowicza; (dz. 722/3, ob. 4 Krowodrza; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca. Fundator	Komisja Kultury Rady Miasta- inicjatywa Miasto Kraków- fundacja jako dar od społeczeństwa miasta Krakowa
	6	Autor Projektant	Mieszko Tylka (1966)
	7	Wykonawca	Mieszko Tylka
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	2005 r.
	10	Data odsłonięcia	16 czerwca 2000 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja z budżetu miasta
	12	Materiał. Technika wykonania	granit- tablica; brąz- plakietka
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
	14	Ogólny opis	Pomnik martyrologiczny w formie płaskiego, prostokątnego, zamkniętego półkuliście kamienia/ steli, rzeźbiarsko opracowanego, o powierzchni żłobionej równymi pasami, nasuwającym skojarzenie z obozowymi pasiakami. W dolnej części pomnika tablica przypominająca mapę Polski z inskrypcją: /PAMIĘCI POMORDOWANYCH / W HITLEROWSKICH OBOZACH / KONCENTRACYJNYCH I OBOZACH ZAGŁADY / AUSCHWITZ BIRKENAU BEŁŻEC BERGEN BELSEN / BUCHENWALD CHEŁMNO NAD NEREM DACHAU DORA / FLOSSENBÜRG GROSS ROSEN ŁÓDŹ OBÓZ DLA DZIECI / MAJDANEK / MAUTHAUSEN / NEUENGAMME / PŁASZÓW / RAVENSBRÜCK SACHSENHAUSEN / ORANIENBURG / SOBIBÓR / STUTTHOF / TREBLINKA ORAZ INNE OBOZY

		KONCENTRACYJNE / BYLI WIĘŹNIOWIE OBOZÓW == 2005 == SPOŁECZEŃSTWO KRAKOWA//. Pomnik ustawiony wśród zieleni na skwerze nazwanym, decyzją Rady Miasta z 2003 r., Skwerem im. Więźniów Obozu Zagłady.	
15	Nota historyczna	W uroczystości odsłonięcia pomnika uczestniczyli byli więźniowie obozów koncentracyjnych, przedstawiciele Polskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Zagłady - Zarząd Kraków, z prezesem Józefem Rosołowskim na czele oraz przedstawiciele władz miasta.	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji	- UCHWAŁA NR LXIV/592/04 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 listopada 2004 r. w sprawie nazwy skweru. - UCHWAŁA NR LXIV/593/04 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 listopada 2004 r. w sprawie obelisku i tablicy pamiątkowej poświęconej więźniom obozów zagłady w latach 1939 - 1945.	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
212	1	Nazwa pomnika	Poniatowskiego Józefa (1763-1813), Ks.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca. Fundator	dr Henryk Jordan
	6	Autor Projektant	Michał Korpala (1854-1915)
	7	Wykonawca	Michał Korpala
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	przed 1901 r.

10	Data odsłonięcia	przed 1901 r.
11	Formuła fundacji	dar
12	Materiał. Technika wykonania	marmur- popiersie, kamień- postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
14	Ogólny opis	Realistyczne popiersie mężczyzny z wąsem i bokobrodami, w mundurze generalskim, ustawione na wąskiej podstawie z rytym napisem: / KS. JÓZEF PONIATOWSKI/ oraz na prostym, prostopadłościennym postumencie w tzw. Wielkim Kole, na tle żywopłotu z grabu.
15	Nota historyczna	<p>Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską ideę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki.</p> <p>* Józef Poniatowski książę herbu Ciołek (7.05.1763, Wiedeń – 19.10.1813, pod Lipskiem)- polski generał, minister wojny i naczelny wódz Wojsk Polskich Księstwa Warszawskiego, marszałek Francji.</p>
16	Stan zachowania	dobry- zabrudzenia kamienia
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579
18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - akta konserwatorskie
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p>Foto E. Lang</p>

213	1	Nazwa pomnika	Popieluszki Jerzego (1947-1984), ks.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	figura na postumencie
	4	Lokalizacja	na dziedzińcu przed kościołem pw. Matki Bożej Częstochowskiej, os. Szklane Domy 7; (ob. 206/2, dz. 45 Nowa Huta; wł. Gmina Miejska Kraków; trwały zarząd: ZDMK, ZZM); Dz. XVIII Nowa Huta
	5	Zlecniodawca Fundator	ZR Małopolska NSZZ „Solidarność” i Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie
	6	Autor Projektant	prof. Czesław Dźwigaj (1950-)
	7	Wykonawca	prof. Czesław Dźwigaj
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
	9	Termin powstania	2007 r.
	10	Data odsłonięcia	3 grudnia 2007 r.
	11	Formuła fundacji	ufundowany ze składek społecznych, zbieranych przez Komitet, na którego czele stanął przewodniczący Małopolskiej „Solidarności” Wojciech Grzeszek
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- figura; granit- postument.
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 6 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie brązowej figury młodego księdza z wizerunkiem MB Częstochowskiej na piersiach i krzyżem ze wstęgą z napisem: /SOLIDARNOŚĆ/ w dłoni. Wokół jego nadgarstków widoczne fragmenty sznura, a u stóp pełnoplastyczna figura polskiego Orła (symbol wolności). Rzeźba ustawiona na prostopadłościennym postumencie z różowego granitu, o nieregularnym zwieńczeniu przypominającym kotwice (symbol nadziei). Na jego licu ryty napis: /BŁ. KS. JERZY/ POPIELUSZKO/ 14 X 1947 † 19 X 1984/ MĘCZENNIK/ KAPELAN SOLIDARNOŚCI//; poniżej u podstawy, wokół pomnika (od strony lewej): /NIE MA MIŁOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI/ JAN PAWEŁ II//, obok od frontu): /NIE MA SOLIDARNOŚCI BEZ MIŁOŚCI//. Pomnik ustawiony na dziedzińcu kościoła pw. MB Częstochowskiej, bokiem do wejścia, w pobliżu pomników: Prasy Podziemnej i Solidarności.
	15	Nota historyczna	Pomnik ufundowany w 60. rocznicę urodzin kapelana „Solidarności” ks. Jerzego Popieluszki, jako drugi pomnik w Krakowie (patrz: Opactwo Cystersów w Mogile). Powstał z inicjatywy Honorowego Społecznego Komitetu Budowy Pomnika ks. Jerzego Popieluszki, który w 2007 r. rozważał kilka lokalizacji dla monumentu. Budowę pomnika sfinansowało ZR Małopolska NSZZ „Solidarność”

		<p>i Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie. Jego odsłonięcie, którym udział wzięli m.in.: Marianna Popiełuszko- matka ks. Popiełuszki, Wojciech Grzeszek- przewodniczący Zarządu Regionu Małopolska NSZZ „Solidarność” i jeden z komitetowych pomysłodawców pomnika oraz liczni przedstawiciele Bractwa Kurkowego, poprzedziła uroczysta msza św. w kościele pw. MB Częstochowskiej odprawiona przez bp. Jana Zająca. Odczytano także list od marszałka Sejmu- Marka Jurka.</p> <p>* Jerzy A. Popiełuszko (14.09.1947, Okopy - 19.10.1984, Włocławek) – polski duchowny- tercjarz franciszkański, kapelan warszawskiej „Solidarności”, zamordowany przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa; błogosławiony i męczennik Kościoła katolickiego.</p>	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji		
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p>Foto E. Lang</p>	
214	1	Nazwa pomnika	Popiełuszki Jerzego (1947-1984), ks.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	figura na niskim cokole
	4	Lokalizacja	przed Ołtarzem Pamięci Narodowej, na dziedzińcu przed Bazyliką Krzyża Św. w Mogile, ul. Klasztorna 11; Dz. XVIII Nowa Huta
	5	Zlecniodawca. Fundator	z inicjatywy ówczesnego opata mogińskiego o. Bogumiła Salwińskiego (zm. 1991)
	6	Autor Projektant	Remigiusz Dulko (1955-)
	7	Wykonawca	Remigiusz Dulko ?
	8	Właściciel	Opactwa Cystersów w Mogile
	9	Termin powstania	
	10	Data odsłonięcia	1985 r.

11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- figura, granit- cokół
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 2,5 m
14	Ogólny opis	Całopostaciowa, ujęta frontalnie figura młodego księdza w sutannie z odznaką orła na piersi. Postać o spuszczonej nisko głowie, z zaciśniętym na szyi sznurze, który równocześnie krępuje ręce i nogi. Do sznura przywiązane worki z kamieniami, na których stoi figura, niczym na pomnikowym cokole. Na nim wypukły napis: / DBAJMY/ O WOLNOŚĆ NASZEGO DUCHA./ NIE DAJMY SIĘ ZNIEWOLIĆ/ PRZEZ LĘKI I ZASTRASZANIE/ Jerzy Popiełuszko, homilia z 25.09.1983/. Pod napisem dwie skrzyżowane gałązki palmy- symbol męczeńskiej śmierci. Rzeźba ustawiona na niskim, czworobocznym cokole na tle klasztornej muru i tzw. Ołtarza Pamięci Narodowej. Na ścianie muru, po prawej stronie pomnika przytwierdzona marmurowa tablica ze słowami: /JA MODLĘ SIĘ/ ZA KS. JERZEGO POPIEŁUSZKĘ./ JESZCZE BARDZIEJ MODLĘ SIĘ/ O TO, ŻEBY Z TEJ ŚMIERCI WYROSŁO DOBRO, TAK JAK/ Z KRZYŻA ZMARTWYCHWYSYTANIE./ JAN PAWEŁ II//.
15	Nota historyczna	<p>Inicjatorem budowy pomnika zamordowanego ks. Jerzego Popiełuszki, był ówczesny opat mogińskiego klasztoru, o. Bogumił Salwiński. Fundacja pomnika była odpowiedzią na wydarzenia mające miejsce na krótko po śmierci Popiełuszki, kiedy nieznana osoba zawiesiła tuż obok wejścia do bazyliki duży portret zmarłego. Obraz, pod którym okoliczni mieszkańcy palili znicze i składali kwiaty, przetrwał dwa lata, ulegając zniszczeniu na skutek warunków atmosferycznych. Stało się to przyczynkiem do podjęcia myśli o fundacji trwalszego upamiętnienia. Prośbę o wykonanie rzeźby skierował opat bezpośrednio do młodego artysty, Remigiusza Dulki z Oświęcimia. Pomnik został ustawiony przy murze klasztornej, z przyczyn politycznych bez rozgłosu w 1985 r. Odsunięty nieznacznie od muru w 1989 r. podczas budowy tzw. Ołtarza Pamięci Narodowej (zw. Ołtarzem Ojczyzny) z XIX-wiecznym krzyżem z kajdanami oraz pamiątkami walk i męczeństwa Polaków. Razem z nim stworzył wymowną, patriotyczną kompozycję. Mogiński pomnik jest prawdopodobnie najstarszym pomnikowym upamiętnieniem ks. Popiełuszki w Polsce.</p> <p>* Jerzy A. Popiełuszko (14.09.1947, Okopy - 19.10.1984, Włocławek) – polski duchowny- tercjarz franciszkański, kapelan warszawskiej „Solidarności”, zamordowany przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa; błogosławiony i męczennik Kościoła katolickiego.</p>
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	
		<i>Foto E. Lang</i>	
215	1	Nazwa pomnika	Popiełuszki Jerzego (1947-1984), ks.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy głównej alei parku; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca Fundator	Kazimierz Cholewa, prezes Towarzystwa Parku im. dr. H. Jordana, Zarząd i Rada Miasta Krakowa, Zarząd Regionu Małopolska NSZZ „Solidarność”, poseł Władysław Kielian
	6	Autor Projektant	Stefan Dousa (1945-), prof. PK
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
	9	Termin powstania	2000 r.
	10	Data odsłonięcia	13 grudnia 2000 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; kamień- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
	14	Ogólny opis	Popiersie młodego księdza z małym wizerunkiem Orła Polskiego i dłonią na piersi, na prostopadłościennym postumencie z rytym napisem na licu: / KSIĄDZ/ JERZY/ POPIEŁUSZKO/ 1947-1984// i dwustopniowej podstawie. Pomnik ustawiony w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” w alei parku od strony Oleandrów i Błoni. Obok niska tabliczka z biogramem.
	15	Nota historyczna	Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową

		<p>romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską idę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki.</p> <p>Pomnik powstał w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” z inicjatywy prezesa Towarzystwa Kazimierza Cholewa. W uroczystości odsłonięcia pomnika uczestniczyli m.in.: ks. biskup Jan Szkołoń, delegacja związkowców z Huty im. Tadeusza Sendzimira.</p>	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579	
18	Spis istniejącej dokumentacji	- materiały Towarzystwa	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>	
216	1	Nazwa pomnika	Powstańcom Śląskim i Wielkopolskim oraz Obrońcom Ojczyzny w latach 1939-1945
	2	Inne nazwy	Mauzoleum - pomnik uczestników powstań śląskich, powstania wielkopolskiego i II wojny światowej
	3	Forma	kompozycja architektoniczno- rzeźbiarska
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu Wojskowym, pas 10 a i 10 b ul. Jana Prandoty 1; (dz. 144, ob. 7 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca. Fundator	ZBoWiD w Krakowie
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	

	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1971 r.
	10	Data odsłonięcia	1971 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	kamień
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 3,50 m; dł.: ok. 6 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie długiej, wysokiej ściany z dostawioną przed nią niższą, zaakcentowaną pośrodku wyższą prostokątną tablicą z kamiennym krzyżem w zwieńczeniu. Na ścianie ryte krzyże legionowe. Na tablicy środkowej płaskorzeźbiony orzeł, a pod nim brązowa tablica z wypukłym napisem: / POWSTAŃCOM ŚLĄSKIM/ I WIELKOPOLSKIM,/ ORAZ/ OBROŃCOM OJCZYZNY/ W LATACH 1939-1945/ ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW/ O WOLNOŚĆ I DEMOKRACJĘ/ W KRAKOWIE//. Po bokach tablice z nazwiskami pochowanych. Na końcu ściany, po lewej stronie, płaskorzeźbiona tablica z wizerunkiem uzbrojonego w karabin i granat mężczyzny i podpisem: / POWSTANIEC/ ŚLĄSKI//.
	15	Nota historyczna	Pomnik ufundowany w 1971 r. staraniem Związku Bojowników o Wolność i Demokrację w Krakowie.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Cmentarz Rakowicki: A-584
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- dokumentacja konserwatorska
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
217	1	Nazwa pomnika	Pracownikom, 23, Fabryki Kabli w Krakowie poległym w walce konspiracyjnej w latach 1939-1945
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	głaz z tablicą

4	Lokalizacja	na terenie firmy Grupa TELE-FONIKA Kable S.A. Zakład Kraków, ul. Wielicka 114; (dz. 81/21, ob. 52 Podgórze; wł. Skarb Państwa, użytkowanie wieczyste: Grupa TELE-FONIKA Kable S.A.); Dz. XIII Podgórze
5	Zleceniodawca Fundator	Fabryka Kabli w Krakowie
6	Autor Projektant	
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Grupa TELE-FONIKA Kable S.A.
9	Termin powstania	1948 r. / 1958 r.
10	Data odsłonięcia	22 listopada 1958
11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	naturalny kamień; brąz- tablica;
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,50 m
14	Ogólny opis	Pomnik martyrologiczny w formie naturalnego głazu z tablicą z napisem: /TABLICA PAMIĄTKOWA / KU UCZCZENIU PAMIĘCI PRACOWNIKÓW FABRYKI KABLI W KRAKOWIE / POLEGŁYCH / W WALCE KONSPIRACYJNEJ W OKRESIE OKUPACJI HITLEROWSKIEJ / W LATACH 1939-1945//, (nazwiska w trzech kolumnach) /BERNECKI JÓZEF / BOROŃ WŁADYSŁAW / BRONOWSKI JÓZEF / CHMIELEK WŁADYSŁAWA / FLAGA JAN / GŁOWACZ KONSTANTY / GÓRKIEWICZ KAZIMIERZ / KEMPA JÓZEF//, /KLUSKA STANISŁAW / KOŚCIÓŁEK FRANC. / KOWALCZYK HENR. / KOZICKI JÓZEF / MAZUR FRANCISZEK / MNICH EDMUND / RUSEK MARIAN / RYNDUCH PIOTR//, /SASS RYSZARD / SAWICKI STAWARZ / STĘPIŃSKA URSZULA / SROKA JAN / SZEWCZYK LEOPOLD / SZOSTEK ROBERT WOLAŃSKI FELIKS//. Poniżej tabliczka z informacją: /TABLICĘ WMUROWANO NA BUDYNKU ADMINISTRACJI 1 V 1948//. Pomnik ustawiony wśród zieleni na terenie zakładu.
15	Nota historyczna	Pierwotnie pamięć o pracownikach Fabryki, którzy zginęli podczas II wojny światowej, uczczono tablicą pamiątkową wmurowaną 8 maja 1948 r. w budynek na terenie zakładu. Dziesięć lat później, w 30. rocznicę istnienia Fabryki podjęto decyzję o jej demontażu i wmurowanie w głaz. * Krakowska Fabryka Kabli w latach 1943-1944 była filią obozu płaszowskiego.
16	Stan zachowania	dobry

	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
218	1	Nazwa pomnika	Pracownikom przedsiębiorstwa „Miejskie Wodociągi i Kanalizacja” poległym w latach 1939-1945
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	kompozycja architektoniczno- rzeźbiarska
	4	Lokalizacja	na terenie MPWiK S.A. w Krakowie Zakład Uzdatniania Wody „Bielany”, ul. Księcia Józefa 299; (dz. 15/2, ob. 22 Krowodrza; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: MPWiK S.A. w Krakowie); Dz. VII Zwierzyniec
	5	Zlecniodawca. Fundator	pracownicy zakładów?
	6	Autor Projektant	Wiktor Pawlikowski (-) - projekt ?
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	
	10	Data odsłonięcia	
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	kamień- pomnik; brąz- liternictwo
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 6 m
	14	Ogólny opis	Pomnik martyrologiczny w formie wysokiej, wąskiej ściany obłożonej okładziną z małych, nieregularnych kamieni. Ściana pośrodku przepruta pionowym,

		biegnącym wzdłuż otworem wypełnionym ażurową kratą z motywem okręgu z krzyżem. Na zwieńczeniu ściany ustawiona na kuli pełnoplastyczna figura Matki Boskiej. Ściana ustawiona na wysokim cokole z napisem pośrodku z brązowych nakładanych liter: /CIERPIELI/ WALCZYLI/ POLEGLI/ ZA POLSKĘ/ i datami: /1939/ , /1945/ oraz po bokach 37 nazwisk. Pomnik ustawiony na kilku schodach, na tle drzew, na wprost wejścia na zamknięty teren wodociągów.	
15	Nota historyczna		
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
219	1	Nazwa pomnika	Presleyowi Elvisowi (1935-1977)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	głaz z popiersiem
	4	Lokalizacja	na zieleńcu przy al. Elvisa Aarona Presleya; (dz. 40/7, ob.10 Podgórze, wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM); Dz. VIII Dębniki
	5	Zlecniodawca Fundator	Jan Blajda - prezes Stowarzyszenia Aleja Elvisa Presleya w Krakowie
	6	Autor Projektant	Jerzy Brataniec (-)
	7	Wykonawca	Jerzy Brataniec
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	2005 r.
	10	Data odsłonięcia	18 (?) czerwca 2005 r.

	11	Formuła fundacji	fundacja okolicznościowa
	12	Materiał. Technika wykonania	głaz z kopalni w Czatkowicach
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
	14	Ogólny opis	Naturalny głaz z wnęką z popiersiem mężczyzny, zalaną żywicą. Głaz ustawiony na niskiej kamiennej podstawie obok alei.
	15	Nota historyczna	Inicjatywa krakowskich fanów z Janem Blajdą (†2017) na czele, którzy w 2003 r. powołali Stowarzyszenie Aleja Elvisa Presleya w Krakowie. Dzięki ich staraniom Rada Miasta Krakowa nadała imię Elvisa Presleya części ul. Jana Pietrusińskiego na Zakrzówku. To druga na świecie aleja króla rock'n'rolla. Staraniem Jana Blajdy, dwa lata później, z okazji Dni Muzyki w Krakowie, w 40. rocznicę urodzin Presleya, ustawiono jego symboliczny pomnik na Zakrzówku. Jest to popularne miejsce spotkań fanów muzyka.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia pogładowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
220	1	Nazwa pomnika	Prochom ofiar hitlerowskiego ludobójstwa 1939-1945
	2	Inne nazwy	Pomnik Ofiar Obozów Koncentracyjnych, Ofiarom hitlerowskich obozów zagłady, „Pamięci prochom hitlerowskiego ludobójstwa 1939-1945; Ich los dla nas przestroga”, Pomnik upamiętniający ponad 5 milionów Polaków - ofiar hitlerowskich obozów koncentracyjnych;
	3	Forma	tablica/ obelisk, forma rzeźbiarska
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu Rakowickim, w kw. 69B, ul. Rakowicka 26; (dz. 144, ob. 7 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zleceniodawca. Fundator	

6	Autor Projektant	Jan Siek (1936-2018) przy współpracy - Wojciech Bajor i Zbigniew Nowakowski
7	Wykonawca	Władysław Wypich - odlew
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	1985 r.
10	Data odsłonięcia	26 października 1985 r.
11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	brąz - rzeźba; granit - postument;
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 6m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie potężnej, pionowej, wąskiej tablicy, ustawionej na niskiej podstawie. Na ścianie frontowej i tylnej płaskorzeźbione grupy ludzkich postaci, umieszczone jedna nad drugą, obok przeprucia w tablicy przypominającego kłęby wznoszącego się ku niebu dymu. Z przodu, obok jednej z grup i znaku polskiego więźnia obozu koncentracyjnego (litera P w trójkącie) wypukły napis: /PROCHOM / OFIAR / HITLEROWSKIEGO / LUDOBÓJSTWA / 1939 / 1945//. Na tylnej ścianie analogicznie: / ICH LOS / DLA NAS / PRZESTROGA: AUSCHWITZ / -BIRKENAU / DACHAU / BEŁŻEC / BERGEN / -BELSEN / BUCHENWALD / DORA / MITTELBAU / FLOSSENBURG / GROSS-ROSEN; MAJDANEK / MAUTHAUSEN / -GUSEN / NEUENGAMME / PŁASZÓW / RAVENSBRÜCK / SACHSEN / -HAUSEN / ORANIENBURG / SOBIBÓR / STUTTHOF / TREBLINKA / ORAZ INNE MIEJSCA / ZAGŁADY I WIĘZIEŃ//. Na podstawie pomnika dodatkowo: / PROJ. JAN SIEK, WOJCIECH BAJOR ZBIGNIEW NOWAKOWSKI / WYK. WŁADYSŁAW WYPICH//. Pomnik ustawiony na niewielkim placu.
15	Nota historyczna	Pomnik upamiętniający 5 milionów Polaków, powstał w miejscu wcześniejszego z 1947 r. Został odsłonięty w 1985 r. przez przedstawicieli władz administracyjnych. W uroczystości udział wzięli byli więźniowie obozów, organizacje kombatanckie, przedstawiciel krakowskiego ZBoWiD, August Gołębiowski i przewodniczący Komisji Środowisk Historycznych obozów koncentracyjnych Wiktor Krzyżanowski. Pomnik jest miejscem corocznych obchodów upamiętniających ofiary obozów koncentracyjnych (11 kwietnia).
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Cmentarz Rakowicki: A-584
18	Spis istniejącej dokumentacji	- dokumentacja konserwatorska

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	
		<i>Foto E. Lang</i>	
221	1	Nazwa pomnika	Proletariatowi Krakowa
	2	Inne nazwy	Pomnik Czynu Rewolucyjnego Proletariatu Krakowskiego
	3	Forma	kompozycja architektoniczno- rzeźbiarska
	4	Lokalizacja	w osi al. Ignacego Daszyńskiego, na wysokości skrzyżowania z ul. Masarską; (dz. 288/5, ob. 17 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZDMK); Dz. III Grzegórzki
	5	Zlecniodawca. Fundator	załogi krakowskich zakładów pracy
	6	Autor Projektant	prof. Antoni Hajdecki (1927-1991)
	7	Wykonawca	załogi krakowskich zakładów pracy
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1986 r.
	10	Data odsłonięcia	24 czerwca 1986 r.
	11	Formuła fundacji	czyn społeczny
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- kompozycja figuralna, beton- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 7 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie rozbudowanej bryły architektonicznej na cokole, przypominającej rozpostarte skrzydła z ponadnaturalną, figuralną kompozycją rzeźbiarską. Od frontu w bryłę centralnie wkomponowana grupa kroczących postaci robotników: dwóch mężczyzn i kobiety z gniewnie uniesioną pięścią. Po bokach, na skrzydłach pomnika, napis z nakładanych liter: (strona lew.) / RUSZYMY/ Z POSAD/ BRYŁĘ/ ŚWIATA”, (strona praw.) / 1880/ 1918/ 1923/ 1936 /. Poniżej na cokole: / W 50 ROCZNICĘ WYDARZEŃ 1936 /. Na tylnej ścianie centralnie umieszczona figura mężczyzny i kobiety w ujęciu popiersiowym. Pomnik ustawiony na placu pomiędzy dwoma pasami drogowymi na czterostopniowej podstawie. Po prawej stronie sześcienna, przestrzenna niska-bryła tablica z brązu z odlanym napisem: „W TYM MIEJSCU STANIE/ POMNIK UPAMIĘTNIAJĄCY/ DNI WALKI I CHWAŁY KLASY/

		ROBOTNICZEJ KRAKOWA/ KTÓREJ SYNOWIE ODDALI/ SWE ŻYCIE ZA SPRAWĘ/ ROBOTNICZĄ W 1923 I 1936". Obok, po praw. stronie pomnika ustawiony czworokątny znicz z blachy mosiężnej z napisem: „SEMPERIT ARTIGRAPH PIASECKI/ SYGNAŁY KABEL ZIELENIEWSKI SPECTRUM". Na podstawie rzeźby sygnatura artysty /A. Hajdecki/ i firmy odlewniczej.	
15	Nota historyczna	Pomnik został ufundowany w czynie społecznym przez zakłady pracy dla upamiętnienia 50. rocznicy walk rewolucyjnych proletariatu krakowskiego. W odsłonięciu pomnika, w ramach uroczystości rocznicowych, udział wzięli m.in. sekretarz KC PZPR Henryk Bednarski, I sekretarz KK PZPR i przewodniczący obchodów 50. Rocznicy Walk Rewolucyjnych Proletariatu Krakowskiego, Józef Gajewicz, Konsul Generalny ZSRR w Krakowie Georgij Rudow, prezydent miasta Krakowa Tadeusz Salwa oraz przedstawiciele władz miasta, delegacje krakowskich i małopolskich zakładów pracy oraz „wielotysięczny tłum krakowian”. Po uroczystościach pod pomnikiem, w Sali Senatorskiej na Wawelu odbyło się uroczyste posiedzenie, podczas którego uczestnicy „Krwawej Wiosny” 1936 r. zostali uhonorowani odznaczeniami państwowymi.	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji	Dokumentacja techniczna- Archiwum Narodowe, model- Muzeum Historyczne Miasta Krakowa	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
222	1	Nazwa pomnika	Przywódcom Polskiego Powstania nad Bajkałem rozstrzelanym 27 XI 1866 r. w Irkucku
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	głaz z tablicą
	4	Lokalizacja	na zieleńcu Schroniska Młodzieżowego PTSM „Oleandry” w Krakowie, ul. Oleandry 4; (dz. 206, ob. 12 Krowodrza; wł. Uniwersytet Jagielloński?); Dz. V Krowodrza
	5	Zleceniodawca Fundator	Jerzy Bogusław Nowak- wiceprezes ZOM PTSM w Krakowie- inicjatywa Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych

	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	firma Adama Biedrońskiego z Tarnowa- tablica
	8	Właściciel	
	9	Termin powstania	2016 r.
	10	Data odsłonięcia	25 listopada 2016 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	wapień; brąz- tablica;
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,50 m
	14	Ogólny opis	Pomnik martyrologiczny w formie naturalnego głazu wapiennego z tabliczką z inskrypcją: /W 150. ROCZNICĘ ROZSTRZELANIA W IRKUCKU 27 XI 1866 ROKU/ PRZYWÓDCÓW POLSKIEGO POWSTANIA NAD BAJKAŁEM/ NARCYZA CELIŃSKIEGO, WŁADYSŁAWA KOTKOWSKIEGO,/ GUSTAWA SZARAMOWICZA, JAKUBA REJNERA/ ODDZIAŁ MAŁOPOLSKI/ POLSKIEGO TOWARZYSTWA SCHRONISK MŁODZIEŻOWYCH/ KRAKÓW, 27 XI 2016 ROKU/ KAMIEŃ JEST DAROWIZNĄ KOPALNI WAPIENIA "CZATKOWICE"//.
	15	Nota historyczna	Kamień odsłonili, w 150. rocznicę Powstania nad Bajkałem, przedstawiciel Wojewody Małopolskiego- Sekretarz Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa- Marcin Tataro wraz z Przewodniczącym Rady Powiatu Krakowskiego- Tadeuszem Nabagło.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
223	1	Nazwa pomnika	Pułaskiego Kazimierza (1745-1779), gen.

2	Inne nazwy	
3	Forma	popiersie na postumencie
4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
5	Zleceniodawca. Fundator	dr Henryk Jordan
6	Autor Projektant	Michał Korpala (1854-1915) ?
7	Wykonawca	Michał Korpala ?
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	1894 r.
10	Data odsłonięcia	1894 r.
11	Formuła fundacji	dar
12	Materiał. Technika wykonania	marmur- popiersie, kamień- postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
14	Ogólny opis	Realistyczne popiersie wąsatego mężczyzny w mundurze kawalerii, ustawione na wąskiej podstawie z rytym napisem: / KAZIMIERZ PUŁASKI/ oraz na prostym, prostopadłościennym postumencie w tzw. Wielkim Kole, na tle żywopłotu z grabu.
15	Nota historyczna	Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską ideę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki.

			* Kazimierz Pułaski herbu Ślepowron (4/6.03.1745, Warszawa – 11.10.1779, Savannah)- jeden z dowódców i marszałek konfederacji barskiej, generał i bohater wojny o niepodległość USA, zw. „ojcem amerykańskiej kawalerii”.
	16	Stan zachowania	dobry- zabrudzenia kamienia
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - akta konserwatorskie
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
224	1	Nazwa pomnika	Pyjasowi Stanisławowi, studentowi UJ, zamordowanemu przez SB 7 V 1977 r.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	kompozycja przestrzenna, rzeźbiarska
	4	Lokalizacja	na zieleńcu między ul. Oleandry, a al. 3 Maja, w okolicach Hotelu Studenckiego „Żaczek”; (dz. 192/5, ob. 12 Krowodrza; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZDMK, ZZM); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca Fundator	pomysłodawca - Bronisław Wildstein; fundator - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
	6	Autor Projektant	dr Dariusz Sitek (1966-) – projekt rzeźby wraz z zagospodarowaniem terenu wokół
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	2017 r.
	10	Data odsłonięcia	7 maja 2019 r.
	11	Formuła fundacji	w drodze konkursu

12	Materiał. Technika wykonania	stal/ corten- rzeźba; beton
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 3,20 m
14	Ogólny opis	Przestrzenna kompozycja stworzona przez ażurową rzeźbiarską formę z pionowych, stalowych, cortenowych listw układających się na kształt półokrągłej bramy. Na listwach wycięty rysunek, który w odpowiednim ujęciu optycznie tworzy negatyw portretu młodego mężczyzny. Rzeźba ustawiona na tle specjalnie zaaranżowanej zieleni, bezpośrednio na betonowym, rozbudowanym placu, do którego prowadzi chodnik. W betonową płytę placu zatopione stalowe pręty układające się w lustrzane odbicie rzeźby oraz napis z nakładanych liter: /Stanisław Pyjas,/ student, antykomunistyczny/ opozycjonista, ur. 04.08.1953 roku,/ został zamordowany/ przez Służbę Bezpieczeństwa/ 07.05.1977 roku./ Jego śmierć spowodowała/ w Krakowie wielotysięczne/ manifestacje i powołanie/ studenckiego Komitetu Solidarności/ 15.05.1977 roku./. Pomnik został umiejscowiony na skwerze Studenckiego Komitetu Solidarności, organizacji, która powstała po śmierci Pyjasa.
15	Nota historyczna	Pomnik ufundowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP powstał z inicjatywy m.in. przyjaciela zabitego studenta Bronisława Wildsteina. Został zrealizowany w drodze konkursu na rzeźbę upamiętniającą postać Stanisława Pyjasa, zorganizowanego w 2017 r. przez Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku. Jury konkursowemu przewodniczył prof. dr hab. Stanisław Tabisz, rektor krakowskiej ASP. Pierwszą nagrodę przyznano dr Dariuszowi Sitkowi. Zgodnie z zamysłem artysty prezentowana rzeźba ma nasuwać skojarzenia z miejscem zamordowania Pyjasa, czyli bramą krakowskiej kamienicy przy ul. Sławkowskiej 7 oraz pośrednio z więziennymi kratami i „zniewoleniem komunistycznym”. Pomnik został ustawiony na Oleandrach w lutym 2019 r. Jednak oficjalne odsłonięcie nastąpiło w rocznicę zbrodni, 7 maja 2019r.. W wydarzeniu tym, podczas którego odczytano specjalny list Prezydenta RP Andrzeja Dudy, uczestniczyli m.in.: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. Piotr Gliński, Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta Wojciech Kolarski, opozycjonista z czasów PRL-u i inicjator pomnika Bronisław Wildstein, dominikanin o. Jan Andrzej Kłoczowski, duchowy opiekun studentów, przedstawiciele władz samorządowych z wiceprezydentem Bogusławem Kośmiderem na czele oraz przedstawiciele współcześnie działającego Niezależnego Zrzeszenia Studentów.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
225	1	Nazwa pomnika	Raciborskiego Mariana (1863-1917), prof.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Ogrodzie Botanicznym UJ, ul. Kopernika 27; (dz. 2/2, ob. 53 Śródmieście; wł. Uniwersytet Jagielloński); Dz. II Grzegórzki
	5	Zlecniodawca. Fundator	Polskie Towarzystwo Botaniczne Oddział w Krakowie
	6	Autor Projektant	Tadeusz Błotnicki (1858-1928)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Uniwersytet Jagielloński
	9	Termin powstania	1937 r. (gips) / 1947 r. (odlew)
	10	Data odsłonięcia	21 września 1947 r.
	11	Formuła fundacji	drogą społecznych składek
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; granit- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,20 m
	14	Ogólny opis	Realistyczne, drobiazgowo opracowane popiersie, utrzymane w XIX konwencji, wąsatego mężczyzny we fraku. Rzeźba ustawiona na wąskiej podstawie i postumencie w formie graniastosłupa z polerowanego granitu. Na licu postumentu ryty napis: /MARIAN/ RACIBORSKI/ URODZONY DNIA 16 IX 1863 W BRZÓSTOWEJ/ W ZIEMI SANDOMIERSKIEJ/ 24 III 1917/ W ZAKOPANEM/. Pomnik ustawiony przy jednej z alejek obok fontanny, na tle zieleni.
	15	Nota historyczna	W 1937 r., w 20. rocznicę śmierci prof. Mariana Raciborowskiego, na terenie Ogrodu Botanicznego odsłonięto jego popiersie autorstwa Tadeusza Błotnickiego. Pierwotna, gipsowa rzeźba 10 lat później została zastąpiona wierną kopią odlaną w brązie ustawioną na nowym, granitowym postumencie. Nowy pomnik powstał

		inicjatywy Polskiego Towarzystwa Botanicznego i Komitetu Budowy Pomnika z profesorem Władysławem Szaferem na czele, drogą publicznych składek. W odsłonięciu pomnika uczestniczyli m.in.: prezes Towarzystwa Przyrodników im. M. Kopernika, prof. Kazimierz Sembrat, rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Franciszek Walter i przedstawiciele Towarzystwa.	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Ogród Botaniczn: A-575	
18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - dokumentacja konserwatorska	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
226	1	Nazwa pomnika	Rejtana Tadeusza (1742-1780)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	kompozycja rzeźbiarsko- architektoniczna, wieżyca z popiersiem
	4	Lokalizacja	na Skwerze prof. Władysława Bartoszewskiego, u zbiegu ulic Adama Asnyka, Łobzowskiej, Basztowej i Juliana Dunajewskiego; (dz. 180/4, ob. 19 Śródmieście; wł.. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, ZDMK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca Fundator	fundator prywatny Miasto Kraków
	6	Autor Projektant	Michał Zakrzewski- popiersie * Czesław Dźwigaj (1950-)- autorska pełna rekonstrukcja
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	2007 r.
	10	Data odsłonięcia	27 czerwca 1890 r. / 9 czerwca 2007 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja prywatna / dar; uchwałą Rady Miasta Kraków

	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- wieżyca, popiersie, tablice; granit- podstawa;
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 7 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie wysokiej, ażurowej, neogotyckiej wieżycy z popiersiem mężczyzny w stroju kontuszowym. U podstawy brązowa tablica z wypukłym napisem: / TADEUSZ/ REJTAN/ 1742-1780// oraz tabliczka fundacyjna. Ustawiony na niskiej, kamiennej podstawie, na specjalnie zaaranżowanym skwerze u zbiegu ulic.
	15	Nota historyczna	Pomnik upamiętniający posła nowogródzkiego Tadeusza Rejtana ofiarował w latach 80-tych XIX w. jego rodzina w darze Miastu Kraków. Monumentalna, żeliwna wieżyca została odlana w l. 50. XIX w. w warszawskiej odlewni Evans, Lilpop i Rau, a popiersie wykonał Michał Zakrzewski. Prawdopodobnie pomnik początkowo planowano ustawić w rodzinnej Hroszówce, co zostało uniemożliwione z przyczyn politycznych. Bardzo długo trwały rozmowy dotyczące daru, formy i lokalizacji pomnika. Ostatecznie pomnik uroczystie odsłonięto 27 czerwca 1890 r., wywołując wiele dyskusji. W 1946 r. na skutek wielkiej wichury wieżyca została zdemontowana, a popiersie Rejtana przekazane do krakowskiego Muzeum Narodowego. Po latach, pojawiła się idea odbudowania pomnika Rejtanowi, której inicjatorem było Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie. Pomnik, uchwałą Rady Miasta Krakowa, został zrekonstruowany przez Czesława Dźwigaję i oficjalnie odsłonięty w ramach obchodów 750-lecia Miasta Krakowa, 9 czerwca 2007 r.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	UCHWAŁA NR CXI/1115/06 Rady Miasta Krakowa z dnia 7 czerwca 2006 r. w sprawie wzniesienia, przy Plantach u zbiegu ulic Basztowej i Adama Asnyka, pomnika posła na Sejm Polski 1773 roku - Tadeusza Rejtana.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
227	1	Nazwa pomnika	Rejtana Tadeusza (1742-1780)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11 - w alei od strony ul. Reymonta; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana);

		Dz. V Krowodrza
5	Zleceniodawca. Fundator	dr Henryk Jordan (1942-1907)
6	Autor Projektant	Michał Korpala (1854-1915)
7	Wykonawca	Michał Korpala
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	1901 r. ?
10	Data odsłonięcia	1901 r.?
11	Formuła fundacji	dr Henryka Jordana
12	Materiał. Technika wykonania	marmur- popiersie, kamień- postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
14	Ogólny opis	Realistyczne popiersie mężczyzny z sumiastym wąsem i podgoloną głową, w kontuszu. Rzeźba ustawiona na wąskiej podstawie z rytym napisem: /TADEUSZ REYTAN/ oraz na prostym, prostopadłościennym postumencie w jednej z parkowych alei.
15	Nota historyczna	<p>Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską idę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki.</p> <p>Pomnik Tadeusza Rejtana było jednym z pierwszych ufundowanych przez dr Jordana pomników przed 1901 r. r.</p> <p>* Tadeusz Rejtan (20.08.1742, Hruszówka-8.08.1780, tamże)- polski szlachcic kresowy; poseł nowogródzki na Sejm Rozbiorowy w Warszawie w 1773 r.</p>
16	Stan zachowania	dobry- zabrudzenia kamienia
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579

	18	Spis istniejącej dokumentacji	- „Biała Karta” – oprac. M. Dubińska, 1985 r. - Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - akta konserwatorskie
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
228	1	Nazwa pomnika	Rektorom pierwszym Wyższego Studium Handlowego – Akademii Handlowej, Wyższej Szkoły Ekonomicznej, Akademii Ekonomicznej, Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	kompozycja rzeźbiarska
	4	Lokalizacja	na terenie Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, ul. Rakowicka 27; (wł. Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie); Dz. II Grzegórzki
	5	Zlecniodawca Fundator	Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie Gorażdzie Cement S.A., Zakład Walcowniczy Profil S.A.
	6	Autor Projektant	Jerzy Nowakowski (1947-)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
	9	Termin powstania	2005 r.
	10	Data odsłonięcia	2005 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja okolicznościowa
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz;
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
	14	Ogólny opis	Kompozycja rzeźbiarska odlana w brązie w kształcie kuli/ globu na smukłym, integralnym postumencie / nodze. Kula z jednej strony „rozkrojona” - w jej

		wnętrzu widać kostki z wypukłymi napisami: / WSH/ 1925//, /AH/1938//, /WSE/ 1959//, /AF/ etc. Na podstawie / nodze wypukłymi literami napis: / PIERWSI REKTORZY/ WSH/ AH ARNOLD BOLLAND/ WSE STEFAN GRZYBOWSKI/ AE ANTONI FAJFEREK/ UEK RYSZARD BOROWIECKI//; z drugiej strony sponsorzy oraz autor: / JERZY NOWAKOWSKI/. Kompozycja ustawiona na dziedzińcu, pomiędzy budynkami uniwersyteckimi.	
15	Nota historyczna	W 2005 roku uczelnia zorganizowała konkurs rzeźbiarski na „artystyczną trawestacją 80-letniej historii Akademii Ekonomicznej w Krakowie”. W konkursie udział wzięło 39 artystów; II nagrodę zdobyła praca „Historia” Jerzego Nowakowskiego. Została ona zrealizowana dla upamiętnienia jubileuszu na dziedzińcu Uniwersytetu. Na jej powierzchni artysta uwiecznił nazwiska pierwszych rektorów i zmieniające się nazwy uczelni na przestrzeni lat.	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji		
19	Zdjęcia pogładowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
229	1	Nazwa pomnika	Reymanowi Henrykowi (1897-1963)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	kompozycja przestrzenna, architektoniczna z tablicą
	4	Lokalizacja	koło stadionu TS Wisła, przy skrzyżowaniu ul. Reymana i Reymonta; (dz. 195/3, ob. 12 Krowodrza; wł. Gmina Miejska Kraków); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca. Fundator	Towarzystwo Sportowe Wisła
	6	Autor Projektant	prof. dr Wiktor Zin (1925-2007), mgr inż. arch. Adam Koczur, mgr. inż. arch. Jacek Budyn
	7	Wykonawca	Kombinat Kamienia Budowlanego „KAMBUD” w Krakowie
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1976 r.

	10	Data odsłonięcia	16 grudnia 1976 r
	11	Formuła fundacji	w czynie społecznym
	12	Materiał. Technika wykonania	granit- pomnik; czarny marmur- tablica pamiątkowa; brąz- liternictwo
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 4m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie przestrzennego, rzeźbiarsko opracowanego płaskiego, pionowo ustawionego bloku granitu ze ściętym górnym narożem i wyrwą na 1/3 wysokości. W „wyrwie” umieszczona marmurowa tablica z napisem z nakładanych liter: po stronie lewej- / HENRYK REYMAN/ 1897-1963//; po stronie prawej- / ZASŁUŻONY DZIAŁACZ/ POLSKIEGO SPORTU/ HONOROWY PREZES/ GTS "WISŁA"/ WYBITNY PIŁKARZ,/ KAPITAN/ DRUŻYNY NARODOWEJ/ NA OLIMPIADĘ 1924 R. W PARYŻU./ ŻYŁ DLA CHWAŁY / POLSKIEGO SPORTU/ JEST WZOREM DLA MŁODYCH POKOLEŃ//. Pomnik ustawiony na niskiej, kamiennej podstawie.
	15	Nota historyczna	10 lat po śmierci Henryka Reymana, w 1973 r. Miasto Kraków podjęło decyzję o upamiętnieniu postaci cenionego sportowca poprzez nadanie jego imienia jednej z krakowskich ulic. Trzy lata później, przy ul. Reymana, Towarzystwo Sportowe Wisła ufundowało pomnik ku czci tego najwybitniejszego piłkarza TS Wisła. Monument przez lata zaniedbany, w 2008 r. został odrestaurowany staraniem Stowarzyszenia Kibiców Wisły Kraków.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	 	
230	1	Nazwa pomnika	Robotnikom i żołnierzom poległym 6 XI 1923 r. w powstaniu krakowskim
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	stela/tablica

4	Lokalizacja	na Cmentarzu Rakowickim, w kw. XVII ul. Rakowicka 26; (dz. 144, ob. 7 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. I Stare Miasto
5	Zleceniodawca Fundator	
6	Autor Projektant	
7	Wykonawca	
8	Właściciel	
9	Termin powstania	1924
10	Data odsłonięcia	9 listopada 1924 r.
11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	granit?- płyta
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,50 m
14	Ogólny opis	Prosta, polerowana granitowa płyta o nieregularnych krawędziach, ustawiona na niskiej podstawie. Na płycie ryty, złożony napis: / W DNIU 6 LISTOPADA 1923 R./ W POWSTANIU KRAKOWSKIM POLEGLI/ W WALCE O WOLNĄ LUDOWĄ POLSKĘ//; poniżej nazwiska w dwóch kolumnach: / SKOCZEŃ STANISŁAW/ GONDUR WOJCIECH/ SIKORA WOJCIECH/ NOWAK JÓZEF/ KSIĄŻEK ŁUKASZ/ SIKORSKI ANDRZEJ/ BOMBAL EDMUND/ STANCLIK JÓZEF/ ORZECZOWSKI IGNACY/ OCHOJNA MATEUSZ/ BIGOSIŃSKI ANTONI//; na dole: / ROBOTNICY I ŻOŁNIERZE KRAKOWSCY ZASŁUŻYLI SOBIE NA/ WIECZNĄ PAMIĘĆ I CZEŚĆ LUDU PRACUJĄCEGO. UCZYNIŁI/ ONI POTĘŻNY KROK NAPRZÓD KU WYZWOLENIU POLSKI ROBOTNICZEJ/ I CHŁOPSKIEJ Z KAJDAN KAPITAŁU I OBSZARNICTWA//. Pomnik ustawiony na niewielkim, ogrodzonym kamiennymi słupkami, kratą i łańcuchem placu, nad mogiłami poległych.
15	Nota historyczna	Pomnik upamiętniający poległych podczas zbrojnych starć z policją i wojskiem w Krakowie 6 listopada 1923 r. Trudna, powojenna sytuacja w kraju - hiperinflacja, kryzys gospodarczy, drastyczne podwyższenie podatków przez rząd W. Witosy, wywołało szereg strajków. Jeden z nich w Krakowie został brutalnie stłumiony. Zginęło wówczas kilkunastu robotników, kilku cywili i tyle samo osób po stronie wojska.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Cmentarz Rakowicki: A-584

	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
231	1	Nazwa pomnika	Robotnikom poległym w starciach z Policją w czasie strajku w PZG Semperit i manifestacji 23 III 1936 r.
	2	Inne nazwy	Pomnik Poległych Robotników Semperitu podczas starć 23 marca 1936 r.
	3	Forma	głaz z tablicą
	4	Lokalizacja	na Plantach, w Ogrodzie „Dworzec”, naprzeciwko bud. ul. Basztowa 22 (Śródmieście, wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca. Fundator	społeczeństwo i Rada Miasta Krakowa
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	
	10	Data odsłonięcia	
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	wapień; marmur- tablica;
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,50 m
	14	Ogólny opis	Pomnik martyrologiczny w formie naturalnego głazu z tablicą inskrypcyjną z czarnego marmuru z rytym, złożonym napisem: / PAMIĘCI ROBOTNIKÓW KRAKOWA/ UCZESTNIKÓW MANIFESTACJI/ ZORGANIZOWANEJ PRZEZ ZWIĄZKI ZAWODOWE/ POLEGŁYCH W STARCIU Z POLICJĄ/ W DNIU 23 MARCA 1936 ROKU/ JÓZEF CIEŚLIK/ JAN JĘDRYGAS/ JANINA KRASICKA/ ANDRZEJ PROC/ JAN SZWED/ JAN SZYBIAK/ PIOTR WRONA/ ANTONI ŻŁOBIŃSKI/ SPOŁECZEŃSTWO I RADA

			MIASTA KRAKOWA//. Głaz ustawiony obok pamiątkowego krzyża z napisem: / OFIAROM KOMUNISTYCZNEJ PROWOKACJI// postawionego w 1989 r.
	15	Nota historyczna	Pomnik upamiętnia ofiary strajku i zamieszek pod Urzędem Wojewódzkim w 1936 r. Podczas starć z policją zginęli krakowscy robotnicy, a wśród nich pracownicy zakładów Semperit,
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
232	1	Nazwa pomnika	Robotnikom poległym w starciach z Policją w czasie strajku w PZG Semperit i manifestacji 23 III 1936 r.
	2	Inne nazwy	Pomnik robotników Semperitu
	3	Forma	pomnikowa kompozycja architektoniczna
	4	Lokalizacja	w kw. LIV wsch., na Cmentarzu Rakowickim, ul. Rakowicka 26; (dz. 144, ob. 7 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca Fundator	
	6	Autor Projektant	Maria Jarema (1908-1958)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1951 r.
	10	Data odsłonięcia	1951 r.
	11	Formuła fundacji	

	12	Materiał. Technika wykonania	wapień ?- elementy pomnika; brąz- liternictwo
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m, dł.: ok. 4 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie przestrzennej kompozycji na betonowej podstawie, zbudowanej ze schodów opartych o lewy bok tablicy/ kamiennego prostopadłościanu z płaskorzeźbionym medalionem z symbolem PPS-u (dwie ręce trzymające młot) i rytym napisem: /ŻYCIE PRZEMIJA/ WIECZNY JEST LUD/ I JEGO SPRAWA/ ROBOTNIKOM POLEGŁYM 23 MARCA 1936/ W MIŁOŚCI I WDZIĘCZNOŚCI GROBOWIEC TEN WZNOSI/ PROLETARYAT KRAKOWA//. Na krawędziach stopni pomnika ryte nazwiska poległych: /JÓZEF CIEŚLIK/, /JAN JĘDRYGAS/, /JANINA KRASICKA/, /ANDRZEJ PROC/, /JAN SZWED/, /JAN SZYBIAK/, /PIOTR WRONA/, /ANTONI ŻŁOBIŃSKI/. Przed pomnikiem leżąca tablica z napisem z nakładanych liter: /POLEGŁYM/ ZA SPRAWĘ/ KLASY ROBOTNICZEJ/ 1936 – 1951// oraz kamienny znicz.
	15	Nota historyczna	Pomnik uczestników jednodniowego strajku 23 marca 1936 r. w Polskich Zakładach Gumowych „Semperit”. Uznany za nielegalny został krwawo stłumiony. * 21-23 marca 1936 r. z powodu kryzysu gospodarczego i wprowadzenia przez rząd podatku dochodowego w całym kraju wybuchły liczne strajki, w tym w Krakowie m.in. w Fabryce Czekolady „Suchard” i w „Sempericie”.
	16	Stan zachowania	wymaga konserwacji
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Cmentarz Rakowicki: A-584
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
233	1	Nazwa pomnika	Sapiehy Adama Stefana (1867-1951), ks. kard.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	figura na postumencie
	4	Lokalizacja	przed Bazyliką pw. św. Franciszka z Asyżu i Pałacem Biskupim, ul. Franciszkańska 2; Dz. I Stare Miasto

5	Zleceniodawca. Fundator	kardynał Karol Wojtyła
6	Autor Projektant	August Zamoyski (1893-1970)
7	Wykonawca	uczeń Augusta Zamoyskiego
8	Właściciel	
9	Termin powstania	1971 r.
10	Data odsłonięcia	7 maja 1976 r.
11	Formuła fundacji	dar
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- figura, liternictwo; granit- postument, podstawa
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 3m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie całopostaciowej figury kardynała na postumencie. Syntetycznie wyobrażona postać ze złożonymi w geście modlitwy i zadumy, dłońmi na piersi i pochyloną głową. Rzeźba ustawiona na granitowym, rzeźbiarsko opracowanym postumencie, na trawniku obok zachodniego wejścia do Bazyliki oo. Franciszkanów, w pobliżu Pałacu Biskupów Krakowskich. Na licu postumentu napis z nakładanych liter: /MODLITWA/ W CIEMNĄ NOC/ OKUPACJI/ KARDYNAŁ/ ADAM STEFAN SAPIEHA/ 1876-1951//.
15	Nota historyczna	<p>W związku ze zbliżającą się 25. rocznicą śmierci metropolity krakowskiego kard. Stefana Sapiehy, ówczesny metropolita Karol Wojtyła na początku 1976 r. ogłosił przygotowania do rocznicowych obchodów, połączonych z odsłonięciem pomnika. Z przyczyn politycznych i napiętej wówczas sytuacji pomiędzy Kościołem a władzami państwowymi, budowa monumentu, nadzorowana przez notariusza Kurii Metropolitalnej- ks. Bronisława Fidelusa, była znacząco utrudniona. Pomimo tego, udało się dotrzymać planowanej pierwotnie daty i 7 maja 1976 r. Karol Wojtyła uroczystie odsłonił pomnik Kardynała. Główna część uroczystości, która zgromadziła blisko 3,5 tysiąca wiernych, odbyła się w kościele oo. Franciszkanów.</p> <p>Krakowski pomnik jest jedną z replik rzeźby autorstwa Augusta Zamoyskiego, która początkowo nie miała docelowo być pomnikiem, lecz rzeźbiarskim studium modlitwy („<i>La prière</i>”). Artysta, w l. 1968-1969 pracował nad kilkoma wersjami- była to stania praca rzeźbiarza. „Franciszkański” odlew powstał już po śmierci artysty i został ofiarowany w 1971 r. do Katedry Wawelskiej. Metropolita Krakowski podjął jednak decyzję o ustawieniu jej przed Pałacem Biskupim w przestrzeni publicznej.</p> <p>* Stefan Sapieha (14.05.1957, Krasieczyn – 23.07.1951, Kraków) – arcybiskup metropolita krakowski, kardynał, duszpasterz, nazywany Księciem Niezłomnym.</p>
16	Stan zachowania	dobry

	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
234	1	Nazwa pomnika	Sapiehy Adama Stefana (1867-1951), ks. kard.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy alei parku; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca Fundator	Komitet Obywatelski Miasta Krakowa
	6	Autor Projektant	Jan Siek (1936-2018)
	7	Wykonawca	Artystyczna Odlewnia Piotra Piszczkiewicza
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
	9	Termin powstania	2001 r.
	10	Data odsłonięcia	23 lipca 2001 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; piaskowiec- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
	14	Ogólny opis	Realistyczne popiersie zadumanego kapłana z krzyżem na piersiach, na prostopadłościennym postumencie z rytym napisem na licu: / 1867/ 1951/ KSIĄŻE/ KARDYNAŁ/ ADAM STEFAN/ SAPIEHA// i dwustopniowej

			podstawie. Pomnik ustawiony w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” w alei parku od strony Oleandrów i Błoni. Obok niska tabliczka z biogramem.
15	Nota historyczna		<p>Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską ideę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki.</p> <p>Pomnik powstał w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” dla upamiętnienia 50. rocznicy śmierci „Księcia Niezłomnego”. W uroczystości odsłonięcia pomnika uczestniczyli m.in.: ks. Kardynał Franciszek Macharski, wnuczka brata kardynała Maria Osterwa- Czekał, przewodniczący Komitet Obywatelski Miasta Krakowa Bolesław Kosior.</p>
16	Stan zachowania		dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		Park: A-579
18	Spis istniejącej dokumentacji		- materiały Towarzystwa
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)		<p>Foto E. Lang</p>
235	1	Nazwa pomnika	Siedzikówny Danuty (1928-1946), ps. Inka
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy alei parku prowadzącej w kierunku al. 3 Maja; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza

5	Zleceniodawca. Fundator	anonimowa mieszkanka Krakowa
6	Autor Projektant	Leszek Kruczek (1953-), ks. salezjanin SDB
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
9	Termin powstania	2010 r.
10	Data odsłonięcia	17 września 2010 r.
11	Formuła fundacji	fundacja prywatna
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; piaskowiec- postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
14	Ogólny opis	Popiersie młodej dziewczyny z torbą-apteczką, na prostopadłościennym postumencie z rytym napisem na licu: / <i>Zachowałam się/ jak trzeba/ DANUTA/ SIEDZIKÓWNA/ INKA/ 1928-1946//</i> i dwustopniowej podstawie. Pomnik usytuowany w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” w alei parku biegnącej w kierunku al. 3 Maja. Obok niska tabliczka z biogramem.
15	Nota historyczna	<p>Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską idę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki.</p> <p>Pomnik powstał z inicjatywy Kazimierza Cholewy w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku”. W uroczystości odsłonięcia pomnika uczestniczyli m.in.: wuj „Inki” żołnierz AK Brunon Tymiński, córka zmarłego w katastrofie smoleńskiej gen. broni Włodzimierza Potasińskiego, Aleksandra Potasińska, przedstawiciel dowódcy 2 Korpusu Zmechanizowanego płk Marek Szczudliński.</p>
16	Stan zachowania	dobry

	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- UCHWAŁA NR C/1349/10 RADY MIASTA KRAKOWA z dnia 12 maja 2010 r. budowy pomników upamiętniających postacie: Ks. Zdzisława Peszkowskiego, Danuty Siedzikówny "INKI", Andrzeja Małkowskiego. - materiały Towarzystwa
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
236	1	Nazwa pomnika	Sienkiewicza Henryka (1846-1916)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy alei parku prowadzącej w kierunku al. 3 Maja; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca Fundator	Amelia i Ryszard Wojsznisowie z Krakowa
	6	Autor Projektant	Józef Opala (-), absolwent warszawskiej ASP
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
	9	Termin powstania	2016 r.
	10	Data odsłonięcia	8 czerwca 2016 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja prywatna
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; piaskowiec- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m

	14	Ogólny opis	Popiersie eleganckiego mężczyzny na prostopadłościennym postumencie z rytym napisem na licu: / HENRYK/ SIENKIEWICZ/ 1846-1916// i dwustopniowej podstawie. Pomnik usytuowany w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” w alei parku biegnącej w kierunku al. 3 Maja. Obok niska tabliczka z biogramem.
	15	Nota historyczna	<p>Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską ideę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki.</p> <p>Odsłonięte w 2016 r. popiersia dwóch pisarzy: Z. Kossak-Szczuckiej i H. Sienkiewicza (w ramach Roku Sienkiewicza), były ostatnimi fundacjami tworzącymi parkową „Galerię Wielkich Polaków XX wieku”. W uroczystości odsłonięcia udział wzięli m.in.: o. Jerzy Pająk i Wojciech Kolarski, minister w Kancelarii Prezydenta RP, który wręczył inicjatorowi Galerii, Kazimierzowi Cholewie, Złoty Krzyż Zasługi.</p>
	16	Stan zachowania	dobry;
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
237	1	Nazwa pomnika	Sikorskiego Władysława (1881-1943), gen.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	przed Zespołem Szkół Mechanicznych nr 3 im. gen. Władysława Sikorskiego w Krakowie, os. Szkolne 37 (od strony Al. Solidarności);

		(dz. 118, ob. 45 Nowa Huta; wł.: Skarb Państwa/ Gmina Miejska Kraków; trwały zarząd: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie/ ZSM nr. 3 w Krakowie); Dz. XVIII Nowa Huta
5	Zleceniodawca. Fundator	Zespół Szkół Mechanicznych nr 3 im. gen. Władysława Sikorskiego w Krakowie
6	Autor Projektant	Bogusz Salwiński (1948-), prof. ASP
7	Wykonawca	odlew popiersia wykonali w czynie społecznym pracownicy Zakładu Mechaniczno-Odlewniczego Huty im. Lenina
8	Właściciel	
9	Termin powstania	1982 r.
10	Data odsłonięcia	23 października 1982 r.
11	Formuła fundacji	Fundacja okolicznościowa
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie, granit- okładzina, beton- popiersie, brąz- liternictwo
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 2 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie masywnego, brązowego popiersia W. Sikorskiego w stroju generalskim na prostym, prostopadłościennym, betonowym postumencie z okładziną granitową. Na licu postumentu nakładane litery: /GENERAL/ WŁADYSŁAW/ SIKORSKI/. Pomnik, zwrócony w kierunku Al. Solidarności, ustawiony przed budynkiem szkoły na niewielkim skwerze otoczonym żywopłotem i drzewami, do którego prowadzi chodnik.
15	Nota historyczna	<p>W 1981 r., w 100. rocznicę urodzin gen. Władysława Sikorskiego, władze państwowe podjęły decyzję o sprowadzeniu z Anglii do Polski, na Wzgórze Wawelskie prochów generała. W ramach organizacji tego wydarzenia Przewodniczący Krakowskiego Komitetu Organizacyjnego, prof. Mieczysław Klimaszewski, ówczesny rektor UJ, zwrócił się do Kuratora Oświaty Zdzisława Marskiego z prośbą o wytypowanie szkoły, która przyjąłaby imię gen. Władysława Sikorskiego. Wybór padł na Zespół Szkół Mechanicznych nr 3 w Krakowie, na os. Szkolnym 37. Do prac szkolnego Komitetu Organizacyjnego z dyrektorem Jerzym Bargiełą na czele, zostali włączeni wszyscy nauczyciele i uczniowie. Wraz z nadaniem szkole imienia, postanowiono ufundować pomnik na skwerze przed szkołą oraz tablicę pamiątkową na ścianie frontowej budynku. Pomnik powstał w czynie społecznym. Materiał na popiersie- metal kolorowy, a według prasy „tonę brąz” zebrali uczniowie, a materiał na cokół- beton i zbrojenie przekazali pracownicy nowohuckiego Transbudu. Popiersie, zaprojektowane przez Bogusza Salwińskiego z krakowskiej ASP, wykonali społecznie pracownicy Zakładu Mechaniczno-Odlewniczego Huty im. Lenina.</p> <p>23 października 1982 r. odbyła się uroczystość nadania imienia szkole oraz odsłonięcie pomnika i tablicy pamiątkowej, w której uczestniczyli liczni kombatanci– żołnierze Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie z płk ks. Adamem</p>

		<p>Studzińskim, kombatanci Armii Krajowej, kurator oświaty Zdzisław Marski oraz władze dzielnicy.</p> <p>Z powodów politycznych ostatecznie nie doszło w tym czasie do sprowadzenia prochów generała, a przez kolejne lata nowohucka szkoła była jedyną szkołą średnią w Polsce nosząca imię gen. Władysława Sikorskiego.</p> <p>* Władysław Eugeniusz Sikorski (ur. 20.05.1881, Tuszów Narodowy - zm. 4.07.1943, Gibraltar)- generał Wojska Polskiego, premier i minister spraw wojskowych II Rzeczypospolitej, Naczelnny Wódz Polskich Sił Zbrojnych i premier Rządu RP na uchodźstwie podczas II wojny światowej.</p>	
16	Stan zachowania		
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji		
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>	
238	1	Nazwa pomnika	Sikorskiemu Władysławowi (1881-1943), gen.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	kompozycja przestrzenna, architektoniczna
	4	Lokalizacja	przy kościele garnizonowym pw. św. Agnieszki, ul. Dietla 30; (dz. 140, 141/3, ob. 3 Śródmieście; wł. Skarb Państwa, użytkowanie: Ministerstwo Obrony Narodowej); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca Fundator	fundacja prywatna -żołnierza AK
	6	Autor Projektant	Piotra Świstak (-)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Skarb Państwa
	9	Termin powstania	1990 r.
	10	Data odsłonięcia	1990 r.

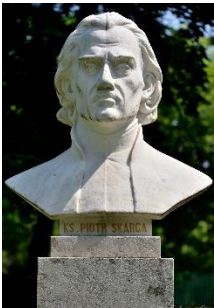
	11	Formuła fundacji	fundacja prywatna
	12	Materiał. Technika wykonania	marmur- popiersie; lastrico- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 3 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie przestrzennej formy architektonicznej na kwadratowej, niskiej podstawie. Na czworobocznym cokole ustawiona kompozycja złożona z trzech prostokątnych płyt tworzących formę bramy - dwie ustawione pionowo, ukośnie w niewielkiej odległości od siebie, na nich położona krótsza. Szczyt wieńczy odlany w brązie orzełek legionowy w glorii. Pośrodku górnej płyty płaskorzeźbione popiersie generała w profilu. Na pionowych płytach rytu, złożone napisy (po stronie lewej w języku polskim, po stronie prawej w języku angielskim) oraz godło Polski i Anglii: /Ś + P/ GENERAL BRONI INŻ./ WŁADYSŁAW EUGENIUSZ SIKORSKI/ PATRIOTA POLITYK ŻOŁNIERZ/ BYŁY PREMIER RZĄDU POLSKIEGO NA EMIGRACJI/ NACZELNY WÓDZ SIŁ ZBROJNYCH CZASU WOJNY/ BOHATER II WOJNY ŚWIATOWEJ/ UR. 20 MAJA 1881 W TARNOPOLU/ ZGINĄŁ W KATASTROFIE LOTNICZEJ/ W GIBRALTARZE 4 LIPCA 1943/ W 30 ROCZNICĘ TRAGICZNEJ ŚMIERCI/ DLA NARODU POLSKIEGO/ WIERNY JEGO PAMIĘCI/ BOJOWNIK MIĘDZYNARODOWEGO RUCHU OPORU/ ŻOŁNIERZ ARMII KRAJOWEJ//. Poniżej na cokole dodatkowa tabliczka: /ODNOWIONO I PONOWNIE/ POSTAWIONO STARANIEM/ TOWARZYSTWA PAMIĘCI NARODOWEJ IM. PIERWSZEGO/ MARSZAŁKA POLSKI/ JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO/ W KRAKOWIE VIII 1980//. Pomnik postawiony na zewnętrznym placu kościoła, na tle ściany.
	15	Nota historyczna	
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
239	1	Nazwa pomnika	Skargi Piotra (1536-1612), ks.
	2	Inne nazwy	

3	Forma	kolumna, figura na postumencie
4	Lokalizacja	na pl. św. Marii Magdaleny; (dz. 603/1, 603/2 i inne, ob. 5 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZDMK); Dz. I Stare Miasto
5	Zleceniodawca. Fundator	Arcybractwo Miłosierdzia i Starszy Bractwa Zbigniew Chojnacki
6	Autor Projektant	Czesław Dźwigaj (1950-)
7	Wykonawca	firma kamieniarska „Sumex” - kolumna
8	Właściciel	wł. Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	2001 r.
10	Data odsłonięcia	12 maja 2001 r.
11	Formuła fundacji	fundacja prywatna
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- figura, tablice; granit- kolumna, podstawa
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 6 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie wysokiej, granitowej kolumny z odlaną w brązie wyszczerbioną bazą i stylizowanym kapitelem kompozytowym. Ustawiony na stożkowej podstawie-podwyższeniu wyłożonej drobną kostką granitową. Na abakusie kapitelu brązowa figura w skali zbliżonej do naturalnej (1:1), przedstawiająca pochylonego ku widzowi kapłana w sutannie i stule, z krzyżem za pasem i księgą w uniesionej ręce. Na kolumnie ryty, złożony napis: /X. PIOTR/ SKARGA SJ/ 1536-1612//. Na bazie grawerowana inskrypcja: / KS. PIOTR SKARGA-PAWESKI S.J./ WIELKI KAPŁAN I PATRIOTA, AUTOR „KAZAŃ SEJMOWYCH”/ ZAŁOŻYCIEL ARCYBRACTWA MIŁOSIERDZIA, STARANIEM KTÓREGO POMNIK TEN WZNIESIONO/ W MILLENNIUM BISKUPSTWA KRAKOWSKIEGO I W ROKU WIELKIEGO JUBILEUSZU CHRZEŚCIJAŃSTWA/ KIEDY NA STOLICY PIOTROWEJ ZASIADAŁ JAN PAWEŁ II – PAPIEŻ Z RODU POLAKÓW, CZŁONEK ARCYBRACTWA MIŁOSIERDZIA/ ANNO DOMINI 2000//. Pomnik ustawiony na podwyższeniu będącym zarysem fundamentów dawnego kościoła Marii Magdaleny, zwrócony w kierunku ul. Grodzkiej i kościoła św. Piotra i Pawła.
15	Nota historyczna	Idea pomnika narodziła się w 1999 r. Jego inicjatorem było Arcybractwo Miłosierdzia chcąc w ten sposób uczcić zasłużonego Jezuitę, związanego z ważną dla Krakowa działalnością charytatywną. Fundacji patronował Komitet Honorowy złożony z wybitnych osobistości Krakowa. W jego odsłonięciu uczestniczył ówczesny Prezydent miasta Krakowa Andrzej Gołaś i kard. Franciszek Macharski. Kolumna, nawiązująca swoją formą do warszawskiej

		<p>Kolumny Zygmunta, stanęła na pl. Marii Magdaleny, zaprojektowanym w drodze konkursu w 1995 r. przez Józefa Białasika i Michała Szymanowskiego. Wybór miejsca nie był przypadkowy - bliskość kościoła Jezuitów św. Piotra i Pawła, w którym pochowany jest ks. Skarga oraz Wawelu, z którym był związany jako kaznodzieja dynastii Wazów. Jego lokalizacja wywołała jednak kontrowersję, ze względu na fakt, że projekt placu nie przewidywał żadnych dodatkowych dominujących elementów. Wokół fundacji rozgorzała, trwająca do dziś gorąca dyskusja dotycząca estetycznej formy pomnika, jego lokalizacji i formy fundacji (zarzucano autorowi brak koniecznych zgód na budowę). Przeciwno pomnikowi występowało m.in. Stowarzyszenie Historyków Sztuki, Związek Polskich Artystów Plastyków i Stowarzyszenie Architektów Polskich, a w jego obronie, Stowarzyszenie Kultury Chrześcijańskiej im. ks. Piotra Skargi. W 2001 rzeźba zwyciężyła w plebiscycie Archi-Szopa dla najgorszej budowli Krakowa. W mediach wciąż powraca idea przeniesienia pomnika w inne miejsce, jak pobliski dziedziniec Collegium Broscianum przy kościele św. Piotra i Pawła.</p> <p>* Piotr Skarga (1536-1612), ks. jezuita, kaznodzieja nadworny dynastii Wazów, teolog filantrop- założyciel Banku Pobożnego i Arcybractwa Miłosierdzia, rektor Uniwersytetu Wileńskiego, autor „Kazań Sejmowych”</p>	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji		
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>	
240	1	Nazwa pomnika	Skargi Piotra (1536-1612), ks.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w alei od strony ul. Reymonta; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
	5	Zleceniodawca Fundator	dr Henryk Jordan (1942-1907)
	6	Autor Projektant	Alfred Daun (1854-1922)

7	Wykonawca	Alfred Daun
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	1889 r. ?
10	Data odsłonięcia	1889 r.
11	Formuła fundacji	Fundacja dr Henryka Jordana
12	Materiał. Technika wykonania	marmur- popiersie, kamień- postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
14	Ogólny opis	Realistyczne popiersie długowłosego mężczyzny w sutannie. Rzeźba ustawiona na wąskiej podstawie z rytym napisem: /KS. PIOTR SKARGA/ oraz na prostym, prostopadłościennym postumencie w jednej z parkowych alei.
15	Nota historyczna	<p>Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską idę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki.</p> <p>Pomnik Piotra Skargi było jednym z pierwszych ufundowanych przez dr Jordana pomników po 1898 r. r.</p> <p>* Piotr Skarga (2.02.1536, Grójec – 27.09.1612, Kraków)- polski jezuita, pisarz, teolog, kaznodzieja związany z dworem dynastii Wazów</p>
16	Stan zachowania	dobry- zabrudzenia kamienia
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579
18	Spis istniejącej dokumentacji	<ul style="list-style-type: none"> - „Biała Karta” – oprac. M. Dubińska, 1985 r. - Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - akta konserwatorskie

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	
		<i>Foto E. Lang</i>	
241	1	Nazwa pomnika	Wydarzeniom z historii Parafii pw. Matki Bożej Częstochowskiej i bł. W. Kadłubka oraz klasztoru cystersów w Krakowie-Nowej Hucie
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	głaz z tablicą
	4	Lokalizacja	na zieleńcu, na terenie kościoła pw. Matki Bożej Częstochowskiej, os. Szklane Domy 7; (dz. 206/2, ob. 45 Nowa Huta; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM?); Dz. XVIII Nowa Huta
	5	Zleceniodawca. Fundator	
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	
	9	Termin powstania	
	10	Data odsłonięcia	
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	wapień- głaz; metal- tablica
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 1,20 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie naturalnego nieobrobionego głazu wapiennego z niewielką tablicą z kalendarium - najważniejszymi datami w historii kościoła.
	15	Nota historyczna	
	16	Stan zachowania	dobry

	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
242	1	Nazwa pomnika	Skłodowskiej-Curie Marii (1867-1934), prof.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy alei parku; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca Fundator	Komitet Budowy Pomników Wielkich Polaków XX wieku z Kazimierzem Cholewą, Fundacja dla Uniwersytetu Jagiellońskiego z rektorem prof. dr hab. Franciszkiem Ziejką, firma „Jadar”, Zakład Gospodarki Komunalnej w Krakowie.
	6	Autor Projektant	Piotr Ochelski (-)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
	9	Termin powstania	2004 r.
	10	Data odsłonięcia	16 października 2004 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; piaskowiec- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m

	14	Ogólny opis	Popiersie kobiety na prostopadłościennym postumencie z rytym napisem na licu: / MARIA/ SKŁODOWSKA/ CURIE/ 1867-1934// i dwustopniowej podstawie. Pomnik ustawiony w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” w alei parku od strony Oleandrów i Błoni. Obok niska tabliczka z biogramem.
	15	Nota historyczna	Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską ideę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki. Pomnik powstał w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” dla upamiętnienia 70. rocznicy niezwyklej uczonej. Jest to drugi po Warszawie pomnik Skłodowskiej. W uroczystości odsłonięcia pomnika uczestniczyli m.in.: przedstawiciele Uniwersytetu Jagiellońskiego z rektorem prof. Franciszkiem Ziejką i Instytutu Fizyki Jądrowej Polskiej Akademii Nauk, przedstawiciele władz miasta, województwa, placówek konsularnych w Krakowie, oraz studenci UJ.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- materiały Towarzystwa
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
243	1	Nazwa pomnika	Skrzyneckiego Piotra (1930-1997)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	pomnik figuralny
	4	Lokalizacja	przed kawiarnią Vis a vis, Rynek Główny 29; (dz. 580/3, ob. 1 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków); Dz. I Stare Miasto

5	Zleceniodawca. Fundator	Zbigniew Preisner, Władysław Bartoszewicz
6	Autor Projektant	prof. Krystyna Borkowska-Niemojewska (1923-2016)- portret i Łukasz Niemojewski- absolwent krakowskiej ASP
7	Wykonawca	Mariusz Wasilewski -odlew
8	Właściciel	
9	Termin powstania	2000 r.
10	Data odsłonięcia	28/29.06.2000 r.
11	Formuła fundacji	fundacja prywatna
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- figura
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok.: 1,5 m
14	Ogólny opis	Pomnik- rzeźba w naturalnej skali 1:1 kawiarnianego stolika z siedzącą przy nim, nad filiżanką kawy, postacią brodatego mężczyzny w kapeluszu. Rzeźba ustawiona bezpośrednio na ziemi, obok wejścia do kawiarni „Vis a Vis”.
15	Nota historyczna	Idea stworzenia pomnika dla legendarnego twórcy Piwnicy pod Baranami narodziła się wśród Piwniczian już w 1999 r., kiedy rozpoczęto na ten cel zbiórkę funduszy. Ostatecznie nietypowy pomnik ufundował rok później Zbigniew Preisner, kompozytor związany z Piwnicą i Władysław Bartoszewicz. Rzeźba upamiętnia zarówno twórcę Piwnicy- Piotra Skrzyneckiego, jak i miejsce, w którym często przesiadywał- kawiarnię „Vis a vis”. Forma i skala, a także lokalizacja pomnika miała przełamywać barierę z widzem i dawać możliwość osobistego spotkania z Piotrem Skrzyneckim. Pomnik odsłonili artyści- Piwniczanie w nocy z 28 na 29 czerwca 2000 r., a wydarzenie to, razem z odsłonięciem pomnika Piwnicy pod Baranami w Parku Decjusza, stanowiło część tradycyjnych, corocznych obchodów imienin twórcy Piwnicy pod Baranami.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
244	1	Nazwa pomnika	Skrzyneckiemu Piotrowi (1930-1997)
	2	Inne nazwy	Pomnik Piotra Skrzyneckiego; Akrobaci; Kuglarze
	3	Forma	rzeźba
	4	Lokalizacja	na zieleńcu przed Szpitalem Uniwersyteckim w Krakowie, ul. Skawińska 8; (dz. 55, ob. 216 Śródmieście; wł. Uniwersytet Jagielloński); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca Fundator	prof. dr hab. Andrzej Szczeklik
	6	Autor Projektant	Karol Gąsienica Szostak (1963-)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Uniwersytet Jagielloński- Collegium Medicum
	9	Termin powstania	1998 r.
	10	Data odsłonięcia	27 listopada 1998 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja prywatna
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- rzeźba
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
	14	Ogólny opis	Kompozycja rzeźbiarska, stojąca bezpośrednio na trawniku, przedstawia dwoje smukłych ludzi-akrobatów: mężczyznę balansującego na niskich szrudłach (?) i stojącą na jego ramieniu kobietę z uniesionymi w górę rękoma. W wyciągniętej dla równowagi w bok ręce mężczyzna trzyma dzwoneczek- legendarny atrybut Piotra Skrzyneckiego. Na podstawie rzeźby napis: /PAMIĘCI PIOTRA SKRZYNECKIEGO/.
	15	Nota historyczna	Symboliczny pomnik ufundował przyjaciel twórcy Piwnicy pod Baranami i jego wieloletni lekarz, prof. dr hab. Andrzej Szczeklik (1938-2013) dzięki otrzymanej w 1998 r. nagrodzie Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Rzeźba stanęła na zieleńcu przed budynkiem II Katedry Chorób Wewnętrznych (dziś nosząca imię prof. A. Szczeklika), w której przez lata leczył się Piotr Skrzynecki, i którą

			nazywał „Hotelem Snów”. Pomnik odsłonięto w 1998 r. w pierwszą rocznicę śmierci artysty.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
245	1	Nazwa pomnika	Słowackiego Juliusza (1809-1849)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca. Fundator	
	6	Autor Projektant	Alfred Daun (1854-1922)
	7	Wykonawca	Alfred Daun
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1898- 1901 r.
	10	Data odsłonięcia	przed 1901 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	marmur- popiersie, kamień- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m

	14	Ogólny opis	Realistyczne popiersie mężczyzny ustawione na wąskiej podstawie z rytym napisem: /JULIUSZ SŁOWACKI/ oraz na prostym, prostopadłościennym postumencie w tzw. Wielkim Kole, na tle żywopłotu z grabu.
	15	Nota historyczna	<p>Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską ideę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki.</p> <p>* Juliusz Słowacki herbu Leliwa (4.09.1809, Krzemieniec – 3.04.1849, Paryż) – polski poeta doby romantyzmu.</p>
	16	Stan zachowania	dobry- zabrudzenia kamienia
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - akta konserwatorskie
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
246	1	Nazwa pomnika	Słowackiemu Juliuszowi (1809-1849) - Lilla Weneda
	2	Inne nazwy	Pomnik Lilii Wenedy
	3	Forma	figura na postumencie
	4	Lokalizacja	w Ogrodzie „Florianka” na Plantach, u zbiegu ulic Basztowej, Juliana Dunajewskiego i Garbarskiej, w pobliżu kościoła oo. Reformatów; (ob. Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, ZDMK); Dz. I Stare Miasto

5	Zleceniodawca Fundator	dr Henryk Jordan- fundacja prywatna
6	Autor Projektant	Alfred Daun (1854-1922)
7	Wykonawca	Władysław Ekielski- postument
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	1881-1882 r.
10	Data odsłonięcia	13 lipca 1884 r. / grudzień 1897 r.
11	Formuła fundacji	fundacja prywatna / dar
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- rzeźba; marmur- podstawa; piaskowiec (?) - postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,50 m
14	Ogólny opis	Kameralny pomnik z pełnfiguralem posągiem młodej dziewczyny trzymającej w wysoko uniesionych dłoniach harfę, wokół której ciała oplatają się potężne węże. Rzeźba ustawiona na marmurowej podstawie i kamiennym postumencie z rzeźbionym napisem: /LILA WENEDA/.
15	Nota historyczna	Pierwotna rzeźba ofiarowana przez radnego miejskiego i filantropa dr Henryka Jordana, była rzeźbą kamienną ukazującą bohaterkę poematu Słowackiego w antykizującej konwencji (znana z fotografii). Przypuszczalnie, z przyczyn konserwatorskich, dr Jordan zamówił i przekazał miastu nową trwalszą rzeźbę.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Planty: B-485
18	Spis istniejącej dokumentacji	- „Biała Karta” oprac. H. Blak, 1984 r. - Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - dokumentacja konserwatorska
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	

247	1	Nazwa pomnika	Smoka Wawelskiego
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	figura na postumencie
	4	Lokalizacja	przed wyjściem ze Smoczej Jamy pod Wzgórzem Wawelskim, na Bulwarze Czerwieńskim; (dz. 619, ob. 1 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca. Fundator	
	6	Autor Projektant	prof. Bronisław Chromy (1925-1917)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1969 ?, ustawienie rzeźby - 1972 r
	10	Data odsłonięcia	8 kwietnia 1973 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	mosiądz, brąz- statua, gładz/wapień- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 7 m
	14	Ogólny opis	Brązowa figura smoka zwróconego w kierunku rzeki, wspiętego na tylnych łapach i ogonie, z groźnie rozwartą paszczą. Ustawiona na naturalnym, nieobrobionym gładzie, obok wyjścia ze Smoczej Jamy na wiślanym bulwarze.
	15	Nota historyczna	Idea upamiętnienia Smoka Wawelskiego przez Bronisława Chromego, narodziła się najprawdopodobniej pod koniec lat. 60. XX w. Początkowo planowano częściowo zanurzyć rzeźbę w rzece u stóp Wzgórza Wawelskiego. Ostatecznie w 1972 r. brązową figurę ustawiono na wapiennym gładzie obok Smoczej Jamy. Oficjalne odsłonięcie rzeźby odbyło się jednak dopiero 8 kwietnia 1973 r., kiedy zainstalowano w rzeźbie mechanizm elektryczno-gazowy, dzięki któremu rzeźba zionie ogniem co 2 minuty. Jego autorem był inż. elektryk Feliks Prochownik. Pomnik Smoka jest pierwszą „interaktywną” rzeźbą w Krakowie.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	

	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
248	1	Nazwa pomnika	Sobieskiego Jana III (1629-1696), króla
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	figura na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku Strzeleckim, ul. Lubicz 16; (dz. 137, ob. 50 Śródmieście; wł. Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie); Dz. II Grzegórzki
	5	Zlecniodawca Fundator	Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie
	6	Autor Projektant	Walery Gadomski (1833-1911)
	7	Wykonawca	Michał Stefan Korpala (1854-1915)
	8	Właściciel	Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie
	9	Termin powstania	1883 r.
	10	Data odsłonięcia	13 września 1883 r.
	11	Formuła fundacji	składki społeczne
	12	Materiał. Technika wykonania	wapień- rzeźba, filar/ postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: 3 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie figury władcy w zbroi, z szablą i buławą w dłoni na wysokim architektonicznie opracowanym postumencie. Na licu pomnika, w płycinie ryty napis: / JAN SOBIESKI/ KRÓL POLSKI//; poniżej na podstawie kartusz herbowy. Pomnik ustawiony w reprezentacyjnej części parku przed Celestatem, obok pomnika Zygmunta Augusta, frontem do ul. Lubicz.

	15	Nota historyczna	Idea pomnika narodziła się wraz z fundacją pomnika króla Zygmunta Augusta w Ogrodzie Strzeleckim w 1883 r i zbliżającą się 200. rocznicą odsieczy wiedeńskiej. Rozpoczęto wówczas zbiórkę funduszy wśród braci kurkowych. Pracami kierowało dwóch wiceprezesów Towarzystwa Strzeleckiego, dr Jan Hajdukiewicz i inż. Antoni Łuszczkiewicz. Wykonanie pomnika powierzono rzeźbiarzowi Waleremu Gadomskiemu, który współpracował z Michałem Korpalem. Uroczyste odsłonięcie pomnika nastąpiło 13 września 1884 r. i zostało połączone z tradycyjnym strzelaniem o tytuł króla kurkowego. Na wydarzeniu tym gościli bracia kurkowi z całej Polski oraz m.in. prezydent m. Krakowa dr Ferdynand Weigel. Pomnik poświęcił kapelan bracki ks. Adolf Piwoński.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - materiały w Archiwum Narodowym w Krakowie - dokumentacja konserwatorska
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
249	1	Nazwa pomnika	Sobieskiemu Janowi III, królowi
	2	Inne nazwy	Pomnik Wiktorii Wiedeńskiej
	3	Forma	kompozycja rzeźbiarska na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku Strzeleckim, ul. Lubicz 16
	5	Zlecniodawca. Fundator	Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie oraz bracia kurkowi: Andrzej i Józef Hojda, Jan Kacperski, Henryk Kuśnierz, Zbigniew Kwater, Jerzy Loręcki, Kazimierz Loranc, Jan Pacut, Adam Rajpold, Tadeusz Trzaska i Maciej Żółciński
	6	Autor Projektant	prof. Czesław Dźwigaj (1950-)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie
	9	Termin powstania	2016 r.

	10	Data odsłonięcia	11 listopada 2016 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja zbiorowa, dar
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- rzeźba; stal nierdzewna- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,50 m
	14	Ogólny opis	Ekspresyjna kompozycja rzeźbiarska wyobrażająca zwartą grupę postaci na koniach- rycerzy i husarię z Janem III Sobieskim na czele. Rzeźba ustawiona na ażurowym postumencie ze stali nierdzewnej, tworzonym przez dwie równoległe ustawione podpory, lekko odchylające się w tył, które dodają rzeźbie dynamizmu. Pomnik ustawiony przy jednej z parkowych alejek.
	15	Nota historyczna	Pomnik został ufundowany z okazji 333-lecia Viktorii Wiedeńskiej. Odsłonięcie pomnika nastąpiło w ramach obchodów Święta Niepodległości w Krakowie w 2016 r. W kameralnej uroczystości udział wzięli bracia kurkowi z królem kurkowym Zbigniewem Kwaterem na czele oraz gen. Edward Gruszka, gen. bryg. Sławomir Kowalski, płk Ryszard Pietras oraz kompania honorowa 5. batalionu dowodzenia.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	park Strzelecki: A-578 (z dn.13.05.1976 r.)
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Pomniki współczesne w obrębie tzw. Krakowa- Śródmieścia. Oprac. Korczyńska I., Kraków 2017 r., Arch. MKZ
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
250	1	Nazwa pomnika	Solidarności - Wiara-Nadzieja-Wolność
	2	Inne nazwy	Wiara-Nadzieja-Wolność; Pomnik Solidarności i odrodzonego samorządu
	3	Forma	głaz z tablicą
	4	Lokalizacja	na trawniku Parku Szwedzkiego, na skraju os. Szklane Domy i al. Solidarności, przed kościołem pw. Matki Boskiej Częstochowskiej; (dz. 206/2, ob. 45 Nowa Huta; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, ZDMK); Dz. XVIII Nowa Huta

5	Zleceniodawca Fundator	Rada Miasta Krakowa
6	Autor Projektant	Czesław Dźwigaj (1950-)
7	Wykonawca	Czesław Dźwigaj
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	2005 r.
10	Data odsłonięcia	4 czerwca 2005 r.
11	Formuła fundacji	fundacja drogą miejskiej uchwały
12	Materiał. Technika wykonania	kamień/ wapień- postument, brąz- tablica
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
14	Ogólny opis	Naturalny, nieobrobiony, stożkowaty głaz z tablicą inskrypcyjną w formie wypukłego, brązowego kartusza zwieńczonego półpostacią orła polskiego z rozpostartymi skrzydłami i dużym napisem- znakiem związków zawodowych: /SOLIDARNOŚĆ/. Poniżej napis w wypukłych liter: /WIARA - NADZIEJA - WOLNOŚĆ/ MYŚLAĆ OJCZYŻNA.../ PÓJDŹCIE W PRZYSZŁOŚĆ RAZEM/ NIE ROZDZIELI WAS NIC!!! <i>Jan Paweł II</i> // W 25 ROCZNICĘ POWSTANIA/ SOLIDARNOŚCI/ 15 ROCZNICĘ/ ODRODZONEGO SAMORZĄDU/ HOŁD SKŁADAJĄ/ RADNI STOŁECZNEGO/ KRÓLEWSKIEGO MIASTA/ KRAKOWA/ KRAKÓW 4 CZERWCA 2005 ROKU//. Poniżej herb miasta Krakowa. Głaz umieszczony bezpośrednio na ziemi, na trawniku Parku Szwedzkiego, przed wejściem na dziedziniec kościoła pw. Matki Boskiej Częstochowskiej.
15	Nota historyczna	Idea pomnika narodziła się wśród Radnych Miasta Krakowa dla upamiętnienia 25. rocznicy powstania Solidarności i 15. rocznicy odrodzenia krakowskiego samorządu. W odsłonięciu pamiątkowego głazu uczestniczył przewodniczący Rady Miasta Krakowa Paweł Pytko i przedstawiciele Rady Miejskiej m.in. Stanisław Malara- działacz podziemnych struktur NSZZ „Solidarność” oraz Jerzy F. Federowicz- radny sejmiku małopolskiego. Pomnik poświęcił o. Niward Karsznia-kapelan „Solidarności” i proboszcz kościoła na os. Szklane Domy.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	UCHWAŁA NR LXXVII/778/05 Rady Miasta Krakowa z dnia 11 maja 2005 r. w sprawie obelisku i tablicy pamiątkowej poświęconej 25. rocznicy powstania Solidarności i 15. rocznicy odrodzonego samorządu terytorialnego.

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	
		<i>Foto E. Lang</i>	

251	1	Nazwa pomnika	Sosabowskiego Stanisława (1892-1967), gen.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy głównej alei parku; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
	5	Zleceniodawca. Fundator	działaczka polonijna w Wlk. Brytanii Elżbieta Kasprzycka
	6	Autor Projektant	Wojciech Batko (-), absolwent krakowskiej ASP
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
	9	Termin powstania	2013 r.
	10	Data odsłonięcia	1 września 2013 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; kamień- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
	14	Ogólny opis	Realistyczne popiersie dojrzałego mężczyzny w berecie i mundurze generalskim, prostopadłościennym postumencie z rytym napisem na licu: / GENERAL/ STANISŁAW/ SOSABOWSKI/ 1892-1967// i dwustopniowej podstawie. Pomnik ustawiony w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy głównej alei parku. Obok niska tabliczka z biogramem.
	15	Nota historyczna	Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu

		<p>patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską idę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki.</p> <p>Pomnik powstał w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy głównej alei parku, z inicjatywy i fundacji działaczki polonijnej w Wlk. Brytanii Elżbiety Kasprzyckiej. W uroczystości udział wzięli m.in.: w imieniu biskupa polowego WP ks. prał. płk Stanisław Gulak, o. Jerzy Pająk, dyrektor krakowskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej Marek Lasota, gen. dyw. dr Jerzy Biniewski.</p>	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579	
18	Spis istniejącej dokumentacji	- UCHWAŁA NR XLV/598/12 RADY MIASTA KRAKOWA z dnia 16 maja 2012 r. w sprawie budowy pomników upamiętniających postacie: Ks. Władysława Gurgacza, Gen. Stanisława Sosabowskiego. - materiały Towarzystwa	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
252	1	Nazwa pomnika	Sosabowskiego Stanisława (1892-1967), gen.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	na terenie 6 Brygady Powierznodesantowej im. gen. bryg. Stanisława Sosabowskiego, ul. Wrocławska 21; Dz. V Krowodrza
	5	Zleceniodawca Fundator	
	6	Autor Projektant	Barbara Leoniak (1950-)

	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	
	9	Termin powstania	1992 r.
	10	Data odsłonięcia	wrzesień 1992 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; kamień- postument;
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,50 m
	14	Ogólny opis	Realistyczne popiersie generała w hełmie, na prostopadłościennym postumencie i kilkustopniowej podstawie. Na licu postumentu napis z nakładanych liter:/ GENERAL BRYGADY / STANISŁAW F. / SOSABOWSKI / 8 V 1892 - 25 IX 1967 / TWÓRCA I BOJOWY / DOWÓDCA / SAMODZIELNEJ / BRYGADY / SPADOCHRONOWEJ / TOBIE / OJCZYZNO //. Przed pomnikiem, na leżącej tablicy, odlany w brązie medal symbol Brygady. Wokół pomnika na trawniku sześć leżących, na niskich postumentach, pamiątkowych tablic. Pomnik ustawiony na specjalnie zaaranżowanym placu na tle zieleni.
	15	Nota historyczna	Popiersie zostało ufundowane i odsłonięte na terenie zespołu koszarowego Kraków- Rząska w 1992 r., dla uczczenia 100. rocznicy urodzin i 25 rocznicy śmierci gen. S. Sosabowskiego. W 2002 r. zostało przeniesione wraz z Brygadą na teren jednostki przy ul. Wrocławskiej 21.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
253	1	Nazwa pomnika	Sosnkowskiego Kazimierza (1885-1969), gen.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie

4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy alei parku prowadzącej w kierunku al. 3 Maja; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
5	Zleceniodawca. Fundator	Oddział IPN w Krakowie
6	Autor Projektant	Dorota Boryło (-)
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
9	Termin powstania	2018 r.
10	Data odsłonięcia	10 listopada 2018 r.
11	Formuła fundacji	fundacja prywatna
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; piaskowiec- postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
14	Ogólny opis	Realistyczne popiersie mężczyzny o krzaczastych brwiach i wąsie, na prostopadłościennym postumencie z rytym napisem na licu: / WINCENTY/ WITOS/ 1874-1945// i dwustopniowej podstawie. Pomnik usytuowany w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” w głównej alei parku. Obok niska tabliczka z biogramem.
15	Nota historyczna	Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską ideę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki. Z okazji 100. rocznicy odrodzenia się Rzeczypospolitej 10 listopada 2018 r. w Parku im. H. Jordana w Krakowie odsłonięto 6 popiersi „Ojców Niepodległości”: Ignacego Daszyńskiego, Romana Dmowskiego, gen. Józefa Hallera, Wincentego Witosa (cztery rzeźby dłuta prof. Wiesława Bielaka), Wojciecha Korfańtego i gen. Kazimierza Sosnkowskiego (dwie rzeźby autorstwa Doroty Boryło).

			<p>Fundatorem popiersia gen. Sosnkowskiego jest Oddział IPN w Krakowie. Pozostałe ufundowało miasto Kraków.</p> <p>W uroczystościach udział wzięli m.in.: wiceprezes IPN dr Mateusz Szpytma, który odczytał zgromadzonym list, wystosowany przez prezesa IPN dr. Jarosława Szarka, Halina Babińska- przyjaciółka rodziny gen. Sosnkowskiego z jego synem Piotrem Sosnkowskim, dyrektor Oddziału w Krakowie dr hab. Filip Musiał i naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa dr Maciej Korcuć, prezydent Krakowa Jacek Majchrowski i wojewoda małopolski Piotr Ćwik, a także stowarzyszenia i środowiska kombatanckie, delegacje uczelni, szkół i innych organizacji wraz z pocztami sztandarowymi.</p>
16	Stan zachowania		dobry;
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		Park: A-579
18	Spis istniejącej dokumentacji		<p>- UCHWAŁA NR CI/2634/18 RADY MIASTA KRAKOWA z dnia 9 maja 2018 r. w sprawie umieszczenia w Parku im. dr H. Jordana popiersi upamiętniających wybitnych Polaków Ojców Polskiej niepodległości?: Wincentego Witosa, Romana Dmowskiego, Wojciecha Korfantego, Ignacego Daszyńskiego, Generała Józefa Hallera oraz Generała Kazimierza Sosnkowskiego, jako domknięcie Galerii Wielkich Polaków XX wieku.</p> <p>- materiały Towarzystwa</p>
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)		 <p><i>Foto E. Lang</i></p>
254	1	Nazwa pomnika	Staszica Stanisława (1755-1826), ks.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca Fundator	
	6	Autor Projektant	Michał Korpala (1854-1915)
	7	Wykonawca	Michał Korpala
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków

9	Termin powstania	przed 1901 r.
10	Data odsłonięcia	przed 1901 r.
11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	marmur- popiersie, kamień- postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
14	Ogólny opis	Realistyczne popiersie mężczyzny ustawione na wąskiej podstawie z rytym napisem: /STANI - STASZIC/ oraz na prostym, prostopadłościennym postumencie w tzw. Wielkim Kole, na tle żywopłotu z grabu.
15	Nota historyczna	<p>Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską ideę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki.</p> <p>* Stanisław Staszic (6.11.1755, Piła – 20.01.1826, Warszawa) – pisarz polityczny i publicysta doby oświecenia.</p>
16	Stan zachowania	dobry- zabrudzenia kamienia
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579
18	Spis istniejącej dokumentacji	<p>- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ</p> <p>- akta konserwatorskie</p>
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>

255	1	Nazwa pomnika	Stawarzowi Antoniemu, por. i żołnierzom wyzwalamym Kraków, mieszkańcom Podgórze i Krakowa, którzy wsparli zryw ku wolności 31 X 1918 r.
	2	Inne nazwy	Pomnik Niepodległości, Obelisk Niepodległości
	3	Forma	obelisk
	4	Lokalizacja	na pl. Niepodległości, obok Hali Sportowej Korona Kraków; (dz. 374, ob. 13 Podgórze; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZDMK); Dz. XIII Podgórze
	5	Zlecniodawca. Fundator	Miasto Kraków
	6	Autor Projektant	Pracownia Projektowa SIMA- mgr. inż. arch. Jarosław Żółciak i mgr. inż. arch. Krzysztof Kwiatkowski, Pracownia Kamieniarska Konserwacji Kamienia „ARKAN” Adam Rybak
	7	Wykonawca	Pracownia Kamieniarska Konserwacji Kamienia „ARKAN” Adam Rybak
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	2018 r.
	10	Data odsłonięcia	31 października 2018 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja miejska
	12	Materiał. Technika wykonania	piaskowiec- obelisk; brąz- plakiety
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 4 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie obelisku z piaskowca, wzorowanego na historycznych pomnikach stawianych m.in. na polach bitewnych I wojny światowej. Na ścianie frontowej obelisku, u góry brązowy Krzyż Wyzwolenia 1918. Na podstawie w płycinach ryte inskrypcje- na ścianie frontowej: /31 X 1918/ W TYM MIEJSCU/ ŻOŁNIERZE/ POD DOWÓDZTWE M. ANTONIEGO STAWARZA/ ROZPOCZĘLI WYZWALANIE KRAKOWA/, z tyłu pomnika: /PAMIĘCI/ POR. ANTONIEGO STAWARZA/ POR. LUDWIKA IWASZKI/ PPOR. IGNACEGO ŚNIGOWSKIEGO/ PPOR. FRANCISZKA PUSTELNIKA/ PLUT. ZAPARTA// UCZESTNIKÓW KONSPIRACJI/ ŻOŁNIERZY WYZWALAJĄCYCH KRAKÓW/ ODDZIAŁU PROKOCIMIAN JÓZEFA BADZIOCHA/ CZECHÓW I SŁOWAKÓW/ 7 ODDZIAŁU POR. HUSTAKA/ KOLEJARZY Z DWORCA W PŁASZOWIE// MIESZKAŃCÓW PODGÓRZA I KRAKOWA/ WSZYSTKICH KTÓRZY ODWAŻNIE/ WSPARLI ZRYW WOLNOŚCI// 31 X 2018//. Po bokach, w analogicznych płycinach odlane w brązie herby miasta: Krakowa i Podgórze. Obelisk ustawiony na kilkustopniowej podstawie, na trawniku ograniczonym wysokim krawężnikiem, z czterema drzewami. Przed pomnikiem, w ciągu niskiego muru sugerującego

		bieg fundamentów dawnych koszar, ustawiona symboliczna brama koszar, obłożona okładziną z piaskowca. Pomnik ustawiony frontem do ul. Kalwaryjskiej.
15	Nota historyczna	<p>Pomnik został wybudowany w ramach realizacji projektu rewaloryzacji Placu Niepodległości w Krakowie - Podgórzu wraz z projektem zagospodarowania terenu zielenią z 1998 r. Projekt opracowany w Pracowni Projektowej SIMA przez mgr. inż. arch. Jarosława Żółciaka i mgr. inż. arch. Krzysztofa Kwiatkowskiego, powstał w oparciu o studium historyczne z 1994 r., które przewidywało upamiętnienie miejsca akcji początku wyzwania Krakowa w 1918 r. przez powstańców pod dowództwem por. Antoniego Stawarza. Rewitalizacja placu została zrealizowana tylko częściowo- wyeksponowano zarys fundamentów dawnych koszar wojskowych przy ul. Kalwaryjskiej, który bez realizacji pozostałych elementów projektowych, w tym pomnika-obelisku i symbolicznej bramy koszar, był stosunkowo mało czytelny. Do projektu powrócono z inicjatywy m.in. Rady Dzielnicy XIII w 2017 r. wraz ze zbliżającą się 100. rocznicą odzyskania przez Kraków niepodległości. W 2017 r. zadanie „Rewitalizacja Placu Niepodległości” zostało wpisane do Budżetu Miasta Krakowa i powierzone do realizacji przez ZDMK. W ogłoszonym przetargu nieograniczonym na budowę pomnika, bramy i masztu oraz utwardzenie terenu wybrano firmę „ARKAN”. Prace zakończyły się 30 października 2018 r.. Uroczystego odsłonięcia rocznicowego monumentu na Placu Niepodległości w dniu 31 października 2018 r. dokonał prezydent Krakowa Jacek Majchrowski, symbolicznie rozpoczynając krakowskie uroczystości 100-lecia odzyskania niepodległości pod hasłem „<i>Wolność przysła z Podgórze</i>”. W uroczystości udział wzięli przedstawiciele władz miasta Krakowa z przewodniczącym Bogusławem Kośmidrem oraz Rady Dzielnicy XIII z przewodniczącym Jackiem Bednarzem, Maria Huk- wnuczka Antoniego Stawarza, Piotr Iwaszko- syn porucznika Ludwika Iwaszko, prezydent Jacek Majchrowski, przewodniczący Rady Miasta Krakowa Bogusław Kośmider oraz młodzież z podgórskiego IV Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki.</p>
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	<ul style="list-style-type: none"> - materiały ZDMK - materiały Wydziału Architektury i Urbanistyki UMK - materiały Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków - ZARZĄDZENIE Nr 931/2017 PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA z dnia 13.04.2017 r. w sprawie zmian w planie finansowym Urzędu Miasta Krakowa na 2017 rok oraz w zestawieniu planów finansowych jednostek budżetowych Gminy Miejskiej Kraków na rok 2017.
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <p><i>Foto E. Lang</i></p>
256	1	Nazwa pomnika
		Straszewskiemu Florianowi (1766-1847)

2	Inne nazwy	
3	Forma	obelisk
4	Lokalizacja	w Ogrodzie „Dworzec” na Plantach, od strony skrzyżowania ulic Basztowej i Westerplatte; (ob. Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, ZDMK); Dz. I Stare Miasto
5	Zleceniodawca Fundator	Komitet Pomnikowy / Miasto Kraków
6	Autor Projektant	Edward Stehlik (1825-1888) * rekonstrukcje latarni- Karol Badyna
7	Wykonawca	Edward Stehlik
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	1874-1875 r.
10	Data odsłonięcia	5 sierpnia 1875 r.
11	Formuła fundacji	w drodze konkursu
12	Materiał. Technika wykonania	granit tatrzański- obelisk; piaskowiec- podium; brąz- medalion, latarnie;
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 9 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie wysmukłego, czworograniastego obelisku z szarego granitu tatrzańskiego na wysokim, kilkustopniowym podium z piaskowca otoczonym żelazną balustradą. Na frontowej ścianie obelisku brązowy medalion portretowy mężczyzny w profilu. Na podstawie obelisku tablice z rytą inskrypcją: od frontu- /FLORIAN STRASZEWSKI / GŁÓWNY UCZESTNIK W ZAŁOŻENIU / PLANTACYJ//, poniżej - /KU WDZIĘCZNEJ PAMIĘCI ZASŁUG / OKOŁO ZAŁOŻENIA I UTRZYMANIA TYCH PRZECHADZEK / WZNIESIONO TEN POMNIK W R.1874 / ZA UCHWAŁĄ RADY M. KRAKOWA / ZE SKŁADEK OBYWATELSKICH I ZASIŁKU MIEJSKIEGO/ , z tyłu - /ZA RZECZYPOSPOLITEJ KRAKOWSKIEJ / NA WNIOSEK PREZESA SENATU RADNEGO / STANISŁAWA HR. WODZICKIEGO / ROZPOCZETO ROBOTY OKOŁO PRZECHADZEK / PUBLICZNYCH W R. 1820/, u dołu - /POD KIERUNKIEM KOMITETU GOSPODARCZEGO / Z PRZEWAŻNYM UDZIAŁEM FLORYJANA STRASZEWSKIEGO / A GORLIWĄ POMOCĄ GEOMETRY / PAWŁA FLORKIEWICZA / UKOŃCZONO TO DZIEŁO W R. 1838.//. Obelisk na podium, do którego prowadzą szerokie schody flankowane przez dwie stylizowane latarnie. Pomnik umieszczony w tzw. Wielkim Kole, na specjalnie zaaranżowanym i wyeksponowanym klombie.
15	Nota historyczna	Idea upamiętnienia założyciela krakowskich plantacji, Floriana Straszewskiego narodziła się jeszcze za jego życia na początku XIX w. Kilkakrotnie do niej

		<p>powracano, aby ostatecznie rozpiścić otwarty konkurs w 1872 r. na projekt jego pomnika. Jury konkursowe wybrało architektoniczną koncepcję krakowskiego kamieniarza Edwarda Stehlika. Pomnik został umieszczony we wskazanym przez komitet pomnikowy miejscu tzw. Wielkim Kole-w najbardziej reprezentacyjnej części Plant.</p> <p>* Pomnik Floriana Straszewskiego jest pierwszym publicznym, wolnostojącym pomnikiem w Krakowie (!).</p>	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Planty: B-485	
18	Spis istniejącej dokumentacji	<p>- „Biała karta” oprac. H. Blak, 1984 r.</p> <p>- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ</p>	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>	
257	1	Nazwa pomnika	Stwoszewi Witowi (1447-1533) - Fontanna
	2	Inne nazwy	Fontanna z Żakiem
	3	Forma	fontanna z rzeźbą
	4	Lokalizacja	na Placu Mariackim; (dz. 579/4, ob.1 Śródmieście, wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZDMK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca. Fundator	Krakowska Izba Rzemieślnicza- dar rzemieślników krakowskich dla miasta Krakowa
	6	Autor Projektant	Jan Budziło (1908-1983)- pomnik/ fontanna Franciszek Kalfas (1898-1968)- model rzeźby
	7	Wykonawca	Leon Dyrek- odlew
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1958 r.
	10	Data odsłonięcia	26 października 1958 r.

	11	Formuła fundacji	fundacja okolicznościowa
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz - rzeźba lastriko, beton- fontanna
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,50 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie fontanny z wielką misą i umieszczonym pośrodku niej słupem z talerzem fontanny i ażurowym postumentem pod figurę. Misa oraz talerz dekorowane mozaiką lastrikową. Na szczycie słupa, stojąca na kuli figura żaczka - kopia rzeźby z Ołtarza Mariackiego. Fontanna postawiona pośrodku Placu Mariackiego
	15	Nota historyczna	Pomnik - fontanna został ufundowany przez Krakowską Izbę Rzemieślniczą dla upamiętnienia 30-lecia jej istnienia. Wykonany przez krakowskich rzemieślników był darem dla miasta Krakowa. W jego odsłonięciu, 26 października 1958 r. uczestniczyli przedstawiciele krakowskich rzemiosł oraz liczni goście z zagranicy, a także przedstawiciele lokalnych władz z dr Wiktorem Bonieckim - przewodniczącym Prezydium Rady Narodowej Miasta Krakowa na czele, który od rzemieślników krakowskich i małopolskich otrzymał okolicznościowy łańcuch.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - Inwentaryzacja miejsc pamięci narodowej na terenie województwa krakowskiego, oprac. Gąsiorowski T., Kuler A., Kraków 1996, Arch. MKZ.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
258	1	Nazwa pomnika	Szafera Władysława (1886-1970), prof.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Ogrodzie Botanicznym UJ, ul. Kopernika 27; (dz. 2/2, ob. 53 Śródmieście; wł. Uniwersytet Jagielloński); Dz. II Grzegórzki

5	Zleceniodawca Fundator	Uniwersytet Jagielloński
6	Autor Projektant	Antoni Hajdecki (1927-1991) Aleksandra Śliwa (1948-)- asystentka A. Hajdeckiego
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Uniwersytet Jagielloński
9	Termin powstania	1976 r.
10	Data odsłonięcia	16 listopada 1976 r.
11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	kamień/ wapień ?- popiersie, postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,20 m
14	Ogólny opis	Ciężkie, masywne popiersie wąsatego mężczyzny w garniturze, na postumencie. Postument w formie graniastosłupa lekko rozszerzającego się ku górze, z rzeźbionymi ulistnionymi gałązkami i napisem poniżej: /PROF. DR/ WŁADYSŁAW SZAFER/.Pomnik ustawiony na niskiej podstawie-stopniu w jednej z alejek, na tle zieleni.
15	Nota historyczna	Pomnik został ufundowany w 6. rocznicę śmierci prof. Władysława Szafera. Jego odsłonięcie nastąpiło podczas nadzwyczajnego posiedzenia Rady Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UJ, które zgromadziło naukowców z różnych instytucji na czele z rektorem Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr Janem Karnasiem. W uroczystości udział wzięła wdowa po prof. Szaferze z synem. Wydarzeniu towarzyszyła wystawa w szklarni prezentująca dorobek naukowy profesora. Pomnik ustawiono w tylnej części Ogrodu Botanicznego, która powstała za czasów jego dyrektury.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Ogród Botaniczny: A-575
18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - dokumentacja konserwatorska

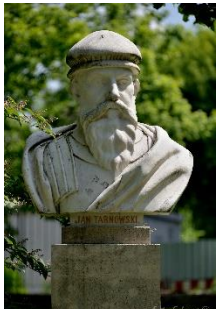
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
259	1	Nazwa pomnika	Szendzielarza Zygmunta (1910-1951), mjr, ps. Łupaszka	
	2	Inne nazwy		
	3	Forma	popiersie na postumencie	
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy alei parku prowadzącej w kierunku al. 3 Maja; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza	
	5	Zlecniodawca. Fundator	Amelia i Ryszard Wojsznisowie z Krakowa	
	6	Autor Projektant	Wojciech Batko (-)	
	7	Wykonawca		
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?	
	9	Termin powstania	2016 r.	
	10	Data odsłonięcia	8 czerwca 2016 r.	
	11	Formuła fundacji	fundacja prywatna	
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; piaskowiec- postument	
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m	
	14	Ogólny opis	Popiersie eleganckiego mężczyzny na prostopadłościennym postumencie z rytym napisem na licu: / HENRYK/ SIENKIEWICZ/ 1846-1916// i dwustopniowej podstawie. Pomnik usytuowany w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” w alei parku biegnącej w kierunku al. 3 Maja. Obok niska tabliczka z biogramem.	
	15	Nota historyczna	Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich	

		<p>Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską ideę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki.</p> <p>Odsłonięte w 2016 r. popiersia dwóch pisarzy: Z. Szczuckiej- Kossak i H. Sienkiewicza (w ramach Roku Sienkiewicza), były ostatnimi fundacjami tworzącymi parkową „Galerię Wielkich Polaków XX wieku”. W uroczystości odsłonięcia udział wzięli m.in.: o. Jerzy Pająk i Wojciech Kolarski, minister w Kancelarii Prezydenta RP, który wręczył inicjatorowi Galerii, Kazimierzowi Cholewie Złoty Krzyż Zasługi.</p>	
16	Stan zachowania	dobry;	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579	
18	Spis istniejącej dokumentacji	- materiały Towarzystwa	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
260	1	Nazwa pomnika	Szumowskiemu Maciejowi (1939-2004) i Terakowskiej Dorocie (1938-2004)
	2	Inne nazwy	Głaz Maćka i Doroty
	3	Forma	głaz z tablicą
	4	Lokalizacja	w Parku Maćka i Doroty, Kliny Borkowskie, pomiędzy ul.: Jana Kluka, Borkowską, Wichrową i Narvik, od strony ul. Zawiszy; (wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM); Dz. X Swoszowice
	5	Zleceniodawca Fundator	Stowarzyszenie Przyjaciół Maćka Szumowskiego, Polska The Times „Gazeta Krakowska” i Telewizja Kraków
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	

	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	2004 r.
	10	Data odsłonięcia	16 października 2004 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- tablica; wapień- głaz;
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 1,50 m
	14	Ogólny opis	Naturalny głaz położony na skraju parku. Na licu głazu brązowa, prostokątna tablica z wypukłymi, realistycznymi portretami w ujęciu z profilu, mężczyzny i kobiety, oraz pomiędzy nimi tekst: / PARK IM. MAĆKA I DOROTY/ MACIEJ SZUMOWSKI/1939-2014/ REŻYSER, DZIENNIKARZ, TWÓRCA „GAZETY KRAKOWSKIEJ”/ Z LAT 1980-81, WOLNEGO DZIENNIKA/ W KOMUNISTYCZNEJ POLSCE./ AUTOR REPORTAŻY/ „POLSKA ZZA SIÓDMEJ MIEDZY”/ W TELEWIZJI KRAKÓW./ DOROTA TERAKOWSKA/ 1938-2004/ PISARKA, DZIENNIKARKA, / AUTORKA KSIĄŻEK DLA MŁODZIEŻY/ ŻONA I DOBRA MUZA MACIEJA SZUMOWSKIEGO//.
	15	Nota historyczna	Idea upamiętnienia dwójki krakowskich dziennikarzy, związanych głównie z „Gazetą Krakowską”, narodziła się w dziennikarskim środowisku i wśród przyjaciół. Inicjatorem pomnikowego upamiętnienia było Stowarzyszenie Przyjaciół Maćka Szumowskiego, Polska The Times „Gazeta Krakowska” i Telewizja Kraków. Pamiątkowy głaz odsłonił Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski, nadając symbolicznie nazwę parku : „Park Maćka i Doroty”.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
261	1	Nazwa pomnika	Tarnowskiego Jana (1488-1561), woj.
	2	Inne nazwy	

3	Forma	popiersie na postumencie
4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
5	Zleceniodawca. Fundator	dr Henryk Jordan (1942-1907)
6	Autor Projektant	Alfred Daun (1854-1922)
7	Wykonawca	Alfred Daun
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	przed 1901 r. ?
10	Data odsłonięcia	przed 1901 r.
11	Formuła fundacji	Fundacja dr Henryka Jordana
12	Materiał. Technika wykonania	marmur- popiersie, kamień- postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
14	Ogólny opis	Realistyczne popiersie brodatego mężczyzny w zbroi i płaszczu, w renesansowym nakryciu głowy. Rzeźba ustawiona na wąskiej podstawie z rytym napisem: /JAN TARNOWSKI / oraz na prostym, prostopadłościennym postumencie w alei biegnącej od tzw. Wielkiego Koła, na tle żywopłotu z grabu.
15	Nota historyczna	Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską idę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki. Pomnik Jana Tarnowskiego było jednym z pierwszych ufundowanych przez dr Jordana pomników przed 1901 r.

			* Jan Tarnowski herbu Leliwa (1488, Tarnów-16.05.1561, Wiewiórka)- kasztelani i wojewoda krakowski, wojewoda ruski i hetman wielki koronny
	16	Stan zachowania	dobry- zabrudzenia kamienia
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- „Biała Karta” – oprac. M. Dubińska, 1985 r. - Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - akta konserwatorskie
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
262	1	Nazwa pomnika	Tischnera Józefa (1931-2000), ks., prof.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Zaułku Estreichera, ul. św. Anny 10; (dz. 367, ob. 1 Śródmieście; wł. Uniwersytet Jagielloński w Krakowie); Dz. I Stare Miasto
	5	Zleceniodawca Fundator	Karol Badyňa
	6	Autor Projektant	Karol Badyňa (1960-)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
	9	Termin powstania	2014 r.?
	10	Data odsłonięcia	29 października 2014 r.
	11	Formuła fundacji	dar
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; marmur- postument;

	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
	14	Ogólny opis	Realistyczne, dynamicznie ujęte popiersie na prostopadłościennym, kamiennym postumencie z niewielką tabliczką inskrypcyjną. Kameralny pomnik wraz z innymi ustawiony wzdłuż ściany dziedzińca uniwersyteckiego.
	15	Nota historyczna	W ramach obchodów 50-lecia działalności Muzeum UJ otwarto dla publiczności odrestaurowany w latach 2007-2013, należący do muzeum dziedziniec, nazywany Huta, pomiędzy uniwersyteckimi budynkami przy ul. Św. Anny. Oficjalne otwarcie nastąpiło 29 października 2014 r. połączone z nadaniem dziedzińcowi nowej nazwy „Zaułek Estreichera” oraz z odsłonięciem pomników autorstwa Karola Badyny. Rzeźby upamiętniające najbardziej zasłużone dla uniwersytetu i muzeum postaci zostały ofiarowane przez artystę. Należą do nich realistyczne popiersia: papieża Jana Pawła II, ks. Józefa Tischnera, prof. Juliana Aleksandrowicza, prof. Antoniego Kępińskiego i profesora Karola Estreichera, juniora, a także rzeźba zainspirowana witrażem z pełnofiguralnym, płaskorzeźbionym wyobrażeniem króla Kazimierza Wielkiego. W uroczystości, poprowadzonej przez dyrektora Muzeum prof. Krzysztofę Stopkę, udział wzięli m.in.: prorektorzy UJ: prof. Stanisław Kistryn, Andrzej Mania i Jacek Popiel, a także były rektor prof. Franciszek Ziejka, były dyrektor Muzeum UJ, prof. Stanisław Waltoś.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
263	1	Nazwa pomnika	Uchodźcom wojskowym z Czechosłowacji z 1939 r., którzy weszli w skład Legionu Czechów i Słowaków
	2	Inne nazwy	Obelisk ku czci Legionu Czechów i Słowaków
	3	Forma	głaz z tablicami
	4	Lokalizacja	na zieleńcu u zbiegu ulic Palmowej i Katowickiej, w miejscu dawnych koszar; (dz. 529, ob. 40 Krowodrza, wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM); dz. VI Bronowice

5	Zleceniodawca Fundator	Rada Dzielnicy VI Bronowice, Towarzystwo Przyjaciół Bronowic - inicjatywa i fundacja Mieczysław Stachura, członek Zarządu Towarzystwa Przyjaciół Bronowic- inicjatywa
6	Autor Projektant	Kazimierz Adamski (-) - płaskorzeźba
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
9	Termin powstania	2017 r.
10	Data odsłonięcia	11 grudnia 2017 r.
11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	granit, marmur; brąz- tablica
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 1,20 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie niskiego postumentu-naturalnego kamienia, z dwoma tablicami pamiątkowymi. Na górze położona pod lekkim kątem brązowa tablica z płaskorzeźbionym wycinkiem mapy z zaznaczonymi ulicami i nieistniejącymi już zabudowaniami obozu wojskowego z czasów monarchii Austro-Węgierskiej (istniał do lat 40. XX wieku). Druga umieszczona poniżej, na licu pomnika, tablica marmurowa z rytą inskrypcją: / W TYM REJONIE BRONOWIC MAŁYCH,/ W KOSZARACH, MIESZCZĄCYCH SIĘ W KWARTALE/ OBECNYCH ULIC: RADZIKOWSKIEGO, KATOWICKIEJ, PALMOWEJ/ STACJONOWALI W ROKU 1939 WOJSKOWI I UCHODŹCY/ Z CZECHOSŁOWACJI, KTÓRZY WESZLI W SKŁAD/ LEGIONU CZECHÓW I SŁOWAKÓW/ UTWORZONEGO WE WRZEŚNIU 1939 ROKU/ DO WALKI Z NIEMCAMI U BOKU WOJSKA POLSKIEGO/ 2017 RADA DZIELNICY VI BRONOWICE/ TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ BRONOWIC//. Pomnik ustawiony na zieleńcu, na tle zabudowy mieszkaniowej.
15	Nota historyczna	Idea upamiętnienia ludności czeskiej i słowackiej zaangażowanej we wspólną walkę o niepodległość w 1939 r. narodziła się kilka lat wcześniej. Organizatorami pomnikowych uroczystości były: Zarząd i Rada Dzielnicy VI Bronowice, Towarzystwo Przyjaciół Bronowic oraz Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana w Krakowie. W uroczystości odsłonięcia pomnika 11 grudnia 2017 r. udział wzięli m.in.: płk Jiří Pudil- attaché Wojskowy i Lotniczy z Ambasady Republiki Czech, Ivan Škorupa- Konsul Generalny Republiki Słowacji w Krakowie, Radosław Ostrożański reprezentujący Wojewodę Małopolski, Beata Kowalówka- Dyrektor Kancelarii Rady Miasta Krakowa oraz przedstawiciele Rady Dzielnicy VI Bronowice, Towarzystwa Przyjaciół Bronowic z prezesem Barbarą Miszczyk na czele i Centrum Młodzieży im. dr. Henryka Jordana.
16	Stan zachowania	dobry

	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
264	1	Nazwa pomnika	Uczestnikom pierwszych zrywów solidarnościowych
	2	Inne nazwy	Pomnik Solidarności V; „Bądź wierny, idź...!”
	3	Forma	kompozycja architektoniczno- rzeźbiarska
	4	Lokalizacja	przy Placu Centralnym im. Ronalda Regana; teren zielony pomiędzy Centrum E i budynkiem NCK; (dz. 20/32, ob. 48 Nowa Huta; wł.: Gmina Miejska Kraków) Dz. XVIII Nowa Huta
	5	Zlecniodawca. Fundator	działacze „Solidarności” z Huty im. T. Sendzimira;
	6	Autor Projektant	? – kompozycja architektoniczna prof. Czesław Dźwigaj (1950-)- tablice
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1999 r.
	10	Data odsłonięcia	10 listopada 1999 r. / 7 września 2005 r.
	11	Formuła fundacji	ze składek społecznych i funduszy pozyskanych od sponsorów
	12	Materiał. Technika wykonania	żelbeton- kompozycja architektoniczna; cokół- tablice
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 4,5 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie monumentalnej litery V ustawionej na architektonicznym, rozbudowanym cokole, symbolicznie nawiązującym do dłoni w geście zwycięstwa. Na licu pomnika liczne brązowe tablice i plakiety. Na „literze V” umieszczonych 11 prostokątnych tablic z najważniejszymi dla Nowej Huty

		<p>datami: (od dołu, lewe ramię) 1960, 1979, 1981, 1987, 1989 oraz (od dołu, prawe ramię) 1978, 1980, 1983, 1988, 1997, 1999. U podstawy „litery V”- Orzeł Polski. Poniżej na cokole 4 płaskorzeźbione tablice upamiętniające: obronę krzyża nowohuckiego w 1960, wybór Karola Wojtyły na papieża, wydarzenia grudniowe w Gdańsku w 1970 r. i 1980 r. oraz powstanie NSZZ Solidarność w Nowej Hucie. Pod tablicami napis /SOLIDARNOŚĆ/. U podstawy pomnika umieszczona tablica w formie kartusza z wypukłym napisem: /POMNIK POŚWIĘCONY PAMIĘCI/ UCZESTNIKÓW PIERWSZYCH ZRYWÓW SOLIDARNOŚCIOWYCH/ I WSZYSTKICH TYCH BEZIMIENNYCH, KTÓRZY JAKO PIERWSI/ W OKRESIE POWOJENNYM STANĘLI DO WALKI/ W OBRONIE WIARY, PRAW PRACOWNICZYCH/ I GODNOŚCI LUDZKIEJ./ SWOIM KSZTAŁTEM NAWIĄZUJE DO LITERY V/- SYMBOLU ZWYCIĘSTWA./ UMIESZCZONE NA POMNIKU DATY UPAMIĘTNIAJĄ PRZEŁOMOWE/ DLA NOWOHUCKIEJ SOLIDARNOŚCI WYDARZENIA,/ TAKIE JAK: WALKA O KRZYŻ/1960// WYBÓR KAROLA WOJTYŁY NA PAPIEŻA /1978// I JEGO PIERWSZEJ PIELGRZYMKI DO OJCZYZNY, W TYM TE/ PODCZAS KTÓRYCH ODWIEDZAŁ NOWĄ HUTĘ /1978/1983// HUTNICZE STRAJKI /1980/1981/1988//ORAZ REAKTYWOWANIE SOLIDARNOŚCI /1989./POMNIK WYBUDOWANO STARANIEM KOMISJI ROBOTNICZEJ/ HUTNIKÓW NSZZ SOLIDARNOŚĆ HUTY IM. SENDZIMIRA/ Z INICJATYWY CZŁONKÓW SOLIDARNOŚCI Z WALCOWNI/ ZGNIATACZ Z PIENIĘDZY WPLĄCONYCH PRZEZ SPONSORÓW/ I ZEBRANYCH W SPOŁECZNEJ ZBIÓRCZE./ODSŁONIĘTO 10 LISTOPADA 1999 ROKU/ W PRZEDDZIEŃ ROCZNICY ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI./ PIERWOTNIE STANAŁ NA TERENIE NOWOHUCKIEGO KOMBINATU./ GDZIE W 1980,1988 WYBUCHŁY ROBOTNICZE STRAJKI/ WPISUJĄCE SIĘ W OGÓLNOPOLSKI PROTEST PRZECIWKO/ KOMUNISTYCZNEJ WŁADZY I OBCEJ POLAKOM IDEOLOGII./ CHWAŁA LUDZIOM, KTÓRZY POŚWIECENIEM I WYTRWAŁOŚCIĄ/ ZMIENILI OBLICZE POLSKI I EUROPY.// Pod tekstem logo nowohuckiej NSZZ Solidarności. Z boku cokołu dodatkowo tabliczka: /BĄDŹ WIERNY. IDŹ.../ (cyt. Z. Herbert). Pomnik usytuowany frontem do Pl. Centralnego na szerokim, dwustopniowym podwyższeniu/ tarasie, ujęty po bokach przez kamienne donice, do którego prowadzi chodnik.</p>
15	Nota historyczna	<p>Pomnik „V” Solidarności został ufundowany w 1999 r. z inicjatywy członków działaczy „Solidarności” w nowohuckim kombinacie, ze składek społecznych i funduszy pozyskanych od sponsorów. Pierwotnie został ustawiony przed halą zgniatacza w Hucie im. T. Sendzimira, dla upamiętnienia siedziby NSZZ Solidarności i komitetu strajkowego z 1988 r. W związku z prywatyzacją Huty i planami wyburzenia hali zgniatacza, w 2005 r. zapadła decyzja o przeniesieniu pomnika w inne miejsce. W wyniku dyskusji wybrano Plac Centralny, gdzie 7 września 2005 r. ponownie uroczystie odsłonięto pomnik z nowymi tablicami, zaprojektowanymi przez Czesława Dźwigaję. W wydarzeniu tym uczestniczył m.in. jeden z przywódców pierwszych strajków w hucie Kazimierz Fugiel, przewodniczący Komisji Robotniczej Hutników, Władysław Kielian i pracownik zgniatacza Zdzisław Siudak. Monument poświęcili, po rocznicowej mszy św. w kościele Matki Boskiej Częstochowskiej na os. Szklane Domy, metropolita gdański abp Tadeusz Gocłowski i metropolita krakowski abp Stanisław Dziwisz. Rok 2005 (rocznica 25-lecia Solidarności) obfitował w Nowej Hucie w fundacje nowych „solidarnościowych” pomników, a co za tym idzie w liczne dyskusje na temat ich ilości i lokalizacji.</p>
16	Stan zachowania	dobry

	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
265	1	Nazwa pomnika	Ukraińcom zmarłym w l. 1919-1921 w obozie nr 1 dla jeńców i internowanych w Krakowie-Dąbiu
	2	Inne nazwy	Pomnik żołnierzy i cywilów narodowości ukraińskiej zmarłych w latach 1918-1921 w obozie dla Jeńców i Internowanych Nr 1 w Krakowie - Dąbiu
	3	Forma	obelisk na kurhanie
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu Rakowickim, pas 73 pld., ul. Rakowicka 26; (dz. 162, ob. 7 Śródmieście, wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zleceniodawca Fundator	Inicjatywa ukraińskiej diaspory w Krakowie; Fundacja: Miasta Krakowa, Wojewody Małopolskiego oraz Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa;
	6	Autor Projektant	Teodor Pretorius (-)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	2000 r.
	10	Data odsłonięcia	24 września 2000 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja celowa
	12	Materiał. Technika wykonania	granit ?
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 3,50 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie obelisku- krzyża na prostopadłościennym podstawie, ustawiony na tradycyjnym ukraińskim ziemnym kurhanie. Na licu obelisku ryty, złożony

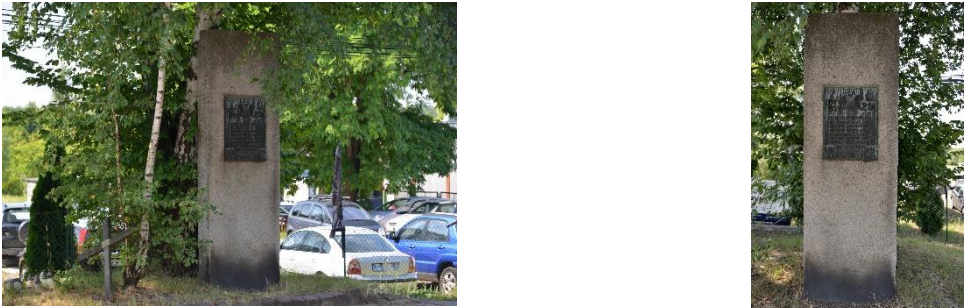
		herb Ukrainy, poniżej napis: /1919-21/ i /DĄBIE/. Na podstawie, na dwóch ścianach podstawy ryty napis w języku polskim i ukraińskim: /‡/ PAMIĘCI/ SPOCZYWAJĄCYCH TU UKRAIŃCÓW-/ ŻOŁNIERZY, OFICERÓW/ I OSÓB CYWILNYCH/ ZMARŁYCH W LATACH/ 1919-1921/ W OBOZIE NR 1/ DLA JEŃCÓW/ I INTERNOWANYCH/ W KRAKOWIE- DĄBIU/ UMARLI/ ABY ZMARTWYCHWSTAŁA/ WOLNA UKRAINA/ KRAKOWIANIE 1999 r.//.	
15	Nota historyczna	Pomnik ufundowany z inicjatywy ukraińskiej diaspory upamiętnia ludność ukraińską, która zmarła w wyniku chorób i ran w obozie internowanych na Dąbiu. Idea fundacji narodziła się pod koniec lat 90. XX w. W uroczystości odsłonięcia pomnika uczestniczyli premierzy Polski i Ukrainy: Jerzy Buzek i Wiktor Juszczenko oraz przedstawiciele polskiego i ukraińskiego kościoła: bp. Jan Szkołoń, ks. mitrat Michał Feciuch, ks. dziekan Witold Maksymowicz	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji	- UCHWAŁA NR CXXII/1113/98 Rady Miasta Krakowa z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie współfinansowania budowy pomnika upamiętniającego pochowanych na Cmentarzu Rakowickim żołnierzy i cywilów narodowości ukraińskiej zmarłych w latach 1918-1921 w Obozie dla Jeńców i Internowanych Nr 1 w Krakowie Dąbiu. - UCHWAŁA NR XV/122/99 Rady Miasta Krakowa z dnia 14 kwietnia 1999 r. w sprawie budowy pomnika upamiętniającego żołnierzy i cywilów narodowości ukraińskiej zmarłych w latach 1918-1921 w obozie dla Jeńców i Internowanych Nr 1 w Krakowie - Dąbiu	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
266	1	Nazwa pomnika	Ułanom II Brygady Legionów Polskich poległym w szarży pod Rokitną 13 VI 1915 r.
	2	Inne nazwy	Pomnik Rokitniańczyków
	3	Forma	sarkofag na postumencie
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu Rakowickim, w pasie 68a, ul. Rakowicka 26; (dz. 144, ob. 7 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca. Fundator	Komitet Budowy Pomnika z gen. Stanisławem Szeptyckim na czele

6	Autor Projektant	Józef Gałęzowski (1877-1963)
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	1925 r.
10	Data odsłonięcia	14 czerwca 1925 r.
11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	kamień
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 4 m
14	Ogólny opis	<p>Pomnik w formie sarkofagu na wysokim postumencie. Prosta trumna ustawiona na sześciu kulach - lwich łapach, dekorowana na ścianie frontowej płaskorzeźbionym krzyżem w wieńcu laurowym. Na licu prostopadłościennego postumentu płaskorzeźba - ułańskie czako i szabla dekorowana girlandą oraz uskrzydłona klepsydra; poniżej tablica z czarnego marmuru z rytą, złożoną inskrypcją: /POLEGLI POD ROKITNĄ W DNIU 13 CZERWCA 1915 ROKU/ Ś.P./ RTM. DUNIN - WĄSOWICZ ZBIGNIEW/ PPOR. TOPÓR - KISIELNICKI JERZY/ PPOR. WŁODEK ROMAN/ WACHM. ADAMSKI TADEUSZ/ WACHM. NOWAKOWSKI WŁADYSŁAW/ KAPRAL KARASIŃSKI KAROL/ UŁANI MAJDA MICHAŁ/ ZWATSCHKE ANTONI/ ŁADA EUGENIUSZ/ ŁUSZCZEWSKI BRONISŁAW/ RAKOWSKI JERZY/ KUBIK BOLESŁAW/ STARCZEWSKI TADEUSZ/ SZYSZ MIKOŁAJ/ TWORKOWSKI WŁADYSŁAW/. Dodatkowo tablice inskrypcyjne: z frontu na podstawie- /GEN. DYW. KLEMENS RUDNICKI/ 1897 - 1992/ OFICER 2 PUŁKU SZWOLEŻERÓW/ DOWÓDCA 9 PUŁKU UŁANÓW MAŁOPOLSKICH/ ZASTĘPCA DOWÓDCY 5 KRESOWEJ DYW. PIECH./ DOWÓDCA 1 DYWIZJI PANCERNEJ/ oraz z lewego boku: /BŁYSKAWICE ICH SZABEL/ BYŁY JUTRZENKĄ WOLNOŚCI/ WIDZIAŁY ICH/ ŚNIEŻNE SZCZYTY KARPAT/ I SREBRZYSTE WODY CISY/ I BYSTRE FALE CZEREMOSZU/ I LASY BUKOWIŃSKIE/ ICH WIDZIAŁY/ I BRZEGI PRUTU/ I BŁONIA NADDNIESTRZAŃSKIE/ I BESARABSKIE STEPY/ I DZIKIE POLA/ PADLI NA POLACH ROKITNY/ AD MAXIMAM POLONIAE/ GLORIAM//; z prawego boku - /PAMIĘCI/ ŻOŁNIERZY 2-GO PUŁKU/ SZWOLEŻERÓW ROKITNIAŃSKICH/ POLEGŁYCH W WALKACH/ O NIEPODLEGŁOŚĆ OJCZYZNY/ W LATACH 1918 – 1945//, /ZMARLI Z RAN ODNIE-/ SIONYCH W SZARŻY/ POD ROKITNĄ/ I LEŻĄ NA OBCEJ ZIEMI/ Ś.P./ ST. UŁ. EMIL GARBARCZYK/ UŁ. BAZYLI JANISZYN/ UŁ. KAZIMIERZ PROKOP/ UŁ. WŁ. SIERHIEJEWICZ//, /STARANIEM 2-GO PUŁKU SZWOLEŻERÓW/ ROKITNIAŃSKICH EKSHUMOWANO/ 22 II 1923 r. Z CMENTARZA W RARAŃCZY/ NA BUKOWINIE UCZESTNIKÓW SZARŻY/ POLEGŁYCH POD ROKITNĄ./ ZWŁOKI SPROWADZONO DO KRAKOWA/ I POCHOWANO W TYM GROBOWCU/ 25 II 1923/ TABLICE ZOSTAŁY ODNOWIONE/ STARANIEM KOLEGÓW W 50 ROCZNICĘ SZARŻY//. Pomnik ustawiony na niskiej podstawie, na tle Pomnika Ułanów.</p>

	15	Nota historyczna	<p>Pomnik upamiętniający kilkunastu polskich ułanów, którzy polegli w słynnej szarży polskiej kawalerii dowodzonej przez rtm. Zbigniewa Dunina - Wąsowicza pod Rokitną w Besarabii, 13 czerwca 1915 r. W 1923 r. na Cmentarzu Rakowickim odbył się ich uroczysty pogrzeb, podczas którego Marszałek Polski Józef Piłsudski odznaczył poległych Orderem Virtuti Militari. Dwa lata później, w 10 rocznicę na ich mogile ufundowano symboliczny pomnik z tekstem autorstwa jednego z uczestników szarży pod Rokitną - Zygmunta Jarym-Maleszewskiego. Odświeżenie pomnika miało charakter patriotycznej uroczystości, w której udział wziął gen. Józef Haller i gen. Stanisław Szeptycki.</p> <p>* projekt rysunkowy w zbiorach MNK</p>
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Cmentarz Rakowicki: A-584
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p>Foto E. Lang</p>
267	1	Nazwa pomnika	Utworzeniu w 1914 r. pierwszych baterii 1. Pułku Artylerii Legionów
	2	Inne nazwy	Pomnik 1. Pułku Artylerii Legionów
	3	Forma	kamień z tablicą
	4	Lokalizacja	na zieleńcu przy ul. Księcia Józefa, w sąsiedztwie bud. nr 54a, naprzeciwko wylotu ul. Ludomira Benedyktowicza; (wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZDMK); Dz. VII Zwierzyniec
	5	Zleceniodawca Fundator	NSZZ „Solidarność” Małopolski oraz Obywatelski Komitet Opieki nad Kopcem Józefa Piłsudskiego - inicjatywa
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1939 r.

	10	Data odsłonięcia	7 sierpnia 1939 r.- tablica/ 7 listopada 1981 r.- pomnik
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	granit- cokół; brąz- tablica;
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,20 m
	14	Ogólny opis	Pomnik, ustawiony przy drodze, w formie smukłego, prostopadłościennego kamienia z tablicą z wypukłym napisem: u góry Krzyż Legionów, po bokach: /1914/1939// oraz /W 25//; poniżej: / ROCZNICĘ-/ UTWORZENIA W TYM-/ MIEJSCU PIERWSZYCH/ BATERII 1. PUŁKU ART./ LEGIONÓW/ TABLICĘ/ TĘ WMUROWALI BY-/ LI ŻOŁNIERZE 1. PUŁKU/ ART. LEG. POL./ SIERPIEŃ 1939// oraz wizerunki dwóch orzełków legionowych.
	15	Nota historyczna	<p>Pomnik powstał z inicjatywy NSZZ „Solidarność” Małopolska, w związku z planami wyburzenia budynku dawnych austriackich koszar piechoty w Przegorzałach. Została wówczas zdjęta z budynku zabytkowa tablica, poddana konserwacji w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa i wtórnie zamontowana na kamieniu. W uroczystości odsłonięcia pomnika udział wzięli m.in.: przedstawiciele Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” st. Sierżant sztabowy Czwartego Pułku Legionów Polskich Henryk Włodek, ks. płk. Franciszek Studziński.</p> <p>* W 1914 r., na polecenie Józefa Piłsudskiego, kpt. Ottokar Brzoza- Brzezina zorganizował Kadre Artylerii Legionów Polskich, późniejszy 1. Pułk Artylerii Legionów. Pułk od 1 września 1914 r. stacjonował w koszarach austriackich w podkrakowskich Przegorzałach. W 25.rocznicę, 7 sierpnia 1939 r. ich obecności w koszarach została ufundowana pamiątkowa tablica wmurowana w ścianę budynku z inicjatywy byłych żołnierzy Pułku. W uroczystości uczestniczył marszałek Polski Edward Rydz- Śmigły. Tablica została zdemontowana na początku II wojny światowej i przechowywana w Magistracie.</p>
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>
268	1	Nazwa pomnika	Wandzie

2	Inne nazwy	
3	Forma	figura na postumencie
4	Lokalizacja	na szczycie Kopca Wandy, ul. Ujastek Mogilski; (dz. 35/3, ob. 20 Nowa Huta; wł. Gmina Miejska Kraków; zarząd: ZZM); Dz. XVIII Nowa Huta
5	Zleceniodawca. Fundator	Kornel Kozerski- radca stanu z Warszawy
6	Autor Projektant	Jan Matejko (1838-1893)
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	1890 r.
10	Data odsłonięcia	13 listopada 1890 r.
11	Formuła fundacji	fundacja prywatna
12	Materiał. Technika wykonania	marmur- rzeźba; granit szary – pomnik; granit czerwony – postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,50 m
14	Ogólny opis	Pomniki w formie figury siedzącego orła w koronie, ustawionej na prostym cokole i nieco szerszej podstawie. Na cokole wyryty napis: /WANDZIE/oraz płaskorzeźba - skrzyżowany miecz i kądziel- symbol kobiety i wojownika w jednej osobie.
15	Nota historyczna	W 1890 r. obywatel Królestwa Polskiego Kornel Kozerski podjął decyzję o odrestaurowaniu własnym kosztem symbolicznego kurhanu Wandy w Mogile. Na jego szczyt ufundował marmurowy pomnik upamiętniający postać Wandy, równocześnie posiadający ważną wymowę patriotyczną, który zaprojektował Jan Matejko. W uroczystości odsłonięcia pomnika uczestniczył prezydent miasta Krakowa Feliks Szlachtowski. Niestety na przestrzeni lat pomnik był wielokrotnie dewastowany. Oryginalna figura orła znajduje się obecnie w zbiorach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, a na Kopcu, w 1999 r. została ustawiona wierna kopia ze sztucznego kamienia (obecnie jest to kolejna kopia).
16	Stan zachowania	dobry- rzeźba wielokrotnie dewastowana
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	

	18	Spis istniejącej dokumentacji	„Biała Karta”, oprac. H. Blak, 1984 r. - Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - dokumentacja konserwatorska, oprac. Janik G., 2004, Arch. MKZ - Archiwum Narodowe w Krakowie
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
269	1	Nazwa pomnika	Warszewicza Józefa (1812-1866)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Ogrodzie Botanicznym UJ, ul. Kopernika 27; (dz. 2/2, ob. 53 Śródmieście; wł. Uniwersytet Jagielloński); Dz. II Grzegórzki
	5	Zleceniodawca Fundator	Uniwersytet Jagielloński ?
	6	Autor Projektant	Franciszek Wyspiański (1836-1901)
	7	Wykonawca	Franciszek Wyspiański
	8	Właściciel	Uniwersytet Jagielloński
	9	Termin powstania	1862 r.
	10	Data odsłonięcia	28 lipca 1869 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	marmur kararyjski- popiersie, piaskowiec-postument; marmur- tablica.
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,20 m
	14	Ogólny opis	Stylizowane, klasycystyczne popiersie mężczyzny z wąsami i bokobrodami w antykizującej szacie, na postumencie w formie smukłego graniastosłupa. Na licu postumentu tablica marmurowa z rytym napisem/ wierszem: / O Litwo święta Matko Warszewicza/ Jakże ci błogo w cieniu tych wawrzynów/ Którego blasku Ojczyźnie użyczą/ Pocziwa chwała Twych wybranych Synów// Uczniu

			Jundziła! Obiegłeś dwa światy/ Aby z zdobyczą wrócić do swych progów/ I jak syn wierny czarownicami kwiaty/ Osypać ołtarz twych domowych Bogów// Kwiat – to niewiele, ale kto da więcej -/ I czy dla ciebie, to Matko nie jedno?/ Byle cię tylko kochać najgoręcej/ To Ty nie wzgardzisz i ofiarą biedną.// To nasza wiara, że nic nie przepada/ Co jak ofiara na ołtarz się składa/ Niech więc kwiatami pamięć syna słynie/ Który port stały znalazł w tej dziedzinie.// W. Pol// Popiersie ustawione na tle zieleni, w pobliżu szklarni z egzotycznymi roślinami.
15	Nota historyczna		
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Ogród Botaniczny: A-575	
18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - dokumentacja konserwatorska	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
270	1	Nazwa pomnika	Wiatrowi Narcyzowi, plk, ps. Zawojna, zamordowanemu 21 IV 1945 r. przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	pomnik- płyta
	4	Lokalizacja	na Plantach, w Ogrodzie Gródek, w rejonie ulic św. Gertrudy i Dominikańskiej; (dz. 541, ob.. 1 Śródmieście, wł. Gmina Miejska Kraków; zarząd: ZZM); Dz. I Stare Miasto
	5	Zleceniodawca. Fundator	
	6	Autor Projektant	Bronisław Chromy (1925-2017)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1992 r.

	10	Data odsłonięcia	9 sierpnia 1992 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 1,90 m
	14	Ogólny opis	Symboliczny pomnik w formie przestrzennej, ażurowej płyty, ustawionej pod kątem nieco ponad ziemią, na trawniku przy plantacyjnej alejce. Płyta w kształcie kotwicy- znaku Polski Walczącej, z wyciętą pośrodku sylwetką leżącego człowieka, w zbliżonej do naturalnej skali 1:1. Obok niego na prawej krawędzi pomnika wypukły napis: /W/ TYM MIEJSCU/ 21 KWIETNIA/ 1945 ROKU ZOSTAŁ/ ZAMORDOWANY/ PRZEZ FUNKCJONA/ RIUSZY URZĘDU/ BEZPIECZEŃSTAW/ PUBLICZNEGO PŁK/ NARCYZ WIATR/ „ZAWOJNA” KOMENDANT/ VI OKRĘGU BATALIONÓW/ CHŁOPSKICH NA ŚLĄSK/ I MAŁOPOLSKĘ/ KRAKÓW 1992//. Dodatkowo na płycie umieszczona tabliczka z wypukłym napisem: / BECHOWCY/ LUDOWCY//, czterolistna koniczyna Stronnictw Ludowego i Krzyż Batalionów Chłopskich.
	15	Nota historyczna	Pomnik upamiętnia miejsce śmierci Wiatra Narcyza „Zawojna”, dowódcę BCh i AK zamordowanego przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa w 1945 r. W odsłonięciu pomnika uczestniczyli m.in.: gen. Franciszek Kamiński- komendant BCh oraz jeden z naocznych świadków morderstwa Narcyza Wiatra- mjr rez. Zuzanna Wątróbska- Litawa.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	<ul style="list-style-type: none"> - UCHWAŁA NR L/345/92 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 kwietnia 1992 r. w sprawie upamiętnienia miejsca śmierci Narcyza Wiatra "Zawojny". - Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - Inwentaryzacja miejsc pamięci narodowej na terenie województwa krakowskiego, oprac. Gąsiorowski T., Kuler A., Kraków 1996, Arch. MKZ. - dokumentacja konserwatorska
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
271	1	Nazwa pomnika	Wielkiemu Jubileuszowi Roku 2000

2	Inne nazwy	Krzyż Milenijny
3	Forma	krzyż- pomnik
4	Lokalizacja	przy wjeździe na most Zwierzyniecki od strony ul. Księcia Józefa; Dz. VII Zwierzyniec
5	Zlecniodawca Fundator	inicjatywa: akcja katolicka na Salwatorze fundator: Kieleckie Przedsiębiorstwo Robót Mostowych SKANSKA S.A.
6	Autor Projektant	Małgorzata i Hubert Mełgesowie
7	Wykonawca	Kieleckie Przedsiębiorstwo Robót Mostowych SKANSKA S.A.
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
9	Termin powstania	2001 r.
10	Data odsłonięcia	29 października 2001 r.
11	Formuła fundacji	fundacja społeczna
12	Materiał. Technika wykonania	żelbeton- konstrukcja; marmur- okładzina
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 3,5 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie prostego krzyża. Ustawiony na niskim, wyłożonym kamieniem podwyższeniu, do którego prowadzi chodnik, na tle Mostu Zwierzynieckiego. U podstawy marmurowa tabliczka z rytym napisem: / Z INICJATYWY AKCJI KATOLICKIEJ/ NA SALWATORZE/ UFUNDOWAŁO I WYKONAŁO KIELECKIE/ PRZEDSIĘBIORSTWO ROBÓT MOSTOWYCH/ SKANSKA S.A./ A.D. 2001//.
15	Nota historyczna	Krzyż- pomnik powstał z inicjatywy Akcji Katolickiej na Salwatorze dla upamiętnienia Roku Milenijnego. Jego forma została zainspirowana obrazem z kościoła Najświętszego Salwatora na Salwatorze. Pomnik odsłonił kard. Franciszek Macharski w obecności prezydenta Krakowa Andrzeja Gołasia. Drugi krzyż powstał na rogu ul. Serbskiej i Macedońskiej, z inicjatywy Mieczysława Łabusia i Andrzeja Mleczko ze Stowarzyszenia Rodzin Katolickich. Poświęcony 22 października 2001 r. przez bp Albina Małysiaka.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
272	1	Nazwa pomnika	Witosa Wincentego (1874-1945), premiera	
	2	Inne nazwy		
	3	Forma	popiersie na postumencie	
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy alei parku prowadzącej w kierunku al. 3 Maja; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza	
	5	Zlecniodawca. Fundator	Rada Miasta Kraków	
	6	Autor Projektant	prof. Wiesław Bielak (1943-)	
	7	Wykonawca		
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków	
	9	Termin powstania	2018 r.	
	10	Data odsłonięcia	10 listopada 2018 r.	
	11	Formuła fundacji	fundacja prywatna	
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; piaskowiec- postument	
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m	
	14	Ogólny opis	Realistyczne popiersie mężczyzny o krzaczastych brwiach i wąsie, na prostopadłościennym postumencie z rytym napisem na licu: / WINCENTY/ WITOS/ 1874-1945// i dwustopniowej podstawie. Pomnik usytuowany w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” w głównej alei parku. Obok niska tabliczka z biogramem.	
	15	Nota historyczna	Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu	

		<p>patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską idę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki.</p> <p>Z okazji 100. rocznicy odrodzenia się Rzeczypospolitej 10 listopada 2018 r. w Parku im. H. Jordana w Krakowie odsłonięto 6 popiersi „Ojców Niepodległości”: Ignacego Daszyńskiego, Romana Dmowskiego, gen. Józefa Hallera, Wincentego Witosa (cztery rzeźby dłuta prof. Wiesława Bielaka), Wojciecha Korfantego i gen. Kazimierza Sosnkowskiego (dwie rzeźby autorstwa Doroty Boryło). Fundatorem popiersia gen. Sosnkowskiego jest Oddział IPN w Krakowie. Pozostałe ufundowało miasto Kraków. W uroczystościach udział wzięli m.in.: wiceprezes IPN dr Mateusz Szpytma, który odczytał zgromadzonym list, wystosowany przez prezesa IPN dr. Jarosława Szarka, Halina Babińska- przyjaciółka rodziny gen. Sosnkowskiego z jego synem Piotrem Sosnkowskim, dyrektor Oddziału w Krakowie dr hab. Filip Musiał i naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa dr Maciej Korcuć, prezydent Krakowa Jacek Majchrowski i wojewoda małopolski Piotr Ćwik, a także stowarzyszenia i środowiska kombatanckie, delegacje uczelni, szkół i innych organizacji wraz z pocztami sztandarowymi.</p>	
16	Stan zachowania	dobry;	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579	
18	Spis istniejącej dokumentacji	<p>- UCHWAŁA NR CI/2634/18 RADY MIASTA KRAKOWA z dnia 9 maja 2018 r. w sprawie umieszczenia w Parku im. dr H. Jordana popiersi upamiętniających wybitnych Polaków Ojców Polskiej niepodległości?: Wincentego Witosa, Romana Dmowskiego, Wojciecha Korfantego, Ignacego Daszyńskiego, Generała Józefa Hallera oraz Generała Kazimierza Sosnkowskiego, jako domknięcie Galerii Wielkich Polaków XX wieku.</p> <p>- materiały Towarzystwa</p>	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>	
273	1	Nazwa pomnika	Włosikowi Bogdanowi i innym, którzy w latach 80. zginęli za wolność i Solidarność
	2	Inne nazwy	Pomnik Bogdana Włosika

3	Forma	kompozycja przestrzenna
4	Lokalizacja	os. Przy Arce, przed blokiem mieszkalnym przy ul. Obr. Krzyża 11; (dz.223/23, ob. 8 Nowa Huta; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZDMK); Dz. XVI Bieńczyce
5	Zleceniodawca Fundator	
6	Autor Projektant	Helena Łyżwa (-)
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	1992 r.
10	Data odsłonięcia	13 października (?) 1992 r.
11	Formuła fundacji	fundacja społeczna
12	Materiał. Technika wykonania	granit- pomnik, mosiądz- liternictwo
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 4 m
14	Ogólny opis	Dwa monolityczne bloki jasno szarego, polerowanego gładko granitu ustawione obok siebie. Przestrzeń pomiędzy nimi tworzy wyrwę w formie krzyża. Na licu pomnika, u dołu napis z nakładanych liter mosiężnych: / BOGDANOWI WŁOSIKOWI/ I INNYM KTÓRZY W LATACH 80-TYCH/ ZGINĘLI ZA WOLNOŚĆ I SOLIDARNOŚĆ/ S/ V/. Pomnik ustawiony bezpośrednio na ziemi, na niewielkim, półokrągłym placu na tle drzew i parkingu; otoczony niskimi, granitowymi (?) słupkami z rozciągniętym pomiędzy nimi łańcuchem.
15	Nota historyczna	Pomnik został ufundowany w dziesiątą rocznicę śmierci Bogdana Włosika, studenta śmiertelnie postrzelonego przez funkcjonariusza SB, podczas zamieszek w Nowej Hucie 13 października 1982 r. Miało ono miejsce w pobliżu kościoła Arka Pana, gdzie od 1981 r. trzynastego każdego miesiąca odprawiano msze święte za Ojczyznę, stając się często pretekstem do manifestacji Solidarności. Śmierć Włosika wywołała demonstracje i zamieszki w Nowej Hucie, a jego pogrzeb 20 października na Cmentarzu Grębałowskim, który zgromadził blisko 20 tysięcy ludzi, przekształcił się w antykomunistyczną demonstrację. W odsłonięciu pomnika uczestniczyli m.in. rodzice zamordowanego, Irena i Julian Włosik, którzy 2010 r. zostali odznaczeni przez Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego Krzyżem Kawalerii Odrodzenia Polski. * Bogdan Włosik (6.07.1962, Kraków- 13.10.1982, tamże)-uczeń wieczorowego technikum, robotnik w Hucie im. Lenina.
16	Stan zachowania	dobry

	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
274	1	Nazwa pomnika	Wodzickiej Ludwice (1740-?), hr.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	krzyż
	4	Lokalizacja	na zieleńcu, ul. Wielicka, w pobliżu centrum handlowego; (wł. Gmina Miejska Kraków); Dz. XII Bieżanów-Prokocim
	5	Zleceniodawca. Fundator	
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	
	9	Termin powstania	
	10	Data odsłonięcia	
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	żeliwo – krzyż; kamień - postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 2 m
	14	Ogólny opis	Żeliwny, dekoracyjny krzyż ustawiony na prostym, kamiennym postumencie. Na ramionach krzyża wypukły napis: /NA WIECZNĄ PAMIĄTKĘ DLA LUDWIKI Z HR: WIELOPOLSKICH HR: WODZICKIEJ//.

	15	Nota historyczna	Ludwika z Wielopolskich Wodzicka była żoną Eliasza- pierwszego znanego właściciela Prokocimia, w którym małżonek zakupił jej dwór ok. 1790 r.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
275	1	Nazwa pomnika	Wojtaszka Tadeusza (1920-1990), prof.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	na zieleńcu przed bud. Wydziału Leśnego Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja, al. 29 Listopada 46; obok budynku Wydziału Ogrodniczego; (dz. 60/7, obr. 23 Śródmieście; wł. Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie); Dz. III Prądnik Czerwony
	5	Zlecniodawca Fundator	Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
	6	Autor Projektant	prof. Jerzy Nowakowski (1947-)
	7	Wykonawca	Jerzy Nowakowski
	8	Właściciel	Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
	9	Termin powstania	2013 r.
	10	Data odsłonięcia	18 października 2013 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja uniwersytecka
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; marmur- postument;

	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,5 m
	14	Ogólny opis	Realistyczne popiersie dojrzałego mężczyzny w stroju rektorskim, z łańcuchem rektorskim na piersi. Rzeźba odlana w brązie ustawiona na prostopadłościennym, marmurowym cokole z inskrypcją z nakładanych liter na froncie: / PROFESOR/ TADEUSZ/ WOJTASZEK/ 1920-1990/ RAEKTOR WYŻSZEJ SZKOŁY/ ROLNICZEJ,/ AKADEMII ROLNICZEJ/ W KRAKOWIE/ 1971-1981//. Pomnik ustawiony na specjalnie zaaranżowanym placyku wśród zieleni, na terenie kampusu Uniwersytetu Rolniczego.
	15	Nota historyczna	Pomnik prof. Tadeusza Wojtaszki został ufundowany w ramach obchodów 60-lecia Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, dla upamiętnienia zasłużonego Rektora, twórcy Wydziału Ogrodniczego. Pomnik odsłonił Rektor krakowskiego Uniwersytetu Rolniczego prof. Włodzimierz Sady oraz córki zmarłego Profesora, Grażyna i Elżbieta, w obecności pracowników i studentów Uniwersytetu.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- materiały Wydziału Architektury i Urbanistyki UMK
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
276	1	Nazwa pomnika	Wojtka, niedźwiedzia (1941-1963), kpr.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	figura całopostaciowa na podstawie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- na rozwidleniu parkowych alei, w pobliżu placu zabaw; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecaniodawca. Fundator	Towarzystwo Parku im. dr H. Jordana
	6	Autor Projektant	Wojciech Batko (-) - absolwent krakowskiej ASP

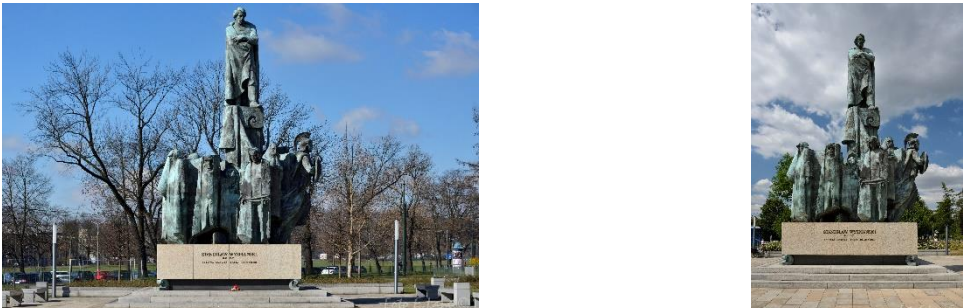
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
9	Termin powstania	2014 r.
10	Data odsłonięcia	18 maja 2014 r.
11	Formuła fundacji	fundacja
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- figura; piaskowiec- postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,5 m
14	Ogólny opis	Pełnoplastyczna, realistyczna, całopostaciowa figura niedźwiedzia brunatnego stojącego na dwóch, tylnych łapach. Rzeźba ustawiona na niskiej, okrągłej podstawie bezpośrednio na ziemi, na trawniku. Wokół niej rozrzucone niewielkich rozmiarów kamienie, opisujące główne punkty szlaku bojowego 2 Korpusu Polskiego z Iranu do Wielkiej Brytanii. W pobliżu pomnika leżąca marmurowa tablica z rytym napisem: / NA WIECZNĄ CHWAŁĘ POLEGŁYCH/ DLA PAMIĘCI POTOMNYCH/ POMNIK TEN ODSŁONIĘTO W 70. ROCZNICĘ/ ZWYCIĘSKIEJ BITWY POD MONTE CASSINO/ 2 KORPUSU POLSKIEGO DOWODZONEGO PRZEZ/ GEN. WŁADYSŁAWA ANDERSA/ DLA UPAMIĘTNIENIA PRZEBYTEGO SZLAKU/ BOJOWEGO ŻOŁNIERZY WRAZ Z ICH WIERNYM/ TOWARZYSZEM BRONI NIEDŹWIEDZIEM/ WOJTKIEM/ KRAKÓW 18 MAJA 2014 R. (...)//.
15	Nota historyczna	Pomnik został ufundowany z okazji 70. rocznicy bitewnego zdobycia przez żołnierzy 2 Korpusu Polskiego gen. W. Andersa, klasztoru na Monte Cassino. Nietypowa forma upamiętnienia tego wydarzenia, w postaci historycznego bohatera- niedźwiedzia Wojtka została zaproponowana przez Richarda Lucasa- Brytyjczyka mieszkającego w Krakowie. Nawiązuje ona do kilkunastu innych pomników Wojtka w Polsce i Anglii, a wśród nich do najwcześniej ufundowanej figury w Grimsby. W odsłonięciu pomnika udział wzięli m.in.: przedstawiciele władz Krakowa z przewodniczącym Rady Miasta Krakowa Bogusławem Kośmidrem, kombatanci, żołnierze, harcerze i uczniowie krakowskich szkół.
16	Stan zachowania	dobry;
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579
18	Spis istniejącej dokumentacji	- UCHWAŁA NR LXXII/1066/13 RADY MIASTA KRAKOWA z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie wzniesienia pomnika niedźwiedzia Wojtka. - materiały Towarzystwa

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	
		<i>Foto E. Lang</i>	
277	1	Nazwa pomnika	Wyczółkowskiego Leona (1852-1936)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	figura na postumencie
	4	Lokalizacja	przed budynkiem Wyczółkowski Business Center, ul. Wyczółkowskiego 7; (dz. 25, ob. 14, Krowodrza; wł. prywatna); Dz. VIII Zwierzyniec
	5	Zlecniodawca Fundator	Ryszard Kluszczyński
	6	Autor Projektant	Karol Badyňa (1960-)
	7	Wykonawca	Karol Badyňa
	8	Właściciel	prywatny
	9	Termin powstania	2013 r.
	10	Data odsłonięcia	1 września 2013 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja prywatna
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- figura; marmur- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,50 m
	14	Ogólny opis	Realistyczna rzeźba dojrzałego, eleganckiego mężczyzny, w ujęciu $\frac{3}{4}$ do kolan, ukazanego w swobodnej pozie. Patynowana rzeźba odlana w brązie na niskiej podstawie, ustawiona na marmurowym, prostym postumencie, przed wejściem do budynku-biurowca.
	15	Nota historyczna	Rzeźba - pomnik wybitnego krakowskiego malarza Leona Wyczółkowskiego powstała z fundacji prywatnej Ryszarda Kluszczyńskiego - znanego wydawcy albumów gł. dotyczących sztuki polskiej, obecnie realizującego projekty architektoniczne. Rzeźba stała przed budynkiem biznesowym. Jej fundacja wiąże się z nazwą zwierzynieckiej ulicy, noszącej imię malarza od 1932 r. Pomnik odsłoniła córka fundatora- Agnieszka Kluszczyńska.

			* rzeźba zainspirowana jednym z autoportretów L. Wyczółkowskiego z ok. 1900 r.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
278	1	Nazwa pomnika	Wydarzeniom z lat budowy kościoła i klasztoru pw. Matki Bożej Częstochowskiej na os. Szklane Domy
	2	Inne nazwy	Kronika wydarzeń z lat budowy kościoła i klasztoru pw. Matki Bożej Częstochowskiej na os. Szklane Domy
	3	Forma	głaz z tablicą
	4	Lokalizacja	za bud. m. os. Szklane Domy 1, al. Przyjaźni, na tyłach kościoła, pomiędzy blokami; Dz. Nowa Huta
	5	Zlecniodawca. Fundator	
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	
	9	Termin powstania	
	10	Data odsłonięcia	
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	granit, marmur; brąz- tablica

	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 1,20 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie niskiego postumentu-naturalnego kamienia z metalową tablicą z wypukłą inskrypcją opisującą historię kościoła. Obok zachowany historyczny, lastrykowy krzyż upamiętniający budowę kościoła wykonany przez mieszkańców z Bieńczyc (odrestaurowany przez ZDMK w 2015 r.). Pamiątkowy głaz ustawiony na zaaranżowanym fragmencie zielenca pomiędzy blokami.
	15	Nota historyczna	
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
279	1	Nazwa pomnika	Wyspiańskiego Stanisława (1869-1907)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	figura na postumencie
	4	Lokalizacja	na placu przed Muzeum Narodowym, al. 3 Maja 1; (dz. 192/5, ob. 12 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZDMK); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca Fundator	
	6	Autor Projektant	Marian Konieczny (1930-2017)
	7	Wykonawca	GZUT- Gliwickie Zakłady Urządzeń Technicznych
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	
	10	Data odsłonięcia	16 października 1982 r.

	11	Formuła fundacji	składki społeczne
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- figura, rzeźby; granit- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: 8 m
	14	Ogólny opis	Pomnik formą nawiązuje do konwencji XIX-wiecznych monumentów - figura na niskim, stylizowanym postumencie otoczona grupami alegorycznymi. Na szczycie pomnika młody, zamyślony mężczyzna w długim płaszczu, poniżej niego liczne statyczne i dynamiczne figury odnoszące się do twórczości poety: Jasiek, Żyd, Chochół, Stańczyk i Isia z "Wesela", Stary Wiarus z "Warszawianki" i Pallas Atena z "Nocy Listopadowej". Na frontowej ścianie postumentu napis: /STANISŁAW WYSPIAŃSKI/ 1869-1907/ ARTYSTA, MALARZ, POETA, DRAMATURG//. Pomnik ustawiony bokiem na placu przed gmachem muzealnym.
	15	Nota historyczna	Idea pomnikowego upamiętnienia Stanisława Wyspiańskiego narodziła się tuż po jego śmierci. Kilkakrotnie do niej bezskutecznie wracano. Ostatecznie w 1977 r. z inicjatywy Prezydenta m. Krakowa Jerzego Pękali, powołano Komitet Pomnikowy, który zyskał przychylną opinię Ministerstwa Kultury. Rozpoczęto wówczas publiczną zbiórkę i w lutym 1978 r. ogłoszono konkurs na pomnik dla Krakowa, na który wpłynęło 77 prac. Konkurs nie został rozstrzygnięty i wkrótce ogłoszono kolejny, w wyniku dyskusji wybierając do realizacji projekt pozakonkursowy. Równoległe toczyła się gorąca dyskusja o lokalizację nowej miejskiej rzeźby. Pomnik ostatecznie ustawiono przed gmachem Muzeum Narodowego, uroczyste go odsłaniając 28 listopada 1982 w 75. rocznicę śmierci Wyspiańskiego. Polemiki na temat jego formy i lokalizacji trwają do dziś.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	<ul style="list-style-type: none"> - Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - materiały w Archiwum Narodowym w Krakowie - dokumentacja konserwatorska - dokumentacja w Archiwum UMK - materiały w ZDMK i Wydziale Architektury i Urbanistyki UMK
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
280	1	Nazwa pomnika	Wyszyńskiego Stefana (1901-1981), ks. prym.

2	Inne nazwy	
3	Forma	popiersie na postumencie
4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy głównej alei parku; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
5	Zleceniodawca. Fundator	Fundacja im. dra Henryka Jordana- prezes Jan Krok, Przedsiębiorstwo Budowlano Usługowe „Gomibud”- prezes Maciej Cichy, Komitet Budowy Pomników- przewodniczący Kazimierz Cholewa, Parafia Zmartwychwstania Pańskiego Kraków- Wola Duchacka
6	Autor Projektant	Maciej Zychowicz (-) J. Bałasik, W. Bolek- biuro Studio B2- projekt architektoniczny
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
9	Termin powstania	1999 r.
10	Data odsłonięcia	11 czerwca 1999 r.
11	Formuła fundacji	fundacja prywatna
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; piaskowiec- postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
14	Ogólny opis	Popiersie mężczyzny na prostopadłościennym postumencie z rytym napisem na licu: / KARDYNAŁ/ STEFAN/ WYSZYŃSKI/ 1901-1981// i dwustopniowej podstawie. Pomnik ustawiony w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” w alei parku od strony Oleandrów i Błoni. Obok niska tabliczka z biogramem.
15	Nota historyczna	Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską ideę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię

		Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki. Pomnik powstał w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” z inicjatywy Towarzystwa Parku im. dr Henryka Jordana. W uroczystości odsłonięcia pomnika uczestniczyli m.in.: ks. infułat Stanisław Małysiak .	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579	
18	Spis istniejącej dokumentacji	- materiały Towarzystwa	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	 	
281	1	Nazwa pomnika	Zabłockiego Clementa J. (1912-1983)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	przed Centrum Ambulatoryjnego Leczenia Dzieci im. Clementa J. Zabłockiego Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie, ul. Wielicka 265; (dz. 166/4, ob. 59, Pogórze; wł. Collegium Medicum UJ); Dz. XII Bieżanów- Prokocim
	5	Zlecniodawca Fundator	Collegium Medicum UJ ?
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Collegium Medicum UJ
	9	Termin powstania	1993 r. ?
	10	Data odsłonięcia	1993 r. ?
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- figura; kamień- postument

	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,70 m
	14	Ogólny opis	<p>Realistyczne popiersie dojrzałego, eleganckiego mężczyzny, ustawione na granitowym, prostym postumencie. Na boku pomnika napis z nakładanych liter: /CLEMENT/ J. ZABŁOCKI/ ...-1983/ CZŁONEK KONGRSU/ STANÓW ZJEDNOCZONYCH/ CONGRESSMAN/ UNITED STATES OF AMERICA/ / TEN SZPITAL DZIECIĘCY/ BYŁ JEGO IDEA/ THIS CHILDREN HOSPITAL/ WAS HIS VISION//. Pomnik wkomponowany w założenie architektoniczne - ustawiony na krawędzi okrągłego placu z klombem i drzewami, do którego schodzi się po kilku schodach. Placyk ograniczony niewysokim murem z okładziną kamienną i kolorową, abstrakcyjną dekoracją. Rzeźba ustawiona na tle długiego muru z namalowaną na krawędzi flagą Polski i USA oraz z dużym napisem z nakładanych liter: / Centrum Ambulatoryjne Leczenia Dzieci im. Clementa J. Zabłockiego/ THE CLEMENT J. ZABŁOCKI CHILDREN AMBULATORY CARE CENTER// PRZYCHODNIA TA POŚWIĘCONA JEST TRWAŁEJ/ PRZYJAŹNI I ZROZUMIENIU POMIĘDZY/ NARODAMI POLSKI I STANÓW ZJEDNOCZONYCH/...//.</p> <p>Całość założenia umieszczone przed głównym wejściem do budynku szpitala.</p>
	15	Nota historyczna	<p>Pomnik najprawdopodobniej został ufundowany w 1993 r. na pamiątkę uroczystego otwarcia Centrum Ambulatoryjnego Leczenia Dzieci im. Clementa J. Zabłockiego Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie (CALD). Nowoczesny budynek powstał dzięki niezwykłemu zaangażowaniu kongresmena USA Clementa J. Zabłockiego. Dzięki pomocy amerykańskiej Polonii, wspieranej funduszami rządu USA, w 1965 r. w Prokocimiu otworzono jeden z najnowocześniejszych dziecięcych szpitali w Polsce, który był sukcesywnie rozbudowywany.</p>
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>
282	1	Nazwa pomnika	Zaleskiemu Bohdanowi (1802-1886)
	2	Inne nazwy	Pomnik Harfiarza Bojana, Bojan, Lirnik
	3	Forma	figury na postumencie

4	Lokalizacja	na Plantach, w Ogrodzie „Barbakan”, koło sadzawki z fontanną, w sąsiedztwie ulic Sławkowskiej i Basztowej; (dz. 535/7, ob.11 Śródmieście; wł.. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, ZDMK); Dz. I Stare Miasto
5	Zleceniodawca. Fundator	Konstanty Wołodkiewicz- fundacja prywatna
6	Autor Projektant	Pius Weloński (1849-1931)
7	Wykonawca	Gisernia Nellich w Rzymie
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	l. 80. XIX w.
10	Data odsłonięcia	1886 r.
11	Formuła fundacji	fundacja prywatna / dar
12	Materiał. Technika wykonania	brąz-rzeźba, liternictwo; kamień- postument;
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 3 m
14	Ogólny opis	Realistyczna, drobiazgowo opracowana kompozycja rzeźbiarska, wyobrażająca półnagiego, długowłosego starca - lirnika, grającego na lirze oraz siedzącego obok jego stóp, zasłuchanego w muzykę chłopca. Rzeźba na niskim, kamiennym postumencie z napisem z nakładanych, brązowych liter: / PAMIĘCI / BOHDANA/ ZALESKIEGO/ 1886//. Pomnik ustawiony na tle drzew, w specjalnie zaaranżowanym wnętrzu przy mostku na sadzawce plantacyjnej.
15	Nota historyczna	Rzeźba, będąca jedną z autorskich kopii dzieła Piusa Welońskiego, została zakupiona i ofiarowana miastu Kraków przez kresowego ziemianina Konstantego Wołodkiewicza. W 1886 r. została ustawiona na Plantach.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Planty: B-485
18	Spis istniejącej dokumentacji	- „Biała Karta” oprac. H. Blak, 1984 r. - Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - dokumentacja konserwatorska

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
283	1	Nazwa pomnika	Zawackiej Elżbiety (1909-2009), gen., ps. Zo
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11- w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” przy alei parku prowadzącej w kierunku al. 3 Maja; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
	5	Zlecniodawca Fundator	Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej i sponsorzy
	6	Autor Projektant	Maciej Zychowicz (-)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków ?
	9	Termin powstania	2011 r.
	10	Data odsłonięcia	27 sierpnia 2011 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja prywatna
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; piaskowiec- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
	14	Ogólny opis	Popiersie młodego mężczyzny na prostopadłościennym postumencie z rytym napisem na licu: / ANDRZEJZ/ MAŁKOWSKI/ 1888-1919// i dwustopniowej podstawie. Pomnik usytuowany w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” w alei parku biegnącej w kierunku al. 3 Maja. Obok niska tabliczka z biogramem.
	15	Nota historyczna	Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich

		<p>Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską ideę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki.</p> <p>Pomnik powstał z inicjatywy Kazimierza Cholewy w „Galerii Wielkich Polaków XX wieku” w ramach organizowanego Zlotu Stulecia Harcerstwa w Krakowie. W uroczystości odsłonięcia pomnika uczestniczyli m.in.: wnuczka Andrzeja Małkowskiego phm. Krystyna Małkowska-Żaba, córka prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego hm. Jagoda Kaczorowska, przedstawicielki Związku Harcerstwa Polskiego poza granicami Kraju. Popiersie poświęcił kapelan naczelny ZHR ks. hm. Kazimierz Chudzicki.</p>	
16	Stan zachowania	dobry;	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579	
18	Spis istniejącej dokumentacji	- UCHWAŁA NR C/1349/10 RADY MIASTA KRAKOWA z dnia 12 maja 2010 r. budowy pomników upamiętniających postacie: Ks. Zdzisława Peszkowskiego, Danuty Siedzikówny "INKI", Andrzeja Małkowskiego. - materiały Towarzystwa	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
284	1	Nazwa pomnika	Zdrzalki Mariana (1931-1988), gen. bryg.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	na terenie 16 Batalionu Powietrzno- Desantowego, ul. Wrocławska 82; Dz. V Krowodrza
	5	Zleceniodawca. Fundator	Związek Polskich Spadochroniarzy, Związek Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy WP, żołnierze służby czynnej i zawodowej Krakowskich Czerwonych Beretów
	6	Autor Projektant	Karol Badyňa (1960-)

	7	Wykonawca	METALODLEW S.A.- odlew
	8	Właściciel	Ministerstwo Obrony Narodowej ?
	9	Termin powstania	2000 r.
	10	Data odsłonięcia	2 września 2000 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie, tablica; granit- postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,50 cm
	14	Ogólny opis	Popiersie generała na prostym postumencie w formie graniastosłupa, z tablicą inskrypcyjną u podstawy. Pomnik ustawiony na niskim postumencie i specjalnie zaaranżowanym placu wyłożonym kostką.
	15	Nota historyczna	Decyzją Ministra Obrony Narodowej z dnia 19.04.1999 r. polecono 16 Batalionowi Powietrzno- Desantowemu w Krakowie przyjąć imię generała brygady Mariana Zdrzałki. Wkrótce potem we wrześniu 1999 r. narodziła się wśród wychowanków i współpracowników gen. Zdrzałki idea wystawienia jego pomnika. Powołano wówczas Społeczny Komitet Budowy Pomnika z przewodniczącym gen. bryg. Bronisławem Kwiatkowskim na czele i rozpoczęto zbiórkę na ten cel. W marcu 2000 r. wdowa po generale wmurowała w cokół pomnika akt fundacyjny. Popiersie odsłonięto na terenie jednostki 2 września 2000 r..
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) http://www.metalodlew.pl/ogloszenia/aktualnosci/aktualnosc/pomnik_gen_mariana_zdrzalki [dostęp30.11.2019 r.]	
285	1	Nazwa pomnika	Zyblikiewicza Mikołaja (1874-1881)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie

4	Lokalizacja	na skwerze, na placu Wszystkich Świętych przed Magistratem i Pawilonem Wyspiańskiego; (dz. 594/4, ob. 1 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZDMK); Dz. I Stare Miasto
5	Zleceniodawca Fundator	Walery Rzewuski- radny miasta Krakowa
6	Autor Projektant	Walery Gadomski (1833-1911)
7	Wykonawca	Zakład Zieleniewskich w Krakowie- odlew popiersia; Władysław Chrośnikiewicz - postument; Antoni Kostrzewa- postument
8	Właściciel	wł. Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	1887 r.
10	Data odsłonięcia	18 września 1887 r. / 21 września 1985 r.
11	Formuła fundacji	fundacja miejska
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie; granit- cokół, podstawa
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 3 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie brązowego popiersia na prostym, fazowanym postumencie. Na jego licu, w górnej części odlany w brązie herb Krakowa w wieńcu laurowym, poniżej napis z nakładanych liter: /MIKOŁAJOWI/ ZYBLIKIEWICZOWI/ SWEMU PREZYDENTOWI/ PREZYDIUM RADY/ 1874-1881/. W dolnej części cokołu odpowiednio napis: /RADA MIASTA/ KRAKOWA/ 1887/.
15	Nota historyczna	W uznaniu zasług wybitnego prezydenta m. Krakowa, na wniosek radcy miejskiego Walerego Rzewuskiego, władze miejskie podjęły uchwałę o wzniesieniu na jego pamiątkę pomnika. Oficjalne odsłonięcie prezydenckiego monumentu nastąpiło 18 września 1888 r.. Z przyczyn politycznych, na wniosek radnego Bolesława Drobnera w 1954 r. pomnik został usunięty, a popiersie przekazane do zbiorów Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. Po latach, w 1983 r. Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Miasta Krakowa postanowił przywrócić pomnik na pierwotne miejsce. Został on odrestaurowany i ponownie ustawiony przed Magistratem na nowym postumencie w 1985 r..
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	

	18	Spis istniejącej dokumentacji	- „Biała Karta”, oprac. M. Dubińska, 1986 r. - Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - dokumentacja konserwatorska
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
286	1	Nazwa pomnika	Zygmunta II Augusta (1520-1572), króla
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	figura na postumencie
	4	Lokalizacja	w Parku Strzeleckim, ul. Lubicz 16; (dz. 137, ob. 50 Śródmieście; wł. Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie); dz. II Grzegórzki
	5	Zlecniodawca. Fundator	Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie
	6	Autor Projektant	Walery Gadomski (1833-1911)
	7	Wykonawca	Michał Stefan Korpala (1854-1915)
	8	Właściciel	Towarzystwo Strzeleckie „Bractwo Kurkowe” w Krakowie
	9	Termin powstania	1883 r.
	10	Data odsłonięcia	10 czerwca 1883 r.
	11	Formuła fundacji	składki
	12	Materiał. Technika wykonania	wapień- rzeźba, filar/ postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: 3 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie figury władcy w stroju renesansowym, ze zwojem dokumentu w dłoni, opartego o postument z herbem Polski i Wielkiego Księstwa Litewskiego. Rzeźba na wysokim, architektonicznie opracowanym postumencie, z rytym, złożonym napisem u podstawy: / ZYGMUNT AUGUST/ KRÓL POLSKI/ W. KSIĄŻE LITEWSKI//. Pomnik ustawiony na kilkustopniowej

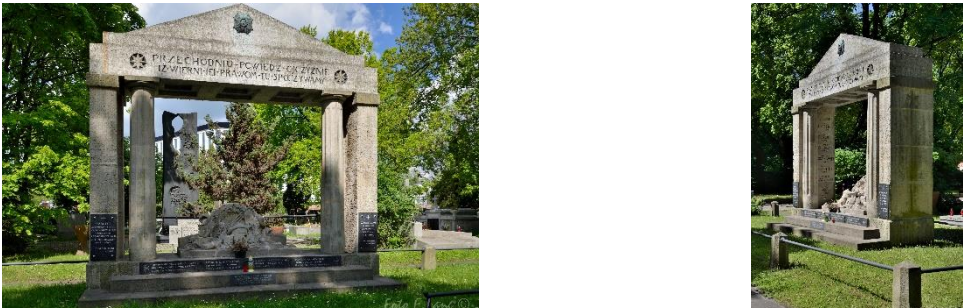
			podstawie, w reprezentacyjnej części parku przed Celestatem, obok pomnika Jana III Sobieskiego, frontem do ul. Lubicz.
15	Nota historyczna		Pomnik został ufundowany dla upamiętnia króla Zygmunta Augusta - władcy, który nadał Bractwu Kurkowemu w XVI w. ważne przywileje i za czasów którego, Bractwo otrzymało swoje najważniejsze insygnium - Srebrnego Kura. Rzeźbę ufundował ustępujący król kurkowy Adolf Opida. Pomnik został odsłonięty 10 czerwca 1883 r. podczas uroczystości intronizacji nowego króla przez wiceprezesa Towarzystwa Strzeleckiego dr Jana Hajdukiewicza. Dar jagiellońskiego pomnika dał impuls do fundacji kolejnego monumentu, poświęconego tym razem Janowi III Sobieskiemu (1883).
16	Stan zachowania		dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji		<ul style="list-style-type: none"> - Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - materiały w Archiwum Narodowym w Krakowie - dokumentacja konserwatorska
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)		
		<i>Foto E. Lang</i>	
287	1	Nazwa pomnika	Żeleńskiego - Boya Tadeusza (1874-1941)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	
	4	Lokalizacja	w Ogrodzie „Wawel” na Plantach, na wysokości bud. m. ul. Floriana Straszewskiego 10, w pobliżu budynku Wyższego Seminarium Duchownego; (ob. Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, ZDMK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zleceniodawca Fundator	Towarzystwo Krzewienia Kultury Świeckiej
	6	Autor Projektant	Edward Krzak (-)
	7	Wykonawca	Warszawskie Zakłady Mechaniczne - odlew
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków

	9	Termin powstania	1979 r. ?
	10	Data odsłonięcia	26 maja 1980 r. (?)
	11	Formuła fundacji	fundacja okolicznościowa
	12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie, granit- cokół;
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 3, 50 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie kamiennej, zakomponowanej na lekkim łuku ławy z postumentem pośrodku, zwieńczonym masywnym, realistycznym popiersiem mężczyzny w marynarce. Na licu postumentu napis z nakładanych, brązowych liter: /TADEUSZ/ BOY- ŻELEŃSKI/ 1874-1941//. Pomnik usytuowany obok plantacyjnej alei, tyłem do ul. Straszewskiego.
	15	Nota historyczna	Odsłonięcie pomnika w 1980 r. wiązało się z uroczystościami ku czci Tadeusza Boya – Żeleńskiego zorganizowanymi przez Towarzystwo Krzewienia Kultury Świeckiej.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Planty: B-485
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
288	1	Nazwa pomnika	Żeromskiego Stefana (1864-1925)
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	popiersie na postumencie
	4	Lokalizacja	na terenie Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Żeromskiego SPZOZ, os. Na Skarpie 66; (dz. 246/ 58, ob. 47 Nowa Huta; wł. Gmina Miejska Kraków, władający: Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Żeromskiego SPZOZ); Dz. XVIII Nowa Huta

5	Zleceniodawca. Fundator	
6	Autor Projektant	Marian Konieczny (1930-2017)
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	1974 r.
10	Data odsłonięcia	12 czerwca 1974 r.
11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- popiersie, liternictwo; granit- postument, podstawa;
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,50 m
14	Ogólny opis	Realistyczne, potężne w wyrazie popiersie dojrzałego mężczyzny w marynarce, ustawione na czworobocznym postumencie w formie graniastosłupa z napisem z nakładanych liter na licu: / STEFAN ŻEROMSKI/ PISARZ HUMANISTA/ 1864-1925//. Pomnik ustawiony na niskiej podstawie, na skwerze / zieleńcu przed głównym wejściem do szpitala.
15	Nota historyczna	Pomnik został ufundowany z okazji 20-lecia nowohuckiego Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Żeromskiego. Uroczystość odsłonięcia pomnika poprzedziła akademie w Teatrze Ludowym, w której udział wzięli m.in.: sekretarz KW PZPR w Krakowie- Krzysztof Trębakiewicz, I sekretarz KF HiL Józef Nawotny i wiceprezydent m. Krakowa Julian Jaworski. Szpital otrzymał jubileuszową złotą odznakę „ <i>Za pracę społeczną dla Krakowa</i> ” i odznakę „ <i>Budowniczy Nowej Huty</i> ”. Pomnik odsłoniła córka pisarza- Monika Żeromska.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - dokumentacja konserwatorska

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	
		Foto E. Lang	
289	1	Nazwa pomnika	Żołnierzom 8 Pułku Ułanów oraz żołnierzom 5 Dyonu Samochodów Pancernych poległym 6 XI 1923 r. w Krakowie oraz poległym i zamordowanym w l. 1918-1945
	2	Inne nazwy	Pomnik Ułanów; Pomnik ułanów poległych w starciu z robotnikami 6 listopada 1923 r.
	3	Forma	pomnikowe założenie architektoniczne
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu Rakowickim, w pasie 68 b, ul. Rakowicka 26; (dz. 144, ob. 7 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca Fundator	
	6	Autor Projektant	Franciszek Mączyński (1874-9147)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1924 r.
	10	Data odsłonięcia	6 listopada 1924 r.
	11	Formuła fundacji	ze składek społecznych i funduszy wojska
	12	Materiał. Technika wykonania	piaskowiec- płyty/ okładzina, rzeźba, detal architektoniczny, tablice inskrypcyjne; marmur- tablice inskrypcyjne; metal- rzeźba;
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 5 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie potężnej bramy flankowanej kolumnami korynckimi i zwieńczonej trójkątnym naczółkiem, ustawionej na niskiej, kilkustopniowej podstawie. W naczółku centralnie umieszczona, odlana w brązie odznaka 8 Pułku Ułanów; poniżej na belce ryty napis: /PRZECHODNIU- POWIEDZ- OJCZYŹNIE/ IŻ- WIERNI- JEJ- PRAWOM- TU- SPOCZYWAMY//. Wewnątrz bramy pełnoplastyczna rzeźba przedstawiająca stos elementów uzbrojenia i umundurowania ułanów, przykryty gałązkami liści dębu. Na wewnętrznych ościeżach bramy kamienne płyty z rytymi nazwiskami zabitych:

		<p>/ROTMISTRZ/ LUCJAN BOCHENEK/ 1878/ ROTMISTRZ/ FRANCISZEK/ ŁUKASIEWICZ/ * 1890/ PODPORUCZNIK/ MIECZYŚLAW/ ZAGÓROWSKI/ 1901/ KAPRAL/ JÓZEF/ DOMOŃ/ * 1900/ ST. UŁAN/ MIKOŁAJ/ CHODACZEK/ * 1900/ ST. UŁAN/ JÓZEF/ WIERCIAŃSKI/ * 1901/ V BYON SAMOCHOD/ TEODOR/ ŁAPTUCHA/ 1901 / UŁANI/ JAN/ SENEDZIAK/ * 1901/ SERGIEJ/ PIROCH/ FIEODOR/ ANIOŃCZYK/ * 1901/ MICHAŁ/ KORZENIOWSKI/ * 1901/ OLEKSY/ KUZMIEZ/ * 1901/ TEODOR/ ŁASOWSKI/ * 1901/ STEFAN/ DUBANOWSKI/ * 1900/ POLEGLI 6 XI 1923/ W KRAKOWIE/. Na licu podstawy i stopniach umieszczone dodatkowe, późniejsze płyty z czarnego marmuru z nazwiskami zmarłych: tablica z lewej strony- /PAMIĘCI/ ŻOŁNIERZY 8 P. UŁ./ KS. J. PONIATOWSKIEGO/ POLEGŁYCH/ I ZAMORDOWANYCH/ W SŁUŻBIE OJCZYZNY/ 1918 - 1945/ TOWARZYSZE BRONI/ I RODZINY//; tablica z prawej strony- /ŻOŁNIERZOM/ 5 DYONU/ SAM. PANC./ POLEGŁYM/ 6 XI 1923/ OD RODAKÓW/ I KOLEGÓW//; tablica na dole- /1919 - 20 MANIEWICZE SARNIKI OŁYKA/ MULCZYCE/ KOWEL/ RÓWNE/ OSTROŻEK/ KILIKIJÓW/ STANISŁAWCZYK ZAWIDCZE KOMARÓW LWÓW/ SZP. POL. 208 801 KRAKÓW/ CIESZYN LIGOTA W. - 1939 SZCZEKOCINY ŁASZCZÓW JACNNA/ CZARTOWIEC PSZCZYŃSKIE/ 1940 - 45 KATYŃ BACARAT FRANCJA HAZEMBOURG/ LAGARDE DIEUZE SCHWEIX/ KRAKÓW - MIECHÓW AK OBOZY KONC.//; poniżej- / WŁADYSŁAW JANOTA - BZOWSKI/ PUŁKOWNIK 8 PUŁKU UŁANÓW/ † IV 1945 W OBOZIE KZ. LEITMERITZ/ CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI//. Pomnik ustawiony przed Pomnikiem Rokitniańczyków.</p>	
15	Nota historyczna	<p>Pomnik upamiętnia ułanów poległych w starciach z krakowskimi robotnikami 6 listopada 1923 r., podczas zamieszek do jakich doszło w mieście w wyniku kryzysu gospodarczego i reform zapowiadanych przez rząd. Pomnik upamiętnia także ułanów poległych na polach bitew w latach 1918-1945. Odświeżenie pomnika w 1924 r. miało charakter oficjalnej uroczystości wojskowej z mszą św. w kościele Mariackim. Pomnik odsłonił ks. kapelan gen. Piotr Niezgodą oraz dowódca Korpusu gen. Mieczysław Kuliński w licznej obecności wojska i mieszkańców Krakowa.</p>	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji		
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p>Foto E. Lang</p>	
290	1	Nazwa pomnika	<p>Żołnierzom AK Zgrupowania Żelbet Kraków poległym 8 V 1944 r. w walce z oddziałami żandarmerii niemieckiej</p>

2	Inne nazwy	
3	Forma	założenie rzeźbiarsko- architektoniczne
4	Lokalizacja	na skwerze, ul. Centralna, na tyłach bud. m. ul. Kamionka 2 i 4; (dz. 85/66, ob. 54 Nowa Huta; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZDMK, ZZM); Dz. XVIII Nowa Huta
5	Zleceniodawca. Fundator	
6	Autor Projektant	
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	1979 r.
10	Data odsłonięcia	1979 r.
11	Formuła fundacji	czyn społeczny / fundacja społeczna
12	Materiał. Technika wykonania	kamień
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,50 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie granitowego słupa ustawionego na wielkiej prostokątnej podstawie na skwerze. Słup złożony z czterech nieobrobionych bloków kamienia ustawionych jeden na drugim z lekkim przesunięciem. Drugi od góry kamienny blok lekko wysunięty w lewą stronę, z przytwierdzoną mosiężną płytą z symbolem Polski Walczącej i wypukłym napisem: / (wymienione nazwiska)/ ŻOŁNIERZE ARMI KRAJOWEJ/ ZGRUPOWANIA „ŻELBET” KRAKÓW/ POLEGLI 8 MAJA 1944/ W WALCE Z ODZIAŁAMI/ ŻANDARMERII NIEMIECKIEJ//. Z boku niżej położonego bloku kamienia tabliczka z napisem: /PODCZAS AKCJI 8 MAJA 1944 R./ PONOSŁY ŚMIERĆ OSOBY CYWILNE/ (wymienione nazwiska)//. Pod pomnikiem na postumencie znicz z odlanym napisem: / PREFABET KRAKÓW 1979//.
15	Nota historyczna	Ku czci żołnierzy AK ze zgrupowania „Żelbet” oraz osób cywilnych poległych w czasie akcji 8 maja 1944 r..
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	

	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
291	1	Nazwa pomnika	Żołnierzom Armii Austro-Węgierskiej, Rosyjskiej i Serbskiej, około 320, poległym w latach 1914-1918
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	głaz pamiątkowy
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu Wojskowym nr 386 z I wojny światowej, w kw. XI, na Cm. Podgórskim, ul. Wapienna 13; (dz. 12/3, ob. 29 Podgórze; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. XIII Podgórze
	5	Zleceniodawca Fundator	
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	
	10	Data odsłonięcia	
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	wapień- gład; brąz- liternictwo
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 1 m
	14	Ogólny opis	Naturalny gład z polerowanym frontem i napisem z nakładanych liter: / ŻOŁNIERZOM/ POLEGŁYM/ W LATACH/ 1914-1918//. Pomnik ustawiony na niskiej podstawie, na kwaterze żołnierzy poległych w czasie I wojny światowej.

	15	Nota historyczna	W 1918 r. na Cmentarzu Podgórskim wydzielono kwaterę - Cmentarz Wojenny nr 386, na którym zostali pochowani żołnierze I wojny światowej. Została ona zaprojektowana z charakterystycznym ażurowym murem przypuszczalnie przez Hansa Mayra, wraz z dominującym elementem jakim był pomnik - obelisk. Z nieznanых powodów pomnik został usunięty i zastąpiony mogiłą legionistów w 1920 r. Nieznana jest data ustawienia obecnego pamiątkowego głazu.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
292	1	Nazwa pomnika	Żołnierzom Armii Radzieckiej poległym podczas wyzwolenia Krakowa w 1945 r.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	słup/ obelisk
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu Wojskowym ul. J. Prandoty 1; (dz. 144, ob. 7 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zleceniodawca. Fundator	
	6	Autor Projektant	Leonard Demarczyk (1910-?)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	po 1945 r.
	10	Data odsłonięcia	po 1945 r.
	11	Formuła fundacji	

	12	Materiał. Technika wykonania	kamień- obelisk, podstawa; marmur- tablice inskrypcyjne;
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 5 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie kamiennego obelisku na kilkustopniowej, niskiej podstawie. Na licu pomnika u dołu ponadnaturalnej wielkości ryte przedstawienie kroczącego z chorągwią żołnierza radzieckiego, ujętego w profilu. Z drugiej strony pomnika płaskorzeźbiona, czerwona gwiazda radziecka i trzy marmurowe płyty z rytym, malowanym na kolor czerwony napisem: dwie z dedykacją w języku rosyjskim i polskim- / CHWAŁA/ BOJOWNIKOM O WOLNOŚĆ NARODÓW/ BOCHATEROM ZWYCIĘSKIEJ ARMII RADZIECKIEJ/ POLEGŁYM OSWOBODZICIELOM KRAKOWA//; pomiędzy nimi z datą: /1945//. Pomnik ustawiony na placu pośrodku kwatery żołnierzy sowieckich na wprost drugiego pomnika.
	15	Nota historyczna	Pomnik usytuowany w kwaterze żołnierzy sowieckich walczących w 59. i 60. Armii Frontu Ukraińskiego, poległych w styczniu 1945 r. podczas walk o Kraków.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
293	1	Nazwa pomnika	Żołnierzom chorwackim poległym w I wojnie światowej
	2	Inne nazwy	Pomnik poległych żołnierzy chorwackich w czasie I wojny światowej
	3	Forma	tablica na postumencie
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu Wojennym Nr 384 Łagiewniki, obok Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie- Łagiewnikach, ul. św. Siostry Faustyny 3; (dz. 353/23, ob. 46 Podgórze; wł. Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Łagiewnikach); Dz. IX Łagiewniki-Borek Fałęcki
	5	Zlecniodawca Fundator	Republika Chorwacji - dr Andrea Bekić, ambasador Chorwacji w Polsce- inicjatywa i fundacja; Paweł Włodarczyk, konsul honorowy Chorwacji w Polsce - inicjatywa

6	Autor Projektant	Paweł Włodarczyk
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Łagiewnikach ?
9	Termin powstania	2018 r.
10	Data odsłonięcia	29 listopada 2018 r.
11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	beton architektoniczny- pomnik; mosiądz- tablica;
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 1,30 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie tablicy na niskim postumencie. W zwieńczeniu odlany w mosiądzu herb Chorwacji. W płycinie na froncie pomnika mosiężna tablica z krzyżem i napisem w języku chorwackim i polskim: / W 100 ROCZNICE/ PIERWSZEJ WOJNY ŚWIATOWEJ 1914-1918/ PAMIĘCI POLEGŁYCH ŻOŁNIERZY CHORWACKICH/ KRAKÓW 2018 ROK/ REPUBLIKA CHORWACJI/. Pomnik ustawiony na niskiej podstawie, na zieleńcu przy ogrodzeniu cmentarza.
15	Nota historyczna	<p>Pomnik powstał z inicjatywy honorowego konsula Chorwacji w Polsce, Pawła Włodarczyka dla upamiętnienia poległych żołnierzy chorwackich walczących w armii austro-węgierskiej w czasie I wojny światowej. Został ufundowany jako kulminacja kompleksowych prac renowacyjnych przeprowadzonych na cmentarzu wojennym w Łagiewnikach, które były finansowane przez Małopolski Urząd Wojewódzki oraz Czarny Krzyż Austriacki.</p> <p>* Cmentarz wojenny nr 384, zaprojektowany przez Hansa Mayera, powstał w miejscu pochówku 266 żołnierzy 15 narodowości, którzy w czasie I wojny światowej zmarli w przyklasztornym szpitalu polowym w Łagiewnikach. Cmentarz został odrestaurowany w l. 2016- 2017, dzięki inicjatywie mieszkańców Łagiewnik skupionych wokół Łagiewnickiego Towarzystwa Kulturalnego.</p>
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
294	1	Nazwa pomnika	Żołnierzom francuskim i belgijskim osadzonym w Stalagu 369 od VII 1942 do VIII 1944 r.
	2	Inne nazwy	Pomnik Stalagu 369
	3	Forma	założenie pomnikowe/ głaz pamiątkowy
	4	Lokalizacja	na Skwerze gen. De Gaulle'a, ul. Żywiecka/ Zawila; (dz. 229/8, ob. 43 Podgórze; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM); Dz. IX Łagiewniki - Borek Fałęcki
	5	Zleceniodawca. Fundator	André Benedykt Bermejo prof. Jana Harysymowicz
	6	Autor Projektant	prof. Wiktor Zin (1925-2007) prof. Janusz Bogdanowski i dr inż. arch. Piotr Kotucza
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1966-1972 r.
	10	Data odsłonięcia	3 sierpnia 1966 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja prywatna/ czyn społeczny
	12	Materiał. Technika wykonania	granit- głaz; piaskowiec- cokół, podstawa; brąz- tablica; marmur- tablice;
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 4 m
	14	Ogólny opis	Założenie pomnikowe tworzone z pamiątkowego głazu umieszczonego na prostopadłościennym niskim postumencie i kilkustopniowym szerokim podeście wyłożonym kamiennymi płytami oraz 4 masztów i otaczającej pomnik zieleni. Na głazie wykuty napis: /STALAG 369/ TEREN/ B. HITLEROWSKIEGO/ OBOZU KARNEGO/ JEŃCÓW WOJENNYCH//; ponad nim odlana w brązie tabliczka z emblematem obozu. Na podeście, po lewej stronie schodów tabliczka marmurowa z rytym emblematem obozu, po prawej dwie prostokątne tablice z napisem w języku francuskim i niderlandzkim: /SURCET EMPLACEMENT ETAIT/ SITUE LE CAMP 369 DANS LEQUEL/ ENTRE JUN 1942 ET AOUT 1944/ FURENTITERNES LES SOUS – OFFICIERS/ FRANCAIS ET BELGES EVADES ET/ REFRACTAIRES AYANT CONTINUE/ LE COMBAT CONT

		RE L, ALLEMAGNE NAZIE/ QUATROZOE DES LEURS Y ONT/ LAISSE LA VIE//.	
15	Nota historyczna	<p>W 1966 r., z inicjatywa byłego więźnia Stalagu 369 André Benedykta Bermejo, w miejscu dawnej bramy wjazdowej do obozu ustawiono bezpośrednio na ziemi, wapienny głaz, początkowo bez żadnej inskrypcji. W odsłonięciu udział wzięła grupa kombatantów francuskich, przewodniczący stowarzyszenia byłych jeńców w obozie w Kobierzynie Albert Tanneur oraz byli więźniowie i okoliczni mieszkańcy, którzy od 1945 r. kultywowali pamięć tego miejsca. „Kamień pamiątkowy” stał się miejscem corocznych pamiątkowych uroczystości m.in. rocznicy zawieszenia Broni we Francji (okolice 11 listopada) organizowanej przez władze miejskie i dzielnicowe oraz Związek Kombatantów. Dopiero ok. 1967 r. na kamieniu wykuto inskrypcję. W 1972 r., z inicjatywy prof. Jana Harysymowicza- przewodniczącego Komisji Historycznej ZBoWid w dzielnicy Kraków- Podgórze, stworzono, w czynie społecznym, nowe założenie pomnikowe wokół historycznego głazu. Autorami projektu byli architekci z Politechniki Krakowskiej: prof. Wiktor Zin, prof. Janusz Bogdanowski i dr inż. arch. Piotr Kotucza. Zagospodarowano wówczas ok. 0,5 ha terenu wokół głazu, umieszczając go na cokole, podejście z kilkoma schodami oraz utwardzonym placu, na którym ustawiono 4 maszty dla flag: Polski, Francji, Belgii i Holandii. Wykonano także tablice inskrypcyjne. W 2010 r., w 120. rocznicę urodzin Generała de Gaulle'a, z inicjatywy Konsula Generalnego Republiki Francuskiej, uchwałą Rady Miasta, skwer, na którym stoi pomnik, otrzymał nazwę przywódcy Wolnej Francji. Pomnikiem przez lata opiekowali się przede wszystkim kombatanci i uczniowie z Gimnazjum nr 24.</p> <p>* Stalag 369- hitlerowski obóz karny dla jeńców francuskich, belgijskich i holenderskich II wojny światowej, mieszczący się w latach 1942-1944 pomiędzy Borkiem Fałęckim a Kobierzynem.</p>	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji	<p>- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ</p> <p>- dokumentacja konserwatorska</p>	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>	
295	1	Nazwa pomnika	Żołnierzom II Korpusu Polskiego, zwycięzcom na Monte Cassino
	2	Inne nazwy	Pomnik bohaterów bitwy o Monte Cassino, Obelisk Żołnierzom 2. Korpusu Polskiego oraz Generałowi Władysławowi Andersowi w 60. rocznicę Bitwy o Monte Cassino.

3	Forma	głaz z tablicą
4	Lokalizacja	na Skwerze II Korpusu Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, Rondo Kocmyrzowskie; (dz. 68/5, ob. 7 Nowa Huta; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM); Dz. XVI Bieńczyce
5	Zlecniodawca Fundator	dar mieszkańców dzielnicy XVI Miasto Kraków- fundacja
6	Autor Projektant	
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	2004 r.
10	Data odsłonięcia	18 maja 2004 r.
11	Formuła fundacji	fundacja okolicznościowa
12	Materiał. Technika wykonania	kamień; brąz- tablica
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,50 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie naturalnego, nieszlifowanego głazu z tablicą: /W HOŁDZIE/ ŻOŁNIERZOM/ DRUGIEGO KORPUSU/ POLSKIEGO/POD DOWÓDZTWEM/ GENERAŁA/ WŁADYSŁAWA/ ANDERSA/ ZWYCIĘZCOM/ NA MONTE CASSINO/ 18 MAJA 1944 ROKU/ W 60. ROCZNICĘ BITWY/ KRAKOWIANIE/ DAR MIESZKAŃCÓW DZIELNICY XVI/ MIASTA KRAKOWA//. Głaz ustawiony na sporych rozmiarów zieleńcu nieopodal ronda Kocmyrzowskiego.
15	Nota historyczna	Pomnik powstał z inicjatywy Rady Dzielnicy XVI, uchwałą Rady Miasta Krakowa z 12 maja 2004 r., dla upamiętnienia 60. rocznicy bitwy pod Monte Cassino.
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	UCHWAŁA NR XLVII/446/04 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 maja 2004 r. w sprawie obelisku i tablicy pamiątkowej poświęconej Żołnierzom 2 Korpusu Polskiego oraz Generałowi Władysławowi Andersowi w 60. rocznicę Bitwy o Monte Cassino.

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
296	1	Nazwa pomnika	Żołnierzom Legionów Polskich poległym w latach 1914-1918
	2	Inne nazwy	Pomnik Żołnierzy Legionów Polskich;
	3	Forma	pomnikowe założenie architektoniczno- rzeźbiarskie
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu Rakowickim, w kwaterze Legionów Polskich oraz poległych w czasie I wojny światowej, w pasie pomiędzy 50 i 50 a, przy murze cmentarnym, ul. Rakowicka 26; (dz. 144, ob. 7 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zleceniodawca. Fundator	
	6	Autor Projektant	Wacław Boratyński (1908-1939)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1927 r.
	10	Data odsłonięcia	1 listopada (?) 1927 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	kamień- pomnik, rzeźby; brąz- liternictwo;
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2,30 m
	14	Ogólny opis	Kompozycja pomnikowa wkomponowana w mur cmentarny - wyższa od muru ściana z metalowym krzyżem, flankowana przez dwa proste filary, na których siedzą gotowe do lotu pełnoplastyczne orły; pomiędzy filarami umieszczony odrębny element - prosty sarkofag. Na szczycie sarkofagu, na podstawie ustawiona rzeźba przedstawiająca gotowych do marszu czterech legionistów, a na narożach cztery kamienne kule. Na licu podstawy czarna marmurowa płyta z rytym napisem: / Z TRUDU NASZEGO I ZNOJU/ POLSKA/ POWSTAŁA BY ŻYĆ//. Na ścianie frontowej sarkofagu płaskorzeźbiony Orzeł Legionowy oraz, ponad nim, napis z nakładanych brązowych liter: /ŻOŁNIERZOM/

		<p>LEGJONÓW POLSKICH/ 1914 = = 1918//. Na bocznych ścianach płyty z czarnego marmuru z rytym napisem: strona lewa- / WALCZYLI OFIARNNIE/ ODDAJĄC/ ŻYCIE OJCZYŹNIE//; strona prawa- /SŁUŻYLIŚMI WIERNIE/ BOGU I OJCZYŹNIE/ 1914-1918//. Sarkofag ustawiony na kilku szerokich stopniach, z dwoma kulami w narożach. Po bokach pomnika wzdłuż muru cmentarnego ustawione proste pomniki nagrobne legionistów.</p>	
15	Nota historyczna	<p>W listopadzie 1914 r. prof. Julian Nowak, austriacki komisarz rządowy w Krakowie, późniejszy premier rządu II RP, wyznaczył na Cmentarzu Rakowickim kwaterę na wspólną mogiłę dla Legionistów. Początkowo budowano tutaj ziemne mogiły, które zastąpiono po I wojnie światowej kamiennymi nagrobkami. W 1927 r. w legionowej kwaterze wzniesiono symboliczny pomnik.</p> <p>* Rzeźba na pomniku została zainspirowana dziełem Jana Raszki pt. „Czwórka” z pomnika Czynu Legionowego w Kielcach.</p>	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Cmentarz Rakowicki: A-584	
18	Spis istniejącej dokumentacji	- dokumentacja konserwatorska	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>	
297	1	Nazwa pomnika	Żołnierzom niemieckim poległym w wojnie 1939-1945 i ofiarom wszystkich wojen
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	krzyż
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu Wojskowym, w kwaterze żołnierzy niemieckich ul. Jana Prandoty 1; (dz. 144, ob. 7 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca Fundator	
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	

	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków	
	9	Termin powstania	1992 r.	
	10	Data odsłonięcia	1992 r.	
	11	Formuła fundacji		
	12	Materiał. Technika wykonania	marmur?- krzyż; brąz- tablica;	
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 3,50 m	
	14	Ogólny opis	Pomnik złożony z krzyża z płyt marmurowych oraz leżącej przed nim kamiennej płyty z brązową tablicą z wypukłym napisem w języku polskim i niemieckim: / TU SPOCZYWA/ 2750 ŻOŁNIERZY NIEMIECKICH WOJNY/ 1939–1945/ DLA ICH PAMIĘCI/ I PAMIĘCI OFIAR WSZYSTKICH WOJEN//. Pomnik ustawiony na kwaterze przed symbolicznymi płytami - nagrobkami z tablicami z nazwiskami żołnierzy niemieckich oraz niskimi kamiennymi krzyżami.	
	15	Nota historyczna	Symboliczny pomnik został ustawiony w 1992 r. po pracach porządkowych na kwaterze niemieckiej i ekshumacji żołnierzy tutaj pochowanych.	
	16	Stan zachowania	dobry	
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
	18	Spis istniejącej dokumentacji		
	19	Zdjęcia pogładowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
	298	1	Nazwa pomnika	Żołnierzom Polski Walczącej poległym na wszystkich frontach II wojny światowej
		2	Inne nazwy	Pomnik Żołnierzy Polski Walczącej, Pomnik Czynu Zbrojnego Żołnierzy Polski Walczącej
		3	Forma	kompozycja rzeźbiarska
		4	Lokalizacja	na zieleńcu u zbiegu ulic Powiśle i Zwierzynieckiej; (dz. 81/5, ob. 146 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM); Dz. I Stare Miasto

5	Zleceniodawca. Fundator	Komitet Budowy Pomnika Czynu Zbrojnego Żołnierzy Polski Walczącej
6	Autor Projektant	Bronisław Chromy (1925-2017)
7	Wykonawca	M. Baruta – odlew
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	1992 r.
10	Data odsłonięcia	17 sierpnia 1992 r.
11	Formuła fundacji	drogą społecznych składek
12	Materiał. Technika wykonania	brąz
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 12 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie monumentalnej kompozycji rzeźbiarskiej, tworzonej przez figury trzech orłów o rozpostartych szeroko skrzydłach, szybujących wokół znicza. Znicz tworzy symbol Polski Walczącej oraz tarcze z wypukłymi napisami: /BOHATEROM ARMII KRAJOWEJ//, /ŻOŁNIERZOM/ POLSKI WALCZĄCEJ/ POLEGŁYM/ NA WSZYSTKICH/ FRONTACH/ II WOJNY/ ŚWIATOWEJ//, /ŻOŁNIERZOM/ RZECZYPOSPOLITEJ/ POLSKIEJ STRACONYM/ PRZEŚLADOWANYM/ ZMARŁYM/ W CZASIE TERRORU/ HITLEROWSKIEGO/ I STALINOWSKIEGO//. Dodatkowo na płycie umieszczone informacje o fundacji: /15 SIERPNIA/ 1992/ W 75 LECIE ZAŁOŻENIA ZWIĄZKU/ INWALIDÓW WOJENNYCH/ W KRAKOWIE//, /AUTOR RZEźBY B. CHROMY//, /ODLEW W KR./ M. BARUTA//.
15	Nota historyczna	Idea pomnika narodziła się w 1980 r.. Jej inicjatorami byli: Józef Baster „Rak”, Stanisław Dąbrowa – Kostka „Dąbrowa”, Stanisław Gaczoł „Nawara”, Ryszard Nuszkiewicz „Powolny”, Henryk Galas „Hańcza”, którzy zawiązali Komitet Budowy Pomnika Czynu Zbrojnego Żołnierzy Polski Walczącej. Komitet pozyskiwał fundusze drogą społecznych składek oraz dzięki wsparciu ze strony władz miasta. Wraz ze zbórką Komitet przystąpił do projektu formy pomnika. Autorem pierwszego projektu był Wiktor Pawlikowski (1980), drugi wykonał Antoni Hajdecki (1982). Ostatecznie zdecydowano się na realizację koncepcji Bronisława Chromego z 1989 r. Przez kilka lat toczyła się polemika dotycząca lokalizacji pomnika. Jednym z pomysłów było umieszczenie monumentu na Rondzie Grunwaldzkim. Ostatecznie, dzięki pomocy zastępcy naczelnika Dz. Śródmieście – Jana Gołabowskiego, w 1991 r. uzyskano zgodę na budowę pomnika na Bulwarze Czerwieńskim. Oficjalne odsłonięcie nastąpiło po dwunastu latach, 17 sierpnia 1992 r. przy udziale władz miasta, inicjatorów budowy pomnika i kombatantów II wojny światowej
16	Stan zachowania	dobry

	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	<ul style="list-style-type: none"> - UCHWAŁA NR XLVII/334/92 Rady Miasta Krakowa z dnia 27 marca 1992 r. w sprawie przekazania środków ze sprzedaży pomnika Lenina autorstwa Mariana Koniecznego na rzecz inwestora pomnika "Czynu Zbrojnego Polski Walczącej". - Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
299	1	Nazwa pomnika	Żołnierzom polskim pod dowództwem por. Antoniego Stawarza, którzy pierwsi w kraju rozpoczęli rozbrajanie zaborców
	2	Inne nazwy	Głaz Niepodległości
	3	Forma	głaz z tablicą
	4	Lokalizacja	na schodach przy pl. Niepodległości od strony ul. Jana Zamojskiego, w miejscu dawnych koszar austriackich; (dz. 374, ob.13 Podgórze; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZDMK); Dz. XIII Podgórze
	5	Zlecniodawca Fundator	mieszkańcy Podgórza
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1988 r.
	10	Data odsłonięcia	1988 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja zbiorowa
	12	Materiał. Technika wykonania	granit- kamień; brąz- tablice

	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 1,20 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie ośmiobocznego bloku / kostki kamienia wmontowanego w bieg schodów na placu miejskim. Na frontowej ścianie brązowa tablica z wypukłym napisem: / W TYCH KOSZARACH AUSTRIACKICH/ STOJĄCYCH W TYM MIEJSCU/ 31.10.1918 ŻOŁNIERZE POLSCY/ POD DWÓDZTWE M POR. ANTONIEGO STAWARZA/ PIERWSI W KRAJU ROZPOCZĘLI/ ROZBRAJANIE ZABORCÓW/ ; poniżej- /W 70-LECIE ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI MIESZKAŃCY PODGÓRZA- 1988//.
	15	Nota historyczna	Symboliczny pomnik ufundowali mieszkańcy Podgórze w 1988 r. dla uczczenia 70. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Kamień został wkomponowany w założenie architektoniczne placu przypominając o miejscu istnienia dawnych koszar austriackich (dziś zasugerowany bieg fundamentów koszar przez niskie murki / kwietniki).
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ.
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
300	1	Nazwa pomnika	Żołnierzom tureckim poległym na froncie galicyjskim w latach 1916-1917
	2	Inne nazwy	Pomnik Żołnierzy Tureckich
	3	Forma	tablica
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu Rakowickim, w kw. XXIII, ul. Rakowicka 26; (dz. 144, ob. 7 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zleceniodawca. Fundator	Republika Turecka- fundacja
	6	Autor Projektant	

	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1997 r.
	10	Data odsłonięcia	9 maja 1997 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	marmur-tablica, postument
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 0,60 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie płasko leżącej tablicy z czarnego marmuru na niskim postumencie. Na tablicy czerwona flaga turecka oraz ryty, biały napis w języku polskim i tureckim: / PAMIĘCI/ ŻOŁNIERZY TURECKICH/ POLEGŁYCH NA FRONCIE/ GALICYJSKIM W LATACH/ 1916-1917//. Pomnik ustawiony na niskiej podstawie z dodatkową tabliczką z tureckim napisem dotyczącym fundacji. Pomnik umieszczony na zieleńcu, w pobliżu Pomnika Chwały.
	15	Nota historyczna	Pomnik został ufundowany w ramach oficjalnej wizyty w Polsce Prezydenta Republiki Tureckiej Süleymana Demirela, w dniach 7 - 9 maja 1997 r. na zaproszenie Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego. Pomnik - tablica został oficjalnie odsłonięty 9 maja podczas pobytu S. Demirela w Krakowie.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
301	1	Nazwa pomnika	Żołnierzom Września Armii Kraków
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	kompozycja rzeźbiarska

4	Lokalizacja	na Cmentarzu Wojskowym, ul. Prandoty 1; (dz. 144, ob. 7 Śródmieście; wł. Gmina Miasta Krakowa, Zarząd: Zarząd Cmentarzy Komunalnych); Dz. I Stare Miasto
5	Zleceniodawca Fundator	Stowarzyszenia Synowie Pułku oraz Krakowski Klub Kolekcjonerów;
6	Autor Projektant	Piotr Chwastarz (1953-), Henryk Olszówka (-), Grzegorz Kawczyński (-)
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	1987-1989 r.
10	Data odsłonięcia	1 września 1990 r.
11	Formuła fundacji	ze zbiorów publicznych
12	Materiał. Technika wykonania	brąz- kompozycja rzeźbiarska, granit- otoczenie
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 8 m
14	Ogólny opis	Monumentalna kompozycja pomnikowa przypominająca rzeźbiarsko potraktowany krzyż o rozszerzającym się ku górze pionowym ramieniu. Boczne ściany gładko opracowane, front i tył rzeźbione. Ramię pionowe tworzą na ścianie frontowej głębokie bruzdy przechodzące przy wierzchołku w stylizowaną głowę orła ujętego w profilu, z tyłu natomiast- reliefy przypominające proporce. U podstawy ramienia odlany napis- z frontu: /ŻOŁNIERZOM WRZEŚNIA/, poniżej: /ARMIA KRAKÓW/ oraz order Virtuti Militari, z tyłu: /SZLAKIEM/ ARMII KRAKÓW/ oraz miejsca stoczonych bitew: / Lubliniec Częstochowa / Woźniki Tarnowskie Góry / Mikołów Rybnik Żory / Cieszyn Kobiór Wiry / Skoczów Pszczyna / Węgierska Górka / Wysoka Janów / Szczekociny Jordanów / Mszana Dolna / Złoty Potok Pcim / Kasina Wielka / Pińczów Kraków / Stróża Proszowice / Bochnia Wiśnicz / Skalmierz Wiślica / Kazimierza Wielka / Biskupice Radłowskie / Baranów Stopnica / Staszów Osiek / Tarnogród Banachy / Książpole Biłgoraj / Podsośnica Łukowska / Ułazów Józefów / Tarnawatka / Krasnobród Ulów / Narol Rogoźno / Tomaszów Lubelski / Łuszczacz / Cieszanów / Werchrata/. Frontalne, poprzeczne ramię tworzą dynamiczne, niemal pełnoplastyczne rzeźby syntetycznie potraktowanych postaci żołnierzy w płaszczach, w hełmach i rogatywkach; drugą stronę ramienia pokrywa płaskorzeźba z symbolicznie ukazaniem bitewnym poboju. Pomnik ustawiony bez podstawy, bezpośrednio na ziemi, otoczony niskimi, granitowymi płytami, pośrodku brukowanego niewielkiego placu otoczonego mogiłami żołnierzy. Przed pomnikiem wmurowana w bruk granitowa tablica z napisem z nakładanych, brązowych liter: /ZIEMIA Z PÓL BITEWNYCH / ARMII KRAKÓW / W 1939 R.//.
15	Nota historyczna	Idea pomnika Żołnierzom Września Armii Kraków narodziła się 1982 r. z inicjatywy kombatantów ze Stowarzyszenia Synowie Pułku. Sprawami

		<p>organizacyjnymi i finansowymi związanymi z budową pokierował Krakowski Klub Kolekcjonerów, który pozyskał środki na cele pomnikowe od banków, przedsiębiorców, osób prywatnych i Urzędu Miasta Krakowa, a także z licytacji przekazanych z Ministerstwa Obrony RP zdezelowanych sprzętów wojskowych. Projekt pomnika powierzono trójce rzeźbiarzy: Piotrowi Chwastarzowi, Grzegorzowi Kawczyńskiemu i Henrykowi Olszówce. Prace nad nim trwały do 1989 r. Z przyczyn politycznych jego odsłonięcie odbyło się dopiero 1990 r. w 51 rocznicę wybuchu II wojny światowej. Pomnik ustawiono pośrodku kwatery żołnierzy Wojska Polskiego poległych we wrześniu 1939 r. w rejonie Krakowa, gdzie zostało pochowanych 146 żołnierzy w 3 mogiłach zbiorowych i 53 w indywidualnych. Pomnik stał się ważnym miejscem miejskich uroczystości rocznicowych. 1 września 1939 r. przy pomniku uroczystość złożyono 52 urny z ziemią z pól bitewnych Armii Kraków oraz Katynia, Ostaszewa i Miednoje, poświęcone przez kapelana AK ks. Infulata Stanisława Małyysiaka. W 2006 r. pomnik został przekazany Gminie Miejskiej Kraków.</p> <p>* Model w zbiorach Muzeum Historyczne Miasta Krakowa.</p>	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji		
19	Zdjęcia pogładowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>	
302	1	Nazwa pomnika	Żołnierzom Wspólnoty Brytyjskiej poległym w II wojnie światowej
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	założenie pomnikowe
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu Wojskowym, w Kwaterze Wspólnoty Brytyjskiej, w kw. XXIII, ul. Jana Prandoty 1; (dz. 144, ob. 7 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZCK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zleceniodawca. Fundator	Komisja Grobów Wojennych Wspólnoty Narodów (Commonwealth War Graves Commission)
	6	Autor Projektant	sir Reginald Blomfield

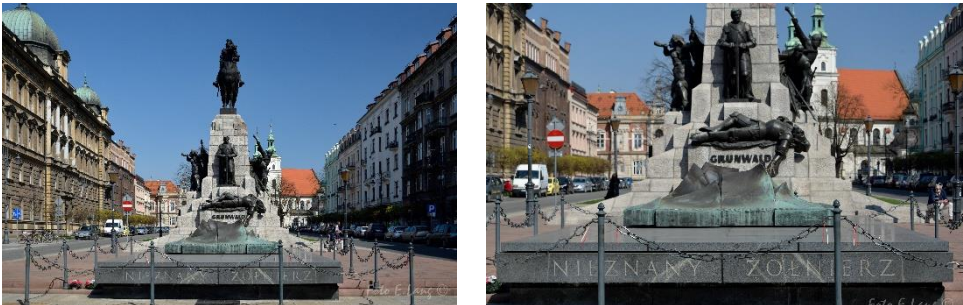
	7	Wykonawca		
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków	
	9	Termin powstania	1947-1948 r.	
	10	Data odsłonięcia	1947-1948 r.	
	11	Formuła fundacji		
	12	Materiał. Technika wykonania	marmur- krzyż, stele; brąz- rzeźba na krzyżu;	
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 7 m	
	14	Ogólny opis	Założenie pomnikowe złożone z centralnie umieszczonego prostego kamiennego krzyża z niemal pełnoplastycznym mieczem dwuręcznym na froncie oraz ustawionych bezpośrednio na zieleńcu, prostych, identycznych w kształcie steli z rytymi napisami dotyczącymi upamiętnianych postaci, znakami wyznań etc.	
	15	Nota historyczna	Kwaterna brytyjska powstała na podstawie porozumienia CWGC z władzami polskimi w 1947 r. na terenie dawnego cmentarza niemieckiego z czasów II wojny światowej (ciała ekshumowano i przeniesiono na kwaterę niemiecką). Translokowano tutaj ciała Brytyjczyków z różnych części Polski. Cmentarz podlega CWGC. Jego forma odpowiada stałym zasadom tworzenia brytyjskich cmentarzy wojennych. Jest to największa brytyjska kwatera w Polsce (dwie inne w Poznaniu i Malborku) - spoczęło tutaj 522 żołnierzy siedmiu narodowości.	
	16	Stan zachowania	dobry	
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
	18	Spis istniejącej dokumentacji		
	19	Zdjęcia pogładowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
	303	1	Nazwa pomnika	Żołnierzom wszystkich armii, wszystkich frontów Wielkiej Wojny 1914-1918
		2	Inne nazwy	Znak Pamięci Żołnierzy Wielkiej Wojny
		3	Forma	głaz z tablicą inskrypcyjną

4	Lokalizacja	na terenie Fortu 49 ¼ „Grębałów”, ul. Geodetów 24; (dz. 45, ob. 411 Nowa Huta; wł.: Gmina Miejska Kraków; zarząd: ZBK; trwałe użytkowanie: Ognisko TKKF „Przyjaciół Konika” w Krakowie); Dz. XVIII Nowa Huta
5	Zleceniodawca Fundator	Ognisko TKKF „Przyjaciół Konika” w Krakowie
6	Autor Projektant	Bogdan Cholewiński (-)
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Ognisko TKKF „Przyjaciół Konika” w Krakowie
9	Termin powstania	2014 r.
10	Data odsłonięcia	10 października 2014 r.
11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	kamień- wapień, marmur
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	
14	Ogólny opis	Pomnik w formie naturalnego, nieobrobionego głazu z czarną tablicą inskrypcyjną. Na tablicy ryty napis umieszczony wewnątrz stylizowanego wieńca z liści dębu, podwieszono na wstęgach: /PAMIĘCI/ ŻOŁNIERZY/ WSZYSTKICH ARMI/ WSZYSTKICH/ FRONTÓW/ WIELKIEJ WOJNY/ 1914-1918// Poniżej: / KRAKÓW, FORT 49 ¼ „GRĘBAŁÓW”/ 13 PAŹDZIERNIKA 2014/. Głaz ustawiony bezpośrednio na trawie, na wyznaczonym drewnianymi barierkami na wzór szlabanów w kolorach sztandaru Monarchii Austro-Węgier (czarno- żółte pasy) niewielkim terenie, obok drogi fortecznej i budynku tradytora.
15	Nota historyczna	Idea pomnikowego upamiętnienia wszystkich żołnierzy walczących na frontach I wojny światowej narodziła się wraz z pracami prowadzonymi przy konserwacji budynku tradytora na terenie Fortu 49 ¼ „Grębałów” i adaptacji jego wnętrza na cele wystawiennicze (1998-2011). Pomnik miał stanowić swoistą kontynuację i zwieńczenie wystawowej opowieści o Wielkiej Wojnie. Staraniem krakowskiego Ogniska TKKF z jej prezesem Bogumiłem Peschakiem na czele, odsłonięto na terenie fortu pomnik, nazywany Znakiem Pamięci Żołnierzy Wielkiej Wojny w 100 rocznicę jej wybuchu. Pamiątkowy głaz poświęcił ks. Adam Boniecki, a w uroczystości jego odsłonięcia udział wzięli m.in. Prezydent Krakowa Jacek Majchrowski, Wiceprzewodniczący Rady Miasta Krakowa Sławomir Pietrzyk oraz Dyrektor Wydziału Wydział Rewaloryzacji Zabytków Krakowa i Dziedzictwa Narodowego Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, Joanna Florkiewicz- Kamieniarczyk. Wydarzeniu towarzyszyło otwarcie plenerowej wystawy „Tak niedawno, a już nigdy”.
16	Stan zachowania	dobry

	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Fort Nr 49 1/4 „Grębałów”: A-801 (z dn. 9.03.1989 r.)
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
304	1	Nazwa pomnika	Żołnierzom-jeńcom radzieckim Armii Czerwonej zamordowanym przez okupanta niemieckiego
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	głaz na podstawie
	4	Lokalizacja	na Cmentarzu parafialnym Parafii p.w. Matki Bożej Zwycięskiej w Borku Fałęckim, ul. Zawila; (dz. kilka działek, ob. 44 Podgórze; wł. Parafia rzymskokatolicka p.w. Matki Bożej Zwycięskiej w Borku Fałęckim); Dz. IX Borek Fałęcki
	5	Zlecniodawca. Fundator	
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Parafia rzymskokatolicka p.w. Matki Bożej Zwycięskiej w Borku Fałęckim
	9	Termin powstania	1947 r.
	10	Data odsłonięcia	1947 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	wapień ?- głaz, podstawa;
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 1,50 m
	14	Ogólny opis	Naturalny głaz wapienny z odręcznym napisem i czerwoną radziecką gwiazdą: / TU SPOCZYWA/ 153 ŻOŁNIERZY-JEŃCÓW/ ARMII CZERWONEJ/

		ZAMORDOWANYCH/ PRZEZ OKUPANTA/ NIEMIECKIEGO//. Głaz umieszczony na niskiej, kamiennej podstawie na zaniedbanej kwaterze z grobami żołnierzy radzieckich.	
15	Nota historyczna	W 1947 roku Zarząd Miejski w Krakowie na terenie cmentarza w Borku Fałęckim ogrodził teren, gdzie w czasie wojny chowani byli radzieccy jeńcy wojenni zamordowani przez Niemców w obozie jenieckim. Ustawiono wówczas głaz upamiętniający 153 radzieckich żołnierzy.	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji		
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
305	1	Nazwa pomnika	Żołnierzowi Nieznanemu
	2	Inne nazwy	Pomnik Nieznanego Żołnierza
	3	Forma	symboliczny pomnik- cenotaf
	4	Lokalizacja	na Pl. Matejki, przed Pomnikiem Grunwaldzkim; (dz. 108/1, ob. 120 Śródmieście; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZDMK); Dz. I Stare Miasto
	5	Zlecniodawca Fundator	Marian Dąbrowski ?
	6	Autor Projektant	prof. Wiktor Zin (1925-2007)
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	1925 r./ 1976 r.
	10	Data odsłonięcia	13/14 czerwca 1925 r. / 1976 r.
	11	Formuła fundacji	fundacja prywatna ?

	12	Materiał. Technika wykonania	brąz
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	3 x 3 m
	14	Ogólny opis	Pomnik wkomponowany w kilkustopniowe schody prowadzące do Pomnika Grunwaldzkiego stanowi część założenia Pl. Matejki. Niski, czworoboczny postument z płyt z czarnego marmuru zwieńczony odlanym w brązie zniczem w formie płomieni lub „pękającej od wybuchu ziemi”. Na przedniej ścianie pomnika ryty, złożony napis: / NIEZNANY ŻŁONIERZ//. Na zniczu wypukłymi literami nazwy pól bitewnych II wojny światowej: /WESTERPLATTE/ KOCK/ Odra/ NYSA/ MONTE CASSINO/ BERLIN/ KOŁOBRZEG/ LENINO/ NARWIK/ WARSZAWA/ TOBRUK/ KUTNO. Przed pomnikiem wmurowana w plac prostokątna, marmurowa tablica z rytym napisem: / †/ PROCHY/ BOHATERÓW/ I MĘCZENNİKÓW/ KTÓRZY ODDALI SWE ŻYCIE/ ZA POLSKĘ//.
	15	Nota historyczna	Idea pomnika narodziła się wraz z odsłonięciem pomników-grobów bezimiennych żołnierzy polskich w Łodzi i Warszawie. W 1925 r. na Pl. Matejki odsłonięto tablicę pamiątkową z napisem: „Nieznanemu żołnierzowi polskiemu poległemu za Ojczyznę 1914-1920”. Anonimowym fundatorem był najprawdopodobniej właściciel i redaktor Ilustrowanego Kuriera Codziennego Marian Dąbrowski. Tablica została zniszczona przez Niemców wraz z Pomnikiem Grunwaldzkim. W 1946 r. w miejscu tablicy ustawiono potężną urnę z ziemią z pól bitewnych II wojny światowej. Została ona usunięta w 1976 r. podczas odbudowy Pomnika Grunwaldzkiego. Autor projektu nowej aranżacji Pl. Matejki prof. Wiktor Zin zaprojektował wówczas symboliczny pomnik. 11 października 1976 r. oficerowie garnizonu krakowskiego uroczystie umieścili pod nim usuniętą urnę. W 2003 r. w ramach obchodów Święta Wojska Polskiego przed pomnikiem wmurowano dodatkową tablicę pamiątkową, ufundowaną przez Króla Kurkowego Tadeusza Trzaskę z synami.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ. - dokumentacja konserwatorska
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
306	1	Nazwa pomnika	Żółkiewskiego Stanisława (1547-1620), het.

2	Inne nazwy	
3	Forma	popiersie na postumencie
4	Lokalizacja	w Parku im. Henryka Jordana, al. 3 Maja 11; (dz. 182/5, ob. 12 Krowodrza; wł.: Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZZM, użytkownik: Towarzystwo Parku im. Henryka Jordana); Dz. V Krowodrza
5	Zlecniodawca. Fundator	dr Henryk Jordan
6	Autor Projektant	Alfred Daun (1854-1922)
7	Wykonawca	Alfred Daun
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
9	Termin powstania	przed 1901 r.
10	Data odsłonięcia	przed 1901 r.
11	Formuła fundacji	dar
12	Materiał. Technika wykonania	marmur- popiersie, kamień- postument
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 2 m
14	Ogólny opis	Realistyczne popiersie mężczyzny ustawione na wąskiej podstawie z rytym napisem: / STANISŁAW ŻÓŁKIEWSKI/ oraz na prostym, prostopadłościennym postumencie w tzw. Wielkim Kole, na tle żywopłotu z grabu.
15	Nota historyczna	Idea jordanowskich pomników narodziła się wraz z fundacją miejskiego parku przez dr Henryka Jordana w 1889 r. Zgodnie z potrzebami współczesnego społeczeństwa okresu rozbiorów, dr Jordan nadał parkowi dodatkową romantyczno-pozytywistyczną funkcję wychowywania młodzieży w duchu patriotyzmu poprzez stworzenie „polskiego panteonu”- Galerii Wielkich Polaków. Do 1939 r. w Parku dziś noszącym im. Henryka Jordana mieściło się 44 popiersia w głównej alei i tzw. Wielkim Kole. W czasie wojny część pomników uległa zniszczeniu, a 22 przetrwało dzięki ukryciu ich w zakładzie kamieniarskim przez jego właściciela, Franciszka Łuczywę. W 1972 r. pomniki powróciły wraz z kilkoma replikami do parku. Jordanowską idę od 1992 r. kontynuuje Towarzystwo im. dra Henryka Jordana, z prezesem Kazimierzem Cholewą na czele, będącym dzierżawcą parku. Obok Galerii Wielkich Polaków, w 110 rocznicę założenia Parku (1998), stworzono nową galerię- Galerię Wielkich Polaków XX wieku. W 2019 r., w Parku im. dr Henryka Jordana znajdują się 62 pomniki. * Stanisław Żółkiewski herbu Lubicz (1547, Turynka pod Lwowem – 7.10.1620, Berezowka pod Cecorą)- polski magnat, hetman wielki koronny i kanclerz

		wielki koronny, hetman polny koronny, sekretarz królewski, pisarz i pamiętnikarz.	
16	Stan zachowania	dobry- zabrudzenia kamienia	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Park: A-579	
18	Spis istniejącej dokumentacji	- Dokumentacja informacyjna dotycząca pomników z terenu m. Krakowa w granicach administracyjnych. Oprac. Czapczyńska D, Kraków 1995 r., Arch. MKZ - akta konserwatorskie	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	 	
307	1	Nazwa pomnika	Żydom krakowskiego getta
	2	Inne nazwy	Pomnik pamięci krakowskiego getta, Bezdomne meble
	3	Forma	pomnik przestrzenny, rzeźbiarsko- architektoniczny
	4	Lokalizacja	na Placu Bohaterów Getta w Podgórzu; (dz. 126/1, 126/3, 126/5, 126/7, ob. 13 Podgórze; wł. Gmina Miejska Kraków, zarząd: ZDMK); Dz. XIII Podgórze
	5	Zlecniodawca Fundator	Miasto Kraków
	6	Autor Projektant	Biuro Projektowe Lewicki & Łatak
	7	Wykonawca	Karol Badyna- gipsowe modele krzeseł; METALODLEW S.A.- odlew krzeseł; Budostal 5/RDM Śródmieście- realizacja architektoniczna placu
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków
	9	Termin powstania	2003-2005 r.
	10	Data odsłonięcia	8 grudnia 2005 r.
	11	Formuła fundacji	w wyniku konkursu, fundacja miejska

12	Materiał. Technika wykonania	żeliwo, brąz- rzeźby
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	
14	Ogólny opis	<p>Założenie pomnikowe obejmujące plac na którym ustawiono w rzędach odlane w żeliwie i brązie realistycznie przedstawione, podświetlone od spodu krzesła: 33 krzesła-pomniki o nieco większej skali oraz 37 krzesel w naturalnych rozmiarach, pełniące funkcje siedzisk. Większość krzesel zwróconych jest symbolicznie w kierunku Apteki pod Orłem i ul. Lwowskiej z fragmentem muru dawnego getta. Pozostałe, mniejsze krzesła-siedziska okalają plac, a także są ustawione na przystankach tramwajowych i u wylotu ul. Lwowskiej.</p> <p>W brukowanej nawierzchni placu symbolicznie zaznaczona została linia muru getta. W usytuowanym na placu budynku dawnego dworca autobusowego wydzielono tzw. miejsce zadumy, w którym odwiedzający plac często zapalają znicze.</p>
15	Nota historyczna	<p>W 2003 r. Miasto Kraków ogłosiło ogólnopolski konkurs urbanistyczno-architektoniczny na koncepcję zagospodarowania Pl. Bohaterów Getta w Podgórzu wraz z upamiętnieniem Żydów krakowskiego getta. Jednym z inicjatorów godnego upamiętnienia wojennej tragedii w Podgórzu był Bogusław Sonik, ówczesny przewodniczący Sejmiku Województwa Małopolskiego i dyrektor biura „Kraków 2000”. W wyniku konkursu zorganizowanego przez Miasto Kraków i krakowski oddział SARP nagrodzony został projekt krakowskiego Biura Projektowego Lewicki & Łatak, Piotra Lewickiego i Kazimierza Łataka. Projekt zainspirowany książką Tadeusza Pankiewicza „<i>Apteka w getcie krakowskim</i>” z opisem porzucanych po placu mebli w czasie ostatecznej likwidacji getta, zakładał ustawienie w projektowanej przestrzeni 70 rzeźbiarsko opracowanych krzesel. W ramach remontu zlikwidowano na placu parking, zajazd autobusów i szalet. Oficjalne otwarcie placu wraz z pomnikiem miało miejsce 8 grudnia 2005 r. w obecności prezydenta miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego, ambasadora Izraela w Polsce David Peleg, prezesa krakowskiej Gminy Wyznaniowej Żydowskiej Tadeusza Jakubowicza oraz radnych Dzielnicy XIII Podgórze. Projekt otrzymał kilka nagród: wyróżnienie w konkursie European Prize for Urban Public Space (Europejskiej Nagrody dla Miejskiej Przestrzeni Publicznej, 2006) oraz Gold Award (Złotą Nagrodę) w konkursie Urban Quality Award 2011.</p> <p>* Plac Bohaterów Getta- do 1915 r. należał do Wolnego Królewskiego Miasta Podgórza; do 1912 r. nazywany Małym Rynkiem, a następnie do 1948 Placem Zgody. W latach 1941-1943 stanowił część niemieckiego getta w Krakowie, zlikwidowanego w nocy z 13 na 14 marca 1943 r. Co roku dla upamiętnienia tego tragicznego wydarzenia z Placu Bohaterów Getta wyrusza na teren byłego obozu KL Płaszów symboliczny „Marsz Żywych”.</p>
16	Stan zachowania	dobry
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
18	Spis istniejącej dokumentacji	

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
308	1	Nazwa pomnika	Żydom pomordowanym w latach 1939-1945, ofiarom ludobójców hitlerowskich	
	2	Inne nazwy	Pomnik Ofiar Holokaustu	
	3	Forma	kompozycja rzeźbiarsko-architektoniczna, tablice na podstawie	
	4	Lokalizacja	na Nowym Cmentarzu Żydowskim, ul. Miodowa 55; (dz. 248/2, ob. 17 Śródmieście; wł. Gmina Wyznaniowa Żydowska w Krakowie); Dz. I Stare Miasto	
	5	Zleceniodawca. Fundator	Gmina Wyznaniowa Żydowska w Krakowie	
	6	Autor Projektant		
	7	Wykonawca		
	8	Właściciel	Gmina Wyznaniowa Żydowska w Krakowie	
	9	Termin powstania		
	10	Data odsłonięcia		
	11	Formuła fundacji		
	12	Materiał. Technika wykonania	kamień, marmur	
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 4 m	
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie potężnego kamiennego prostopadłościanu na wysokiej podstawie. Na jego szczycie niewielkich rozmiarów blok z czarnego marmuru kształtem nawiązującym do zwieńczenia macewy z rytym wyobrażeniem menory. Na bocznych ścianach mozaika z kamiennych płyt, rzeźb, elementów architektonicznych, fragmentów macew, pochodzących z porozbijanych przez Niemców żydowskich nagrobków. Wśród nich, wmurowane prostokątne tablice z rytymi napisami: / PAMIĘCI/ POMORDOWANYCH ŻYDÓW/ OFIAR LUDOBÓCÓW HITLEROWSKICH/ W LATACH 1939-1945// oraz /CMENTARZ ŻYDOWSKI/ ZAŁOŻONY W 1801 ROKU PRZEZ GMINĘ STAROZAKONNYCH/ W KRAKOWIE./ W LATACH 1939 - 1945 ZNISZCZONY I ZAMIENIONY/ PRZEZ BARBARZYŃCÓW	

		HITLEROWSKICH NA PLAC ĆWICZEŃ./ ODBUDOWANY W LATACH 1960 - 1963 Z FUNDUSZÓW "JOINTU"./ KONGREGACJA WYZNANIA MOJŻESZOWEGO/ W KRAKOWIE//. Pomnik umieszczony w pobliżu głównego wejścia i muru cmentarnego.	
15	Nota historyczna	Pomnik skomponowany z rozbitych przez Niemców macew w czasie II wojny światowej.	
16	Stan zachowania	dobry	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków		
18	Spis istniejącej dokumentacji		
19	Zdjęcia pogładowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>		
309	1	Nazwa pomnika	Żydom z okolic Krakowa, ofiarom niemieckiego ludobójstwa zamordowanym w 1942 r.
	2	Inne nazwy	
	3	Forma	tablice na podstawie
	4	Lokalizacja	w Rezerwacie Przyrody „Skołczanka” w Lesie Tynieckim, ul. Obrony Tyńca; Dz. VIII Dębniki
	5	Zlecniodawca. Fundator	
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	
	9	Termin powstania	2005 r.
	10	Data odsłonięcia	2005 r.
	11	Formuła fundacji	

	12	Materiał. Technika wykonania	marmur- tablice
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys.: ok. 1,20 m i 0,70 m
	14	Ogólny opis	Symboliczne, marmurowe pomniki- tablice przypominające macewy, ustawione na szerokich podstawach w miejscu masowych mogił. Na większej tablicy rytu napis i macewa: / W TYCH DWÓCH MOGIŁACH/ SPOCZYWA PONAD 500 ŻYDÓW/ OFIAR HITLEROWSKIEGO LUDOBÓJSTWA/ ZAMORDOWANYCH W LECIE 1942 ROKU./ POCHODZĄCYCH Z OKOLIC KRAKOWA//; poniżej lista nazwisk: /Znane są nazwiska nielicznych/ BŁOGOSŁAWIONEJ PAMIĘCI/ Izrael i Regina ABRAHAMER z Zielonek/ Chaim i Estera CHUNE ze Skawiny/ FELTSCHEROWA z córką ze Skawiny/ FEUER z Piekar/ Samuel KENNER i Sara z BRENNERÓW/ KENNEROWA z Krakowa/ Zygmunt KLEINBERG z Zielonek/ KLEINROLLEROWA z trojgiem dzieci/ KNELLER/ NEIGEWITZ z żoną/ Zygmunt i Estera PORAŃSCY Z Krakowa/ Herman SPILMAN z Dziedzic/ Julia WEINBERGER z Wielborni / ZIMMERSPITZ/ NIECH DUSZE ICH/ MAJĄ UDZIAŁ W ŻYCIU WIECZNYM//. Na mniejszej tablicy obok dodatkowe nazwiska: /SCHONHERZ DAWID/ ROMAN i SZAJA z Filipowic/ GOLDSCHMIDT GECEL z Filipowic/ GRUNBERGOWIE ze Skawiny//.
	15	Nota historyczna	Pomniki powstały w miejscu zamordowania przez Niemców 150 osób pochodzenia żydowskiego, przesiedlanych niemieckim rozkazem do Skawiny w dniu 7 lipca 1942 r.
	16	Stan zachowania	dobry
	17	Nr wpisu do rejestru zabytków	
	18	Spis istniejącej dokumentacji	
	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
	310	1	Nazwa pomnika
2		Inne nazwy	Pomnik martyrologii
3		Forma	głaz z tablicą inskrypcyjną
4		Lokalizacja	teren byłego obozu KL Płaszów”; na austriackim szańcu FS-22, w rejonie ulic Kamieńskiego, Swoszowickiej, ustawiony w pobliżu Pomnika Wyrwanych Serc.

		(dz. 185/3, ob. 51 Podgórze, wł. Gmina Miejska Kraków, Zarząd: Zarząd Zieleni Miejskiej); Dz. XIII Podgórze
5	Zleceniodawca Fundator	Gmina Wyznaniowa Żydowska w Krakowie, „... Ocaleni z faszystowskiego pogromu Żydzi ...”
6	Autor Projektant	
7	Wykonawca	
8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków?
9	Termin powstania	
10	Data odsłonięcia	
11	Formuła fundacji	
12	Materiał. Technika wykonania	kamień: wapień- gład i piaskowiec- cokół, marmur- tablica inskrypcyjna
13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 1 m
14	Ogólny opis	Pomnik w formie naturalnego, wapiennego gładu z czarną tablicą inskrypcyjną, ustawiony na czworobocznym cokole. Na licu gładu przytwierdzona tablica z rytą menorą i napisem w języku hebrajskim i polskim: /TU NA TYM MIEJSCU/ SKATOWANO, WYMORDOWANO/ I SPOPIELONO/ W LATACH 1943-1945/ KILKADZIESIĄT TYSIĘCY ŻYDÓW/ SPĘDZONYCH Z POLSKI I WĘGIER./ NIE ZNAMY NAZWISK POMORDOWANYCH/ ZASTĄPMY JE JEDNYM SŁOWEM/ ŻYDZI/ TU, NA TYM MIEJSCU/ DOKONANO JEDNEJ/ Z NAJSTRASZLIWSZYCH ZBRODNI./ MOWA LUDZKA NIE ZNA SŁÓW/ NA OKREŚLENIE OHYDY TEJ ZBRODNI,/ JEJ NIESAMOWITEGO BESTIALSTWA,/ BEZWZGLĘDNOŚCI, OKRUCIEŃSTWA./ ZASTĄPMY JE JEDNYM SŁOWEM:/ HITLERYZM/ PAMIĘCI POMORDOWANYCH,/ KTÓRYCH OSTATNIM KRZYKIEM ROZPACZY/ JEST CISZA TEGO PŁASZOWSKIEGO CMĘTARZA,/ SKŁADAJĄ HOŁD OCALENI Z FASZYSTOWSKIEGO POGROMU/ ŻYDZI/ GWŻ/ Kraków//. Poniżej inskrypcja w języku hebrajskim.
15	Nota historyczna	
16	Stan zachowania	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Gminny rejestr zabytków nr A1120 z dn. 24 października 2002r., Rejestr Cmentarzy i Grobów Wojennych prowadzonym przez Wojewodę Małopolskiego
18	Spis istniejącej dokumentacji	

	19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *) <i>Foto E. Lang</i>	
311	1	Nazwa pomnika	Żydówkom węgierskim więzionym w obozie KL Płaszów przed śmiercią w obozie KL Auschwitz-Birkenau
	2	Inne nazwy	Pomnik martyrologii
	3	Forma	głaz z tablicą inskrypcyjną
	4	Lokalizacja	teren byłego KL Płaszów”; na terenie zielonym, na austriackim szańcu FS-22, w rejonie ulic Kamińskiego, Swoszowickiej, w pobliżu Pomnika Wyrwanych Serc; (dz. 185/3, ob. 51 Podgórze, wł. Gmina Miejska Kraków, Zarząd: Zarząd Zieleni Miejskiej); Dz. XIII Podgórze
	5	Zleceniodawca Fundator	Gmina Wyznaniowa Żydowska w Krakowie
	6	Autor Projektant	
	7	Wykonawca	
	8	Właściciel	Gmina Miejska Kraków?
	9	Termin powstania	2000 r.
	10	Data odsłonięcia	lipiec 2000 r.
	11	Formuła fundacji	
	12	Materiał. Technika wykonania	kamień: wapień, marmur- tablica inskrypcyjna
	13	Wymiary orientacyjne lub rzeczywiste	wys. ok. 0,5 m
	14	Ogólny opis	Pomnik w formie niskiego, leżącego prostopadłościanu z czarną tablicą inskrypcyjną. Na tablicy Gwiazda Dawida i ryty napis: /Pamięci tysięcy węgierskich żydówek,/ ofiar hitlerowskich Niemiec,/ które nieświadome swego losu,/ doznawały niewyobrażalnych cierpień,/ czasowo więzione w KL Płaszów/ w oczekiwaniu na transport do komór gazowych / w KL Auschwitz-Birkenau, gdzie drogą ku wolności/ były kominy pieców krematoryjnych./ w 56 rocznicę tragedii/ W HOŁDZIE//. Poniżej po lewej stronie inskrypcja w języku węgierskim: /a płaszów tab at hulabo hurcolt magyartzsido mahtirtot emelekenek

		kraków madgar fokonzulatus/ po prawej: /Gmina Wyznaniowa Żydowska/ Polscy b. więźniowie KL Płaszow/ Konsul Generalny Republiki Węgier/ Społeczeństwo Krakowa// Kraków Anno Domini lipiec 2000/.
15	Nota historyczna	Pomnik upamiętniający żydowskie kobiety spośród około 6-8 tysięcy węgierskich Żydów więzionych przejściowo w płaszowskim obozie w połowie 1944 r.
16	Stan zachowania	
17	Nr wpisu do rejestru zabytków	Gminny rejestr zabytków nr A1120 z dn. 24 października 2002 r., Rejestr Cmentarzy i Grobów Wojennych prowadzonym przez Wojewodę Małopolskiego
18	Spis istniejącej dokumentacji	
19	Zdjęcia poglądowe z linkami do zdjęć *)	 <p><i>Foto E. Lang</i></p>

*) Publikacja zdjęć wymaga każdorazowo zgody właściciela/twórcy pomnika.